

هه‌ریمی کوردستانی عێراق

ئەنجومه‌نی نیشتمانیی

کوردستانی عێراق

ئەنجومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆله‌کان

٢٩

سالی / ٢٠٠١ - به‌رگی بیست و نۆ

چاپی یه‌که‌م ٢٠٠٢

يېزىست:

- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و سى — چوارشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۵ ۵ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و چوار — دووشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۱۰ ۴۳ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و پىنج — سى شەممە ۲۰۰۱/۱۲/۱۱ ۴۷ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و شەش — چوارشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۱۲ ۹۲ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و حەوت — يەك شەممە ۲۰۰۱/۱۲/۲۳ ۱۲۸ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و ھەشت — دووشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۲۴ ۱۸۹ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره بىست و نۆ — سى شەممە ۲۰۰۱/۱۲/۲۵ ۲۳۴ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره سى — چوارشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۲۶ ۲۶۲ل
- پرۆتوكۆلى دانىششتنى ژماره سى و يەك — دووشەممە ۲۰۰۱/۱۲/۳۱ ۲۷۸ل

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۳۰)

چوار شەممە رۆژگەوتی ۲۰۰۱/۱۲/۲۶

کاتژمێر (۱۰) ی سەرلەبەیانێ روژی چوار شەممە رۆژگەوتی ۲۰۰۱/۱۲/۲۶ ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق بەسەرۆکایەتی بەرێز د. رۆژنوری شاوھیس سەرۆکی ئەنجومەن و، بە ئامادەبوونی بەرێز فەرسەت ئەحمەد عەبدوللا سکرتێری ئەنجومەن، دانیشتنی ئاسایی (ژمارە سی) ی خولی دووھەمی، سالی (۲۰۰۱) ی خۆی بەست.

بەرنامەی کار:

بەپێی حوکمەکانی بڕگە (۱) ی ماددە (۲۰) لە پێرۆی ناوخوای ژمارە (۱) ی ھەموار کراوی سالی (۱۹۹۲) ی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق، دەستە سەرۆکایەتی ئەنجومەن بپاری دا بەرنامەی کاری دانیشتنی (ژمارە سی) ی خۆی لە کاتژمێر (۱۰) دە ی سەرلەبەیانێ روژی چوار شەممە رۆژگەوتی ۲۰۰۱/۱۲/۲۶ دا بەم شێوەیە بپیت:

- ۱- خۆتێندەوێ پروژە یاسای بودجە ی سالی ۲۰۰۲ ی حکومەتی ھەرێمی کوردستانی عێراق.
- ۲- خستەرووی گفتوگۆ کردنی بودجە ی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق.

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

((بەناوی خوا ی گەرەو میھرەبان))

بەناوی گەلی کوردستان دانیشتنی ژمارە (۳۰) ی خولی دووھەمی سالی دەیهەمی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق دەست پێ دەکەین، بەرێزان ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان بەرنامەی کاری ئەمڕۆمان لە دوو خال پێک ھاتوو:

- ۱- خۆتێندەوێ پروژە یاسای بودجە ی سالی ۲۰۰۲ ی حکومەتی ھەرێمی کوردستانی عێراق.
 - ۲- خستەرووی گفتوگۆ کردنی بودجە ی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق.
- ئەوێ خالی یەکەم دەست پێ دەکەین، تەکا لە ئەندامێکی بەرێزی لیژنە یاسایی دەکەم بفرموویتە سەر سەکوێ سەرۆکایەتی، فرموو پروژە یاسای بودجە ی سالی ۲۰۰۲ ی حکومەتی ھەرێمی کوردستان بخۆتێنەو.

بەرێز شیروان ناصح حیدری:

بەناوی خوا ی گەرەو میھرەبان

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەرێزان ئەندامانی ئەنجومەن دەقی خۆتێندەوێ یەکەمی پروژە یاسای بودجە ی ۲۰۰۲ ی

حكومته ته هه رتهى كوردستانى عىراقتان بۆ ده خوتنه وه .

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان - العراق

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) والمادة (٥٣) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءً على ماعرضه وزير المالية والاقتصاد، ووافق عليه مجلس الوزراء، قرر المجلس الوطني لكوردستان - العراق في جلسته المنعقدة بتاريخ / / ٢٠٠١ تشريع القانون الاتي:

قانون رقم () لسنة ٢٠٠١

قانون

موازنة اقليم كوردستان العراق لعام ٢٠٠٢

المادة الاولى:

١- يرصد للنفقات الجارية للمجلس الوطني لكوردستان العراق و الوزارات وادارات الاقليم لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها () دينار مع () الف دولار امريكي .
أ- المجلس الوطني لكوردستان العراق مبالغ مجموعها () دينار مع () دولار امريكي .

ب- الوزارات وادارات الاقليم مبالغ مجموعها () دينار .

٢- يرصد لموازنة المعامل والمصانع والدوائر والشركات والمصارف التجارية والاختصاصية ذات التمويل الذاتي لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها () دينار .

أ- المعامل والمصانع والدوائر والشركات مبالغ مجموعها () دينار .

ب- المصارف التجارية مبالغ مجموعها () دينار .

٣- يرصد لموازنة الخطة لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها () دينار .

٤- تعتمد التخصيصات المصدقة في ميزانية الاقليم لعام ١٩٩٧ بالنسبة للمناطق الخارجة عن سيطرة حكومة اقليم كوردستان - العراق .

المادة الثانية:

تضمن ايرادات اقليم كوردستان العراق بمبالغ مجموعها () دينار لعام ٢٠٠٢ .

المادة الثالثة:

تتولى وزارة المالية والاقتصاد لاقليم كوردستان العراق تمويل حسابات الوزارات والادارات وفق الموارد المالية المتاحة .

المادة الرابعة:

لرئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق اجراء المناقلة ضمن الميزانية الخاصة بالمجلس.

المادة الخامسة:

يخول وزير المالية والاقتصاد صلاحية المناقلة بين اعتمادات الباب الواحد باستثناء فصل الرواتب حيث يجوز النقل اليه ولا يجوز النقل منه.

المادة السادسة:

لوزير المالية والاقتصاد اجراء المناقلة بين اعتمادات ابواب الميزانية لاغراض توفير امكانيات الصرف للادارات التي يتقرر فك ارتباطها من وزارة والحاقتها بوزارة اخرى.

المادة السابعة:

يخول وزير المالية والاقتصاد اضافة الاعتمادات الاجمالية المصدقة للميزانية لعام ٢٠٠٢ بنسبة (١٪) من اجمالي الاعتمادات المصدقة للميزانية للاغراض التالية:

١- اعتماد المبالغ اللازمة لميزانيات الادارات المستحدثة خلال العام المذكور اعلاه.

٢- اضافة اعتمادات جديدة في ميزانيات الوزارات والادارات للحالات الطارئة والتي يقررها مجلس الوزراء.

المادة الثامنة:

تتولى وزارة المالية والاقتصاد اعداد مفردات ملاكات جميع الوزارات لاقليم كوردستان العراق للعام ٢٠٠٢ والمصادقة عليها وعلى ضوء كلفة الرواتب المصدقة في الميزانية.

المادة التاسعة:

يخول وزير المالية والاقتصاد اصدار التعليمات اللازمة لتحديد صلاحيات الصرف للادارات الحكومية خلال فترة لا تتجاوز اسبوعين من تأريخ اصدار هذا القانون.

المادة العاشرة:

لوزير المالية والاقتصاد اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ أحكام هذا القانون.

المادة الحادية عشرة:

يعتبر هذا القانون نافذاً اعتباراً من ١/١/٢٠٠٢ وينشر في جريدة وقائع كوردستان.

د. روه نوري شاوه يس

رئيس المجلس الوطني لكوردستان - العراق

بهريتز سه روکی نه نچومهن:

زۆر سوپاس بۆ بهريتز کاک شيروان حيدهری، ئەم پرۆژهيه ئاراستهه ههردوو لیژنهه یاسایی و دارایی دهکهین، لێره دا خالی یه کهمی بهرنامهه کارێ ئه مپۆمان تهواو دهبیته، خالی دووهم خستنه روو و گفتوگو کردنی بودجهه ئه نچومه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق، جا ئه گهر جه نایبتان پێشنیارتان نیه، تکا له بهريتز لیژنهه دارایی دهکهین ئه ندامانی دهست نیشان کراو بفهرموون بۆ سه ره سه کو، زۆر سوپاس. بهريتز کاک جه میل عه بدی سنډی فهرموو.

پروژەکی دانیشتنی ژماره (٣١)

دوو شەممە رێکەوتی ٢٠٠١/١٢/٣١

کاتژمێر (١٠) ی سەر لە بەیانی رۆژی دوو شەممە رێکەوتی ٢٠٠١/١٢/٣١ ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق بە سەرۆکایەتی بەرێژ د. رۆژ نوری شاوھیس سەرۆکی ئەنجومەن و، بە ئامادەبوونی بەرێژ فەرسەت ئەحمەد عەبدوللا سکرتیری ئەنجومەن، دانیشتنی ئاسایی (سی و یەک) ی خولی دووھەمی، سالی (٢٠٠١) ی خۆی بەست.

بەرنامەی کار:

بەپیتی حوکمەکانی بڕگە (١) ی ماددە (٢٠) لە پێڕۆی ناوخوای ژماره (١) ی ھەموار کراوی سالی (١٩٩٢) ی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق، دەستە ی سەرۆکایەتی ئەنجومەن بڕیاری دا بەرنامەی کاری دانیشتنی (سی و یەک) ی خۆی لە کاتژمێر (١٠) دە ی سەر لە بەیانی رۆژی دوو شەممە رێکەوتی ٢٠٠١/١٢/٣١ دا بەم شێوەیە بێت:

١- خستەروو و گفتۆکردن لەسەر بودجە ی حکومەتی ھەرێمی کوردستانی عێراق بۆ سالی (٢٠٠٢) و یاساکە ی.

بەرێژ سەرۆکی ئەنجومەن:

((بسم الله الرحمن الرحيم))

بەناوی گەلی کوردستان، دانیشتنی ژماره (٣١) ی خولی دووھەمی سالی دەبەمی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق دەست پێ دەکەین.

بەرێزان بەرنامەی کاری ئەمرۆمان خستەروو و گفتۆکردنە لەسەر بودجە ی حکومەتی ھەرێمی کوردستانی عێراق بۆ سالی (٢٠٠٢) و یاساکە ی.

بەر لەوێ دەست بکەین بە کاروباری دانیشتنەکەمان زۆر بە گەرمییەو بەخێر هاتنی ھەردوو بەرێزان سیاسەتەمدارو تێکۆشەرانێ ناسراوی میللەتەکەمان بڕایانی بەرێزو خۆشەویست (د. کەندال نزان) سەرۆکی ئەنستیتیوتی کورد لە پاریس و کاک (د. نجم الدین کریم) سەرۆکی ئەنستیتیوتی کورد لە واشنتون دەکەم ئەمرۆ میوانی پەرلەمانی کوردستان.

بەرێزان ئەمە یەکەمجار نییە کە ھەردوو تێکۆشەری ناسراوی گەلەکەمان کاک د. نجم الدین و کاک د. کەندال نزان لەم ھۆلە پیرۆزەدا ئامادەبن بەلکو بۆ یەکەمجار ھەردووکیان لە ھاوینی سالی ١٩٩٥ دا لە دانیشتنێکی گشت ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانی کە تەرخان کرابوو بۆ ناشتی ناوخوا لە کوردستان ئامادەبوون ھیوادارین هاتنی ئەمجارەشیان بپێتە مایە ی ناشتبوونە ی

یه کجاره کی و یه کبوونه وهی ریزه کانی گه لی کوردستان به تایبه تی لهم هه لومه رجه ناسکه دا که ولاته که مان و جیهانی پیتدا تپیه ر ده بیت که له هه موو کاتیک پتر پتووستی به یه ک ریزی و یه ک هه لوتیستی گشت لایه نه کانی بزوتنه وهی نیشتمانی و ئازادیخوازی گه لی کوردستانه .
برایانی میوانی به ریز جاریکی تر به ناوی گشت نه دامانی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانه وه به خیرهاتنی گهرمتان ده که م.

به ریزان ئیستا ده ست به به رنامه ی کاری نه مپرومان ده که بن و پیشه کی به خیرهاتنی گهرمی به ریز سه رۆکی نه نجومه نی وه زیرانی حکومه تی ههریمی کوردستانی عیراق کاک نیچیرشان بارزانی ده که م ههروه ها به خیرهاتنی به ریز جیگری سه رۆکی نه نجومه نی وه زیران و یه که یه که ی خوشک و برا وه زیره به ریزه کان ده که م و، سوپاسیان ئاراسته ده که م بۆ هاتنیان بۆ نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان و به شدار بوونیان له گفتوگو کردن له بوودجه ی ههریمی کوردستانی عیراق جیگای خوشیه تی که ئامازه به خوشحالیمان بکه بن به وهی که بۆ دووهمین جاره کابینه ی چواره م بوودجه کی به ریکویتیکی پیتشکهش به په رله مان ده کات بوودجه ی سالی ۲۰۰۱ و بوودجه ی سالی ۲۰۰۲ که له کاتی یاسایی خۆیدا گه یشتۆته په رله مان و نه وه تا له به رده ستی به ریزان نه دامانی په رله ماندا به بۆ گفتوگو کردن و برپاردان له سه ری.

پیشه کی به ریز وه زیری دارایی و ئابووری ههریمی کوردستان تیبینی و هه لوتیستی حکومه ت ده رباره ی بوودجه ی پارو راپۆرتی له سه ر بوودجه ی ۲۰۰۲ پیتشکهش ده کات دوا به دوا ی نه وهش راپۆرت و تیبینییه کانی بوودجه ی دارایی و ئابووری نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان ده خویندریتته وه پاش نه وه ده ست به گفتوگو کردن و تیبینییه کانی به ریزان نه دامانی په رله مان ده که بن. ئیستا تکا له به ریز وه زیری دارایی و ئابووری ههریمی کوردستان ده که م بیتته ئیره بۆ پیتشکهش کردنی راپۆرتته کی.

به ریز سه رکیس ئاغا جان / وه زیری دارایی و ئابووری:

((به ناوی خوی به خشنده و میهره بان))

به ریز سه رۆکی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان

به ریز سه رۆکی حکومه تی ههریمی کوردستان

به ریزان جیگری سه رۆکی حکومه ت و وه زیری کاروباری نه نجومه نی وه زیران

نه دامانی به ریزی په رله مان، وه زیره به ریزه کان، میوانانی خوشه ویست

وه زاره تی دارایی و ئابووری له حکومه تی ههریمی کوردستان و پیرای سێو و ریز بوودجه ی سالی / ۲۰۰۲ دوا ی نه وهی له گه ل نۆینه ران و پسپۆرانی وه زاره ته کان و فه رمانگه کانی سه ر به حکومه تی ههریم گفتوگوی له سه ر کراوه، ده خاته به رده م نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی به ریز.

حکومه تی ههریم له ئاماده کردنی پرۆژه ی بوودجه ی سالی داهاتوودا سوور بووه له سه ر نه وهی که به رده وام بی له هه نگا وه کانی چاکسازی دارایی و ئابووری و کارگێری، به جۆریک که ئه م چاکسازییه شان به شانی ره وتی ئه و چاکسازییه بن که به پیتی پرۆگرامیکی فراوان و هه مه لایه ن و به هاوکاری و هاوئا ههنگی له گه ل برپاری (۹۸۶) ی نه وت به رامبه ر به خۆراک و ده رماندا، جێبه جێ ده کرین.

بوودجه به لگه نامه یه که خه رچی و داهاته کانی ههریمی بۆ ماوه یه کی دیار بکراو و داهاتوو له بواری

سالكيدا به شيوه يه كي نزكي (تقديري) ديار كړدووه. هم بودجه ش له بهر روښنايي نهو ياساو په پړه و رينوښي و ئامانجانهدايه كه حكومه تي هه ريم هه وليان بو ددهات. هه روه ها له چوارچيوه ي نهو رينوښييه گشتييانهدايه كه داواي كه مكر دنه وه ي خه رجي و هينا نه كا يه ي هاوسه نكيي دارايي له بودجه دا ده كن. به گوږه ي هم رينوښييانه، بودجه زياتر گرنگيي داوه ته پيوستيه ناچار يه كاني هه موو لايه نه كان، به لام يه كه مينايه تي دراوه ته نهو خه رج ييانه ي كه بو خزمه تگوزاري راسته وخو به هاو لا تيان پيشكه ش ده كرين وهك فير كړدن و تهن دروستي و كاروباري كومه لايه تي و خزمه تگوزاريه زور پيوسته كان.

له بودجه دا، ژماره ي نهو پاته پارانه بهرچاو ده كه وي كه وا چاوه رواين له سه رچاوه جياوازه كاني داهاتي گشتييه وه ده ستمان بكه وي. هه روه ها خه ملاندني نهو ژمارانه ي كه چاوه رواي ده كړي له ماوه ي داهاتو دا خه رج بكرين. كه واته هم ژمارانه به شيوه يه كي نزكيي (واته: تقديرين) له خه رجي و داهات. ژماره ي خه ملي تراو (يان ته خمين كراو) يش له وانه يه كه مي يان زيا ده كي يان تيدا روو بدات له بهر نه وه ي بو داهاتو ته رخان كراون و بو مان نالوي ژماره ي راست و دروستمان ده ست كه وي.

له بهر نه وه ي كه نرخی دراوي نيشتمانيي له بهر امبه ر دراوي بيانيدا جیگرو چه سپاو نييه بو يه به گوږه ي پيوست ده سه لآتمان به سه ر خه رجي و داهاتدا ناروات. هه روه ها گرفتيتكي تر نه وديه نهو پاره كاغه زه ي هه يه ورده ورده كوڼ ده بڼ و داده رزي و جیگروهه شي نييه، هه رچه نده فه رمانگه كاني حكومه ت نه گه ر پاتي پاره له (۲۵۰) دينار زياتر بڼ نهوا چهك (صك) له مامه له ي ره سميدا به كار ده يښ، به لام بريكي زور پاره ي كاغه زي له كار كه وتوو هه يه كه بو به كار هينان ده ست ناده ن. به شيوه يه كي به رده و اميش هه ولمان داوه چاره سه رتيك له ريگه ي نه ته وه يه كگرتووه كان يان برياري ۹۸۶ بدوزينه وه تاوه كو پاره ي كاغه زي رزيو بگوړين به پاره ي نوي به لام بڼ سوود بووه.

بودجه ي گشتي ناوښه يه كي بالآتماي دارايي حكومه ته وه به هو ي نه ووه حكومه ت ده تواني كه فه رمان ي هه موو فه رمانگه و ده زگا كاني خو ي پڼ بخانه گه رو له هه مان كاتدا پيښه ندي خو ي و به لښن و په يمانه كاني بيني ته دي، بيگومان بودجه ي گشتي كاريكي بايه خداري كومه لايه تي ناشكراي هه يه، به چاو خشانديك به خسته كاني بودجه ي گشتي دا ده رده كه ويت كه حكومه تي هه ريمي كوردستان تا چ راده يه ك بايه خ به باري گوزهراني هه ژاران و كه مده ستان ده دات باربوويان ده كات، هه روه ها ده رده كه وي تا چ نه دازه يه ك گرنگي به دا بين كړدي باري كومه لايه تي و نه دازه ي موو چه و ده رماله ي خانه نيشينان و شه هيداني بزووتنه وه ي رزگار يخوازي كوردستان و ته رخان كړدي به خشينه كان و باربوو و يارمه تي داني لايه نه خيرخوازو كومه له و سه نديكا و يه كيتييه كان و هه روه ها هه وله كاني له م كه م كړنه وه ي ته نگړه ي سوكنه به دابه ش كړدي زه وي و خانويه ره و بنياتناني خانويه ره و ئاپارتمان و قه لاچو كړدي نه خو شيه گشتييه كان و خو پاراستن له نافات و نه خو شي ييه كاني، هه روه ها پاراستني ئاسايش و ته ناهي و مسوگه ر كړدي ژياني هاوولا تيان ده رده خات. بودجه بايه خيكي گرنگ به هه موو بواره كاني ژياني گشتي ده دات، له هه مان كاتدا رو ليكي كاريگه ر له ژيان و به روه و پيش بردي گه لاند ا ده بيني و دواخست و نه ره خساندني ده بيتنه مايه ي په كخستني زوريه ي خزمه تگوزاريه گشتييه كان، به و جوړه

دهردهكهوى كه بودجه ههولئى نهوه دههات كه پايه‌دارى نابوورى به‌دى بهيتن و ئاستى كاركردى گشتى بيارتيزى، بۆيه ده‌بيتته ده‌سته‌به‌ر و هۆكارىكى ئاسان بۆ هيتانه‌دى مه‌به‌سته جوراوجۆره‌كانى حكومهت.

يه‌كه‌م: داهاات

له هه‌لومه‌رجى ئيستادا داهااته‌كان بايه‌خىكى گه‌وره‌يان هه‌يه له‌به‌رئوه‌ى ئهم داهااتانه سه‌رچاوه‌يه‌كى گرنگ له‌سه‌رچاوه‌كانى سامانى گشتى. گه‌نجينه‌ى گشتيش به‌هۆى ئهم داهااتانه‌وه ده‌توانى خه‌رجى و تىپچووى سه‌رجه‌م چالاكىي ده‌زگاكانى حكومهت دا‌بين بكات. زيا‌دبوونى ئهو داهااتانه‌ش، ده‌بى به‌ پالپشت بۆ بودجه‌ى گشتى حكومهت له‌ پيتا‌و نه‌وه‌ى ئهم بودجه گشتيه هيتو توانايه‌كى زياترى هه‌بى بۆ دا‌بين كردنى پيدا‌و ايستيه‌كانى سيا‌سه‌تى حكومه‌تى هه‌ر يه‌م له‌ بواره‌كانى پيشكه‌وتن و ئاوه‌دانكرده‌وه‌ و خزمه‌تگوزارييه جوراوجۆره‌كاندا.

كاسبينه‌ى چواره‌مى حكومه‌تى هه‌ر يه‌مى كوردستان له‌ سه‌ره‌تاوه دروشمى (ئاوه‌دانكرده‌وه‌ى كوردستان و سه‌روه‌ربى ياسا)ى به‌رزكرده‌وه. له‌م پيتا‌وه‌شدا هه‌موو پيدا‌و ايستيه به‌ره‌تى و سه‌ره‌كبيه‌كان دا‌بين كران و دا‌بين ده‌كرين بۆ ئاوه‌دانكرده‌وه وه‌ك: كردنه‌وه‌ى رتيگه‌وبانى نوئى و قيرتا‌و كردنيان و، بنياتنان و فره‌وانكردى ژماره‌يه‌كى زۆرى فره‌مانگه‌و قوتا‌بخانه‌و په‌يمانگه‌و كۆليج و نه‌خۆشخانه‌و بنكه‌كانى ته‌ندروستى و مزگه‌وت و شوئينى پيروزي تاييبنى و يه‌كه‌كانى نيشته‌جى بوونى بنه‌ماله‌ى شه‌هيدان و ئاواره‌و ده‌ركراوه‌كان. ئهمانه سه‌ره‌راى پروژگه‌لى ئاوو ئاوه‌پۆو كارها و ته‌ندروستى و په‌ره‌وه‌رده‌و فيتركردى بالا و گواستنه‌وه‌و گه‌ياندن و شاره‌وانى و گه‌شتوگزارو هتد. جيبه‌جى كردنى ئهم نه‌خشه‌و پروگرامانه‌ش، وه‌ك ئاشكرايه ده‌بن به‌ مايه‌ى نه‌وه‌ى كه‌وا رووى شارستانيه‌ى كوردستانى ئازيزمان ده‌ريكه‌وى و، ئهو په‌ره‌سه‌ندنانه‌ش بكه‌ونه به‌رچا‌و كه‌ له‌ هه‌موو بواره‌كانى ژياندا روو ده‌ده‌ن، بۆ ئهم مه‌به‌سته‌ش پيويسته به‌ هه‌نگاوى گورج و خيرا ره‌چاوى ئهم خالانه‌ى خوا‌روه بكه‌ين:

١- به‌كارهيتناني شيوازى پيشكه‌وتوو به‌ ئامانجى سه‌ركه‌وتنى كرده‌وه‌ى باج وه‌رگرتن و، چاوديتري كردنى ئهو هه‌ول و كوششانه‌ى كه ده‌درين بۆ به‌رزكرده‌وه‌ى راده‌ى كوكرده‌وه‌و دلنيا‌بوون له‌ ليتها‌تووى باج وه‌رگران.

٢- چاوديتريكردى كه‌ناله‌كانى باج وه‌رگرتن به‌ گويره‌ى ياساو په‌يره‌وه‌كان و، ده‌ست نيشانكردى كه‌موكورتيه‌يه‌كان و دانانى چاره‌سه‌رى گونجا‌و بۆ نه‌وه‌ى ياساكانى باج وه‌رگرتن به‌شيوه‌يه‌كى راست پيا‌ده بكرين.

بۆيه يه‌كيت له‌ ئه‌ركه‌كانى ئهم قوناغه نه‌وه‌يه كه سه‌رجه‌م داووده‌زگا به‌رپرسه‌كان سووربوونى ته‌وا‌و و بايه‌خى به‌رچا‌و به‌ داهاات به‌دن، ئهمه‌ش له‌ رتيگه‌ى به‌دوادا‌چوون و په‌له‌كردن له‌ وه‌رگرتن و دانه‌وه‌ى قه‌رز يان فره‌وان كردن و چه‌سپاندنى سه‌رچاوه‌كانى داهاات به‌ شيوه‌يه‌كى باشت‌ر. هه‌روه‌ها له‌نا‌و بردنى ئاوه‌ديوكردن (ته‌ريب) و خۆدزينه‌وه له‌ گومرگ و، هاندانى هاوولا‌تيان كه‌وا كرتى خزمه‌تگوزارييه‌كانى حكومهت وه‌ك: كرتى ئاوو كارها‌و ته‌له‌فۆن ... هتد جيبه‌جى بكه‌ن.

داهااته‌كانى حكومه‌تى هه‌ر يه‌مى كوردستان بۆ سالى / ٢٠٠٢ به‌ برى (١٨٢٨٠٠٤٥٩٨٢) دينار خه‌مليتراوه‌ واته به‌ زيا‌دبوونى برى (٣٣٠٠٦٥١١٢) دينار له‌چا‌و سالى رابردوو.

داهااته‌كانى خه‌مليتراو له‌ بودجه‌ى سالى / ٢٠٠٢ له‌سه‌ر ئاستى مادده و جو‌رو ژماره

دابه شڪراوه. باجی كالایی بهشی سهره کی داهاته کانه، که ریژه کهی نزیکه ی (۶۵٪) ی کوی گشتی داهاته کان پیک دیتی. پیویسته ناماژه بهو راستییه بکهین که ته موویل کردنی نه م بودجه یه له سهر نهو داهاته دهو هستی که خه ملتینراوه و پیش بینی ده کزیت و جیبه جی کردنی به هینانه دی نهو داهاتانه وه په یوه یسته. نه مه ی خواره وه خشته ی داهاته کانه له سهر ناستی ژماره وه له سهر ناستی بابه کان:

داهات له سهر ناستی بابه کان

ژماره ی باب	ناوی باب	برې پاره / دینار
۲	سهر و کایه تی نه فجومه نی وه زیران	۳۳ ۸۱۹ ۰۰۰
۳	وهزاره تی پی سهر وهرده	۱ ۲۲۵ ۰۰۰
۴	وهزاره تی نه شغال و نیشته جی کردن	۵۰۰ ۰۰۰
۵	وهزاره تی کشت و کال و ئاودیری	۱۶ ۱۷۶ ۵۰۰
۶	وهزاره تی ناوخته	۳۰ ۳۲۲ ۰۰۰
۷	وهزاره تی شاره وانی و گه شت و گوزار	۳۶ ۲۴۹ ۰۰۰
۸	وهزاره تی گواسه تنه وه و گه یانندن	۶۴ ۴۳۱ ۰۰۰
۹	وهزاره تی روشن بنی	۲ ۲۳۵ ۳۶۰
۱۰	وهزاره تی ته ندروستی و کاروباری کومه لایه تی	۱۱ ۶۲۳ ۰۰۰
۱۲	وهزاره تی یارمه تی مروقه لایه تی و هاوکاری	۴۵ ۰۴۰ ۰۰۰
۱۳	وهزاره تی نه وقاف و کاروباری ئیسلامی	۲۰ ۱۱۵ ۰۰۰
۱۴	وهزاره تی دارایی و ئابووری	۱ ۵۳۹ ۱۷۹ ۰۰۰
۱۶	وهزاره تی پی شسه سازی و وزه	۴ ۱۴۶ ۶۲۲
۱۷	وهزاره تی داد	۴۱ ۰۸۸ ۰۰۰
	کوی گشتی	۱ ۸۲۸ ۰۴۵ ۹۸۲

داھات لەسەر ئاستی ژمارەکان:

- ۱- باجی داھات و سامان (وھک: باجی دەرنامەت، باجی خانوبەرە، فرۆشتنی چاپەمەنی، باجی پاشماوەکان، باجی زەویبەکان و ھتد.. بە بری (۵۳۸۶۰۰۰) دینار.
- ۲- باجی کالاک (وھک: رسوومی گومرگی، رسوومی بەرھەم ھێنان و مەکس) بە بری (۱۱۸۷۵۰۰۰۰) دینار.
- ۳- رسوومی تر (وھک: رسوومی دڵنیایی تەندروستی، رەسمی فرۆشتنی پوول، رسوومی ئۆتۆمبیلەکان، رسوومی تۆمارکردنی زەوی، رسوومی دادگاکان، رسوومی ھاوردەو ھەناردن (استیراد و تصدیر)، رسوومی تۆمارکردن و بلاوکردنەو، سەفەر بۆ دەرەو ھتد..) بە بری (۱۴۴۰۴۰۵۰۰) دینار.
- ۴- داھاتی بودجە لەسەرچاوەکانی تر (وھک: کەرەستەیی نەوتی، قازانجی دامەزرێوەکانی کەرەتی گشتی، سامانی کانزایی و ھتد..) بە بری (۲۰۵۳۵۳۰۰۰) دینار.
- ۵- داھاتی سەرمایەداری وھک (فرۆشتنی زەوی، فرۆشتنی خانوبەرە، فرۆشتنی ھۆبەکانی گواستەنەو، فرۆشتنی ئامیرو تفاق، فرۆشتنی کەلوپەل و پێداویستی، فرۆشتنی ئازەل، فرۆشتنی کتێب و گۆڤار، ھتد..) بە بری (۲۳۲۸۵۰۰۰) دینار.
- ۶- داھاتی کەرتی شتومەکی دەوڵەت (وھک: کەرتی خانوبەرە، کەرتی شتومەکی دەوڵەت وھک: زەوی، کەرتی ئامیرو کەلوپەل و ھۆبەکانی گواستەنەو، کەرتی زەویوزاری کشتوکالی ھتد..) بە بری (۲۲۴۹۳۹۸۲) دینار.
- ۷- داھاتە گوازرێوەکان وھک: (سوودی قەرەزە بەخشرێوەکان، داھاتی بانکە تاییبەتیبەکان و ھتد..) بە بری (۵۷۳۸۵۰۰۰) دینار.
- ۸- خەزمەتگوزاریی فەرمانگەکان بۆ کەسانی تر (وھک: خەزمەتگوزاریی راگەیاندن و گەشتگوزارو مۆزەخانە، راژەیی لاوان (وھک: داھاتی مەلەوانگەو یاریگەو ھۆلەکان)، خەزمەتگوزاریی پێوەندی کردن (وھک: داھاتی راژەیی پێوەندی و دانان و گواستەنەو تەلەفۆن و پۆستە)، داھاتی ئاوو ئاوەڕۆو کارەبا، رسوومی پسوولەیی مەراجەکانی تەندروستی)، رەسمی پشکینی کەرەستەیی خۆراکی و ھتد..) بە بری (۱۱۰۰۸۶۰۰۰) دینار.
- ۹- داھاتە جیانەکرێوەکان (وھک: مالی دەست بەسەرگێراو، فرۆشتنی شتە ناپیتوبستەکان و بێ کەلکەکان، داھاتی بیناسازی، نرخی لیستەکان و چاپەمەنیبەکانی تر، داھاتی پەرورەدە و فێرکردنی بالۆ و ھتد..) بە بری (۲۴۰۴۲ ۵۰۰) دینار.

دووەم: خەرجییەکان

کەرەتی فێرکردن:

حکومەتی ھەرێم سوور بوو لەسەر داھاتێکی پێداویستی بۆ باری پەرورەدە، وھک: پەرەپێدانی پرۆگرامەکان و ھاندانی بزوتنەوێکی دانان و تۆزینەوێکی زانستی و وەرگێڕان و، داھاتێکی

کردنى پىداويستىيەكانى ئەم كەرتە، ھەرۈەھا دەرکردنى رىئوئىنى بۆ قوتابيان و ئاراستە كردنيان لەرووى زانستى و پەرەوەرەدەيى و كۆمەلايەتى و ھزرىيەو، چاودىرى كردنيان لە بوارى مايەكى و واتايەكى (واتە: مادى و معنوى) و، ھەلگرتنى رەسمى گومرگ لەسەر ھەموو ئەو كەرەستە و كەلوپەل و ئامىر و دەزگاگەلى تاقىگەو ھۆى روونکردنەو ھەو فليىم و كىتىب و ئەو چاپەمەنيە ھاوردانەى كە خزمەتى مەبەستەكانى پەرەوەرە دەكەن.

پاتى تەرخانكراو بۆ كەرتى پەرەوەرە و فيرکردنى بالا (واتە بۆ: پەرەوەرە، زانكۆ، پەيمانگەكان) برىتيە لە (۰۰۰ ۹۷۷ ۵۴۱) دىنار واتە بە رىژەى (۲۱٪) ى بودجە كە.

۱- زانكۆى سەلاحەددىن: لەبەر رووشنايى خستەى زانىارىيەكانى زانكۆدا، دەتوانىن سەرنجى ئەو فرەوانبۆنە بەدەين كە بە بەراورد لە نىوان سالانى رابردو و سالى خويندنى ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲ د ۱۵ روويان داو:

ز	بابەت	سالى خويندنى ۲۰۰۰ - ۲۰۰۱	سالى خويندنى ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲
۱-	كۆلىجەكان	۱۲	۱۴
۲-	بەشەكان	۴۵	۴۷
۳-	دەرسبىژو مامۆستايان	۵۵۹	۷۳۷
۴-	فەرمانبەران	۱۳۶۴	۱۳۸۴
۵-	فەرمانبەران و دەرسبىژانى بەگرى بەست	۸۹	۸۹
۶-	قوتابيان	۱۰۵۳۱	۱۱۶۰۰
۷-	بەشەكانى ناوخۆ	۲۷	۳۴
۸-	قوتابيانى ماستەر	۱۵۱	۷۷
۹-	قوتابيانى دكتۆرا	۵۲	۱۴

وهك له سه ره وه تيبيني دهكەين دوو كۆليجي تازه كراونه ته وه كه ئه وانيش كۆليجي ئاماده كردنى مامۆستايان و كۆليجي نه خوشيارين، سه ره راى كردنه وهى به شى كۆمپيوته ر له كۆليجي نه ندازه دا.
۲- زانكۆى دهوك:

زانكۆى دهوك (۹) كۆليج به (۲۱) به ش ده گرته خو. به شىكى نوئ له كۆليجي كشتوكاڤ كراوه ته وه به ناوى به شى (گل و ئاو) ههروه ها به شىك له كۆليجي ئه ده بيات به ناوى (مامۆستاي سه ره تايي).

۳- دهسته ي پهمانگه ته كنكييه كان:

ئه مانه ش (۵) پهمانگه ي ته كنكيين و، دوو پهمانگه ي تريش بو سالى خويندنى ۲۰۰۱-۲۰۰۲ كراوه نه ته وه.

پهمانگه كان ئه مانه ن:

- پهمانگه ي ته كنكيى ههولير: (۱۴) به ش ده گرته خو، ئه مساليش به شى (دهرمانسازى) كراوه ته وه. به مهيانه وه ده بىت به (۱۵) به ش.

- پهمانگه ي ته كنكيى دهوك: (۶) به ش ده گرته خو، ئه مساليش به شى نوئ كراونه ته وه كه به شى (بيناسازى) و (نه خوشيارى) و (شىكرده وهى نه خوشيه كان) ن. به مانه وه ده بن به (۹) به ش.

- پهمانگه ي ته كنكيى شه قلاوه: ئه م پهمانگه يه (۴) به ش ده گرته خو، به شىكى تازه ش به ناوى به شى سكرتاريه ت كراوه ته وه. به مهيانه وه ده بى به (۵) به ش.

- كردنه وهى پهمانگه ي ته كنكيى نوئ:

۱- پهمانگه ي ته كنكيى له ئاكري: كه به شى سيسته مى كۆمپيوته رى تيدايه و (۲۵) قوتابى كور و كچى لى وه رگيراه.

۲- پهمانگه ي ته كنكيى سۆران: كه دوو به ش ده گرته خو به ناوى به شى سيسته مى كۆمپيوته رو به شى په لى ده سكرد (الاطراف الاصطناعيه). (۲۵) قوتابى كور و كچ له هه ر يه كه له م به شانه وه رگيراون.

كه رتى په روه رده:

له پيتناو بلا و كردنه وهى زانست و زانيارى و پيتگه ياندى نه وه يه كى خوينده وار له كوردستاندا، ههروه ها به رز كردنه وهى ناستى ليهاتووى كارمه ندانى ئه م بواره به گوته رى بنه ماي زانستى و هاوسه رده م، كه رتى په روه رده شتوازى نه خشه كيشانى په روه رده بيبانه ي گرتوه ته به ر و هه ولى داوه پرۆسه ي په روه رده له كوردستاندا به ره وپيش ببات. ئه م كه رته فره وانبوونىكى به رچاوى به خووه

بېنپوه. خسته ی خواره وه ئه مه مان بۆ روون ده کاته وه:

ز	بابه ت	سالی خوتېندنې ۱۹۹۹ - ۲۰۰۰	سالی خوتېندنې ۲۰۰۰ - ۲۰۰۱
۱-	ژماره ی قوتابخانه کان	۱۷۱۹	۱۹۷۶
۲-	ژماره ی قوتابیان	۴۶.۶۹۴	۴۸.۳۵۱
۳-	ژماره ی ماموستانیان	۲۱ ۶۵۶	۲۲ ۶۶۰

بۆ ئاگاداری به ړېژتان بۆ سالی خوتېندنې ۲۰۰۱-۲۰۰۲، (۱۶۷۸) ماموستانیان سهره تایی و ناوه ندنی و دواناوه ندی دامه زراون.

(۴۵) به شی ناوختی هه یه و (۴۳۹) ئوتوموبیلی به کړی بۆ گواسته وه ی ماموستانیان.

په یانگه تازه کراوه کان بۆ سالی خوتېندنې ۲۰۰۱-۲۰۰۲:

۱- په یانگه ی ئاماده کردنی ماموستانیان - سوړان.

۲- په یانگه ی ئاماده کردنی ماموستانیان - میترگه سوړ.

۳- په یانگه ی ئاماده کردنی ماموستانیان - زاخو.

به هوی که موکورتی له ژماره ی کادیری فیترکردن و، بۆئوه ی فیترکردن له قوتابخانه کاندان نه وه ستی،

برپاردره درماله ی زیاد بۆئو ماموستا دره سبیتزانیه که دانیشتووی هه ولیرو دهوکن و له

قوتابخانه کانی ئاکری دره ده لینه وه، سهره بکریت. بۆ ماموستانیان دره سبیتزانیه: مدرسه

(۳۰۰) دینارو بۆ ماموستانیان فیترکار واته معلم (۲۰۰) دینار مانگانه. هه روه ها سهره

کردنی کړی موحازرات بۆئو دره سانه ی زه حه تن. هه ندیک دره سی زانستی، کادیری فیترکردنی

تاییه تمه ندیان نییه به تاییه تیش له قوتابخانه ئاماده ییه کانی پارېزگی دهوکن.

ئو ماموستانیه نش که پروانامه ی ماسترو دکتوریان هه یه و، له سهر میلاکی وه زارته ی په روه رده دا

له کاری فیترکردن به شداری ده کن، هه موو ئو مافانه یان هه یه که هاوشیوه کانی خو یان له زانکوو

په یانگاکاندان هه یانه.

وه زارته ی تهنروستی و کاروباری کۆمه لایه تی:

ئەم وەزارەتە سوور بوو لەسەر بلاوکردنەووە گەياندنێ خزمەتگوزاری تەندروستی و کۆمەڵایەتی و دەستەبەرکردنی پێداوێستییەکانی تەندروستی و پزیشکی و، داوین کردنی چاودێری کۆمەڵایەتی و بایەخدان بە خزمەتگوزارییەکانی دایکایەتی و مندالییەتی و، تەندروستی قوتابخانەو تەندروستی خێزان.

بەری (٢٤٠١٠٨٠٠٠) دینار بۆ ئەم وەزارەتە تەرخان کراوە، واتە بە رێژەی (٩٤٠٪) لە بودجەو بە زیادە (٣٠١٠٨٠٠٠) دینار لەچاوسالی ٢٠٠١دا.

جگە لەمانە ئەرکی بەرچاوی ئەم وەزارەتە بریتی بوو لە:

١- بایەخدان بە چارەسەرکردن و تەندروستی هاوولاتیان و هەژاران و نەداران و نابینایان، ژمارەئەو نابینایانە کە هەتا ئێستا مووچەیان بۆ سەرف دەکەری گەشتووەتە (٧٠٧) نابینا.

٢- دەرچوونی بریار بۆ ئەو دەرچووانی کۆلیجی زانیاری بەشی کیمیا و بایۆلۆجی، یاسای پلە پلەئەفەرمانبەرەتی (تدرج وظيفی) بیانگریتەووە دەرمانەئەو هاندانەتی واتە: (المخصصات التشجيعيه)، بە گۆڕەئەو دووری جوگرافی و مانگانە لە (١٠٠) تا (١٥٠) دینار بە پیتی ئەو رێنوینیانە لە لایەن وەزیری تەندروستی و کاروباری کۆمەڵایەتییەووە دەرەکرتن بۆیان خەرج بکەرت.

٣- بایەخدان بە خانەگەلی چاودێری کۆمەڵایەتی بۆ بچووک و گەوران، بۆ کوران و کچان و بەسالداجوان و دایەنگەئەو مندالان.

٤- هەبوونی (٦) پەیمانگە کە ئەوانیش پەیمانگەئەو کە پرو لالان لە هەولێرو لە دهۆک، پەیمانگەئەو نابینایان و پەیمانگەئەو پاشکەوتوو و پەیمانگەئەو ئنسنت (بۆ دەست و قاچ) کە ژمارەئەو قوتابیانیان (٨٩٦) قوتابی بوو لە سالی ٢٠٠١ و بۆ سالی ٢٠٠٢ ژمارەئەو قوتابیان گەشتووتە (٩٧٥) قوتابی.

٥- هەبوونی (٥) قوتابخانەئەو نامادەئەو بۆ تەندروستی مامان.

٦- هەبوونی (٤) قوتابخانەئەو ناوەندەئەو بۆ نەخۆشیاری کە ژمارەئەو قوتابیەکانی (٥٥٠) قوتابییە.

٧- نامادەکردنی کادییری ناوەراستی لە نەخۆشخانە و بنکە تەندروستیەکان.

بایەخدانی حکومەتی هەرێم بە تەندروستی و فرەوان کردنی و پیشکەش کردنی خزمەتگوزارییەکان، زیادبوونەئەو لەم خشتەئەو خوارەووەدا بەرچا و دەکەوئ:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان، حەز دەکەم توجییهک بەدەم ئەمە پیشاندانی چالاکی وەزارەتەکان نییە بە لکونەو فراوان بوونەئەو کە بۆتە هۆی زیادبوونی خەرجییەکان، تەنیا ئەووەئە

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

راپۆرتەکە زۆر رێک و پێکەو لەجێی خۆیەتی. فەرموو.

بەرێز سەرکێس ئاغاجان/وهزیری دارایی و ئابووری:

زیادبوونه کهمی لهم خششتهمی خواره وهدا بهرچاو دهکهموی:

نامار	سالی ۲۰۰۰	سالی ۲۰۰۱
ژمارهی بنکه تهندروستییهکان	۲۳۰	۲۴۳
ژمارهی پزیشکان	۸۲۷	۹۰۵
ژمارهی دههمانسانسازان	۵۶	۶۲
ژمارهی خانهکانی چاودیری کۆمه لایهتی	۱۴	۱۵
ژمارهی ئهوانه له خانهکانی چاودیرین	۹۲۰	۹۴۵
ژمارهی پهڕسـتـتـاران	۱۰۴۲	۱۶۵۲
ژمارهی برین پیتـچـان	۲۶۰	۲۷۰
یاریده‌ری پزیشک	۴۸۳	۶۱۹
بایـۆلـۆجـی	۸۵	۱۵۱

شارهوانییەکان:

به‌گوێره‌ی یاسای کارگیریی شارهوانییەکانی ههریمی کوردستان ژماره (۶) ی سالی ۱۹۹۳، داهااتی شارهوانی و قازانجی پرۆژه‌کانی و، داهااتی زینده‌مال و مرده‌مال (واته اموال منقوله و غیر منقوله) یان و کۆکردنه‌وه‌ی ئەم داهااتانه به‌گوێره‌ی یاسا ده‌چیتته ناو گه‌نجینه‌ی شارهوانییەوه. چهندان شارهوانی نوێ له مه‌لبه‌ندو ناوچه‌کان (واته قه‌زاو ناحیه‌کان) و کۆمه‌لگه‌کاندا کراوه‌ته‌وه کۆی گشتی شارهوانییەکان گه‌یشتۆته (۸۵) شارهوانی. له زۆریه‌ی شارهوانییە کۆنه‌کان و تازه‌کاندا داهاات به‌شی مووچه‌ی فه‌رمانبه‌رانی خۆیان ناکات. به‌گوێره‌ی ماده‌ی یه‌که‌م له یاسای ژماره (۳) ی سالی ۲۰۰۱ که له ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان ده‌رچوووه (واته یاسای کارگیریی شارهوانییەکانی ههریمی کوردستانی عێراق) سه‌رۆکی شارهوانی و ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌نی شارهوانی ئه‌وانه‌ی که فه‌رمانبه‌رنین مافی ئه‌و پاداشتانه‌ی خواره‌ویان به‌شیوه‌ی مانگانه هه‌یه:

ز	پله	سه‌رۆک	ئه‌ندام
١-	تایبیه‌ت: ناوه‌ندی پایتیه‌ختی هه‌رێم	٤٠٠٠ دینار	١٠٠٠ دینار
٢-	نایاب: شاره‌وانییه‌کانی ناوه‌ندی پارێزگاكان	٣٠٠٠ دینار	٨٠٠ دینار
٣-	یه‌که‌م: ئه‌و شاره‌وانییه‌ی ژماره‌ی دانیش‌توانیان له (٧٥) هه‌زار که‌متر نییه‌.	٢٠٠٠ دینار	٧٠٠ دینار
٤-	دووه‌م: ئه‌و شاره‌وانییه‌ی ژماره‌ی دانیش‌توانیان له (١٥) هه‌زار که‌متر نییه‌.	١٧٥٠ دینار	٦٠٠ دینار
٥-	سێیه‌م: ئه‌و شاره‌وانییه‌ی ژماره‌ی دانیش‌توانیان له (٥) هه‌زار که‌متر نییه‌.	١٥٠٠ دینار	٥٠٠ دینار
٦-	چواره‌م: ئه‌و شاره‌وانییه‌ی ژماره‌ی دانیش‌توانیان له (٥) هه‌زار که‌متر نییه‌.	١٠٠٠ دینار	٤٠٠ دینار

دوای چاوپێگێڕانه‌وه به راده‌ی ره‌سم و مز (واته: اجور) و کرێ (واته: ایجار) و فرۆشتنی زه‌وی، بری ١٠٠ ملیۆن دینار له بودجه‌ی وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری وه‌کو خه‌لات (منحه) ته‌رخان کراوه بۆ پشتیوانی له شاره‌وانییه‌کان، هه‌ولێش دراوه بۆ دۆزینه‌وه‌ی سه‌رچاوه‌ی نوێی داها‌ت بۆ شاره‌وانییه‌کان تا وه‌کو بتوانن خه‌رجیه‌یه‌کانی خۆیان رایی (تغطیه) بکه‌ن و باشترین خزمه‌تگوزاری پێشکه‌ش به هاوولاتیان بکه‌ن.

هه‌روه‌ها فه‌رمانگه‌کانی ئاوو ئاوه‌رۆ له پارێزگاكاندا، به‌هۆی زیاده‌بوونی ژماره‌ی بیره‌کانی ئیترتیوازی و پرۆژه‌کانی ئاو له پێناو فره‌وانکردنی بزووتنه‌وه‌ی ئاوه‌دانکردنه‌وه‌دا، خه‌رجییان زیاده‌بووه. هه‌روه‌ها زیاده‌بوونی ژماره‌ی موه‌لیده‌کانی کاره‌با له ئه‌نجامی نه‌بوونی وزه‌ی کاره‌وباه‌وه، بووه‌ته هۆی دروست بوونی خه‌رجیه‌یه‌کی زیاده. ئه‌مه‌ی لای خواره‌وه خسته‌یه‌که ئه‌مانه‌مان بۆ روون ده‌کاته‌وه:

ز	ناونیشان	بیره‌کانی ئیترتیوازی	پرۆژه‌کانی ئاو	مولیده‌کانی کاره‌با به قه‌باره جیاوازه‌کانه‌وه
١-	پارێزگای هه‌ولێر	٥٥٠	٢٠	٥٦٥
٢-	پارێزگای ده‌وک	٢٨٠	٧٠	٢٨٠

هه‌تا ئێستا پاتیه‌کی گه‌وره‌ی پاره بۆ گه‌یاندنی ئاو به هاوولاتیان سه‌رف ده‌کریته ئه‌مه‌ش به‌هۆی به‌کرێ گرتنی تانکه‌ری ئاو له کۆمه‌لگا و گونده‌کانی سنوری هه‌ردوو پارێزگای هه‌ولێرو ده‌وک که ئه‌مانه‌ش خه‌رجیه‌یه‌کی زۆری سالانه‌یان هه‌یه. ئه‌م گه‌یروگرفتانه به‌هۆی که‌می ناوی خواردنه‌وه له ئه‌نجامی هیشه‌سالیی سالانی رابردووه‌وه په‌یدا بووه.

وهزارهتی ئه‌وقاف و کاروباری ئیسلامی:

له‌پیتناو بره‌وپیتدانی و شیارایی ئیسلامی و بلاوکردنه‌وه‌ی رۆشنییری ئیسلامی و بایه‌خداان به‌
ئایینه‌ ئاسمانیییه‌کان و ریزگرتن له‌ زانایانی ئایینی و پاراستنی پایه‌ی کۆمه‌لایه‌تییان و،
ده‌سته‌به‌رکردنی هه‌ر پیتداویستییه‌کی که‌ بۆ به‌جێ گه‌یاندنی چالاکیی ئایینی و نیشتمانیی و
کۆمه‌لایه‌تییان پیتویست بێ: پاتی (۵۵ ۵۸۲ ۰۰۰) دینار بۆ ئه‌م وه‌زاره‌ته‌ دانراوه‌ که‌ به‌ریژه‌ی
(۲۱۸٪) ی بودجه‌یه‌و به‌ زیاده‌ی (۷ ۲۱۰ ۰۰۰) دیناره‌.

ژماره‌ی (۲۰۸۹) مزگه‌وت و ته‌کیه‌ و شوێنی پیروژ هه‌ن که‌ (۱۵۱۳) یان له‌ هه‌ولێرن و
(۵۷۶) یان له‌ پارێزگای ده‌وکن. بایه‌خ پیتدان ئه‌م لایه‌نانه‌ی خواره‌وه‌ی گرتوه‌ته‌وه‌:

۱- دروستکردن و چاککردنه‌وه‌و دابین کردنی که‌لوپه‌ل بۆ مزگه‌وت و که‌نیسه‌و خانه‌کانی خوا
پهرستی و شوێنه‌ پیروژه‌کان.

۲- بایه‌خداان به‌ په‌یمانگه‌و قوتابخانه‌ ئایینییه‌کان که‌ بریتیین له‌ سێ په‌یمانگه‌ بۆ ئیمام و خه‌تییان و
شه‌ش ئاماده‌یی ئیسلامی و هه‌شت ناوه‌دندی ئیسلامی و دابین کردنی پیتداویستییه‌کانی به‌شه‌
ناوه‌خۆیه‌کانی قوتابییان.

۳- ئه‌نجامدانی سێ خولی به‌رده‌وام بۆ له‌به‌ر خوێندنی قورئانی پیروژ و خولی به‌هێزکردنی ئیمام و
خه‌تییان.

بۆ ئاگاداری به‌ریزتانه‌ ده‌رماله‌ی قوتابییان به‌م شتیه‌یه‌ی خواره‌وه‌ سه‌رف ده‌کریته‌:

(۵۰) دینار بۆ قوتابیانی په‌یمانگاكان ئه‌وانه‌ی له‌ناو شارن، (۱۵۰) دیناریش بۆ قوتابیانی
ده‌ره‌وه‌ی شار (۷۰) دینار مانگانه‌ بۆ قوتابیانی ئاماده‌یی و ناوه‌ندییه‌کان و (۱۰۰) دیناریش
مانگانه‌ بۆ قوتابیانی خوله‌کانی له‌به‌رکردنی قورئانی پیروژ.

ئه‌و کادیرانه‌ی مه‌رجی دامه‌زراندنیان نییه‌ ژماره‌یه‌یان (۱۹۱۸) که‌سه‌ که‌ مانگانه‌ ده‌رماله‌ی
(بر) یان بۆ سه‌رف ده‌کریته‌ واته‌ (۷) دینار بۆ مجتبور، (۸۰) دینار بۆ ئیمام و (۱۰۰) دینار بۆ
ئیمام و خطیب.

ژماره‌ی قوتابییان بۆ سالی خوێندنی ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲ بریتیییه‌ له‌ (۱۰۴۵) قوتابی به‌ زیاده‌ی
(۳۳۲) قوتابی له‌ سالی خوێندنی ناوبراودا.

وهزاره‌تی پیشه‌سازی و وزه‌:

فه‌رمانگه‌کانی وه‌زاره‌تی پیشه‌سازی و وزه‌ له‌ جو‌ری (خوێژیتین - تمویل ذاتی) ن به‌لام هێشتا
هه‌ندێ له‌ فه‌رمانگه‌کانی ئه‌م وه‌زاره‌ته‌ داهااتیان ناگاته‌ راده‌ی خه‌رجییان.

۱- کارگه‌و کۆمپانیاکان:

ناتوانن به‌ ته‌واوی وزه‌ی خوێان کار بکه‌ن له‌به‌ر دوو هۆ:

هۆی یه‌که‌م: سه‌ختی و زه‌حمه‌تی له‌هێنانی هه‌ندیک له‌و که‌ره‌ستانه‌ی که‌ بۆ کرده‌وه‌ی به‌ره‌مه‌پێنان
پیتویست وه‌ک که‌ره‌سته‌ی خاوه‌ ئامیتری سپیتر. هه‌روه‌ها سه‌ختی و زه‌حمه‌تی له‌ هه‌ناردنه‌ ده‌ره‌وه‌ی

ئەو كالاو كەلۈپەلانەي كە بەرھەمى ئەم كۆمپانىياو كارگانەن.

ھۆى دووھم: ئامپىرو مەكىنەي ئەم كارگانە كۆنن و دەگەرتنەو ھۆ سالانى ۱۹۷۰. ئاكرى بەم ئامپىرو مەكىنەو ھۆ پىشېر كەي ئامپىرو مەكىنەي ھاوسەردەم بىكرىت، ئەمە سەرەراي ئەو ھۆي كە ئامپىرى سىپىرى ئەم مەكىنەو ئامپىرانە لە بازارى ناوھۆو دەرەو ھۆدا دەست ئاگەون.

۲- كارەبا:

ئىستا كارەباي دوكان برى (۱۵) مىگاوات كارەبا دەدات بە ھەولېر كە ئەمەش بەشى پىتوېستى نەخۆشخانەكان ناكات ھەرچەندە كە ھەزارەتى دارايى و ئابوورى سالانە پاتى (۱۸) مىليۇن دىنار واتە ھەر مانگەي مىليۇن و نىويك دىنار لە بەرامبەرى ئەمەدا دەدات بە بەرتو ھەرايەتى كارەباي سىلمانى ھەك مووچەي مانگانەو خەرجىيان.

كارەباي موسل برى (۲۰) مىگاوات دەدات بە پارتىزگاي دھۆك كە ئەمەش بەشى پىتوېستى نەخۆشخانەكان ناكات ھەرچەندە ھەزارەتى دارايى و ئابوورى پاتى (۱۲) مىليۇن دىنار سالانە واتە ھەر مانگەي يەك مىليۇن دىنار لە بەرامبەرى ئەمە دەدات.

بۆ دابىن كەردنى كارەبا بۆ ھاوولالتيان و كەرتى گشتى، موھلىدەي قەوارە جوړاو جوړ بە تاييە تيش لە گەرەكە مىللىيەكان دائراو كە لەسەر بودجەي حكومەتى ھەرىم و لە رىگاي برىارى (۹۸۶)ى نەوت بەرامبەر بە خۆراك و دەرمانەو دابىن كراون. ئەمانەش بە زەحمەت سووتە مەنىيان بۆ دابىن دەكرى.

ئەمانەي خوارو ھە بەشېكن لە وردايە تىيەكان:

يەكەم: ۲۰۷ موھلىدە لە پارتىزگاي ھەولېردا ھەن كە بەردەوام ژمارەشيان زىاد دەبىت و رۆژانە (۴۴ ۷۰۰) لىتر گازوئىليان پىتوېستە.

دووھم: (۱۴۹) موھلىدە لە پارتىزگاي دھۆكدا ھەن كە بەردەوام ژمارەشيان زىاد دەبىت و رۆژانە (۲۳ ۶۹۰) لىتر گازوئىليان پىتوېستە.

سىيەم: ۴ موھلىدەي وارسىلا كە رۆژانە ۶۰ ۰۰۰ لىتر گازوئىليان پىتوېستە.

چوارەم: ۲ وىستگەي (۲۹) مىگاوات لە ھەولېر و دھۆك كە رۆژانە زىاتر لە ۲۰۰۰۰۰ لىتر گازوئىل ھەردەگرن. ئەو كە پىتيان دەدرىت ئەگەر ئا رۆژانە ھەر مەتەيەكى (۲۹) مىگاواتى لە (۱۳۰ - ۱۵۰) ھەزار لىتر گازوئىلى پىتوېستە.

بەرۈبوومى نەوتى:

برىك بەرۈبوومى نەوتى كە رۆژانە لەلايەن حكومەتى ناوھندىيەو ھەندىردى و لەسەر ئەم بناخەيە پلانى دارايى سالى ۲۰۰۲ دائراو ھۆ:

ز	پارتیزگا	به نزمین / لیتر	نهوت / لیتر	گازوایل / لیتر
۱-	ههولیتیر	۳۵۰	۳۶۰	۲۷۰
۲-	دهۆک	۱۵۰	۲۹۰	۲۳۰
	کۆی گشتی	۵۰۰	۶۵۰	۵۰۰

ئه نجامدانی پلانی دارایی سالی ۲۰۰۲ بۆ بهرپۆه بهرایه تیبیه کانی نهوت:

ز	ناونیشان	خهرجی به دینار	داهات به دینار
۱-	بهرپۆه بهرایه تی دابهش کردنی نهوتی ههولیتیر	۶۰ ۶۲۰	۱۶۲ ۴۵۰
۲-	بهرپۆه بهرایه تی دابهش کردنی نهوتی دهۆک	۴۰ ۱۳۸	۱۲۰ ۱۰۰
	کۆی گشتی	۱۰۰ ۷۵۸	۲۸۲ ۵۵۰

جیاوازی به که بیان (۱۸۱ ۷۹۲ ۰۰۰) دینار قازانجه.

وهزارهتی پیشه سازی و وزه له ریگای فه رمانگه و کارگه و کۆمپانیایا کانییه وه به بری (۷۰۳ ۰۰۰) (۱۸۷) دینار پشتیوانی له بودجهی حکومه تی هه ریم ده کات که (۷۹٫۶۳٪) له فرۆشتنی به ره هه مه کانی نهوت سه رچاوه ده گری. جتیبه جتی کردنی ئه م پلانه دارایی یه ش په یوه ندی به بواری رامیاریی وه هه یه له سالی ۲۰۰۲ دا ره نگه به ئه نجام بگات و له وانه شه جتیبه جتی نه بیت.

وهزارهتی روشنییری:

ئه رکی ره چاو کراوی ئه م وهزاره ته بریتییه له پاراستن و په ره پیتدانی ره سه نایه تی کولتووری کوردی به جۆریک که هاوشان و ته با بی له گه ل داوونه ریته به رزه کانی کۆمه له ی کورده واری و ئامانجه کانی بزاقی رزگار یخوازی کوردستان و ئاسۆی دیموکراسی و، په ره سه ندنی گیانی ته بایی و به رایه تی

نیوان رۆژله کانی گهلی کوردستان و دامه زانندی پیتوهندی کولتوری نیوان گهلی کوردو گهلانی ناوچه کهو جیهان. ئەمانەش لە ریگهی هاندانی بزاقی دانان و وەرگیڕان و بلۆکردنەوهو یارمەتیدانی نووسەران و ئەدیبان و شاعیران و هونەرمنەندان لە بلۆکردنەوهو نیشاندانی بەرھەمەکانیان. ھەرۆھا هاندانی بەھری ئەدەبی و هونەری و زانستی و وەرزی و لاوان و پشتیوانی لە بزاقی وەرزش و دیدەوانی و لاوتنی لە ھەریمی کوردستاندا. ئەمانە جگە لە هاندانی بزاقی شانۆ و هونەرە میللیەکان و پشتیوانی لە یەکییتی و رێکخراوو یانەو تیبەکانی رۆشنبیری و ئەدەبی و میللی. ھەرۆھا کۆلینەوێ شۆیتەوارو دامەزەرانندی مۆزەخانەیهکی نیشتمانی و مۆزەخانەیهکی خۆجێی و پشتیوانی کردن و پاراستنیان. ھەرۆھا دەرکردنی گوڤارو رۆژنامە بەم شێوہیە لەم خشتەیهدا روون کراوەتەوہ :

ز	ناوی گوڤار	جۆرەکهی
۱-	کاروان	مانگانه
۲-	دجله	مانگانه
۳-	هه‌نگ	مانگانه
۴-	بارش	وهرزی
۵-	پانیپال	وهرزی
۶-	ئاسۆی فۆلکۆر	وهرزی
۷-	سینه‌ماو شانۆ	نیو سالی
۸-	هه‌ریتم	نیو مانگی
۹-	وهرزش	هه‌فتەیی
۱۰-	شانەدەر	نیو سالی

ژمارە یانەکان (۵۲) یانە وەرزی و (۱۰) بنکە لاوانە. نیاز ھەیه چەندان بنکە تر لە سالی ۲۰۰۲ دا لە ناوچه کانی سەر سەنگ، قەسروک، خەبات، میترگەسۆر و چۆمان بکریته‌وہ. ئەم بنکانه‌ش چالاکی وەرزش و هونەری و کلتوری و زانستییان ھەیه بۆ ئەو لاوانە ی تەمەنیان تا ھەژدە سالییە. ژمارە ی تیبە میللەکان دەرووبەری (۸۰۰) تیبە، تیبە هونەرییەکانیش

دهوروبه‌ری (١٤) تېپن. بنكه روښنېرېپه‌كان ژماره‌يان دهوروبه‌ری (١٨) بنكه‌يه، به‌لام كۆمه‌له روښنېرېپه‌كان (٨) كۆمه‌له‌يه.

وه‌زاره‌تى يارمه‌تى مرؤفايه‌تى و هاوكارى:

ئەركى ئەم وه‌زاره‌ته پتوه‌ندى كرده به رېكخراوه مرؤفايه‌تى و سياسىيه‌كان و ده‌زگاكانى راگه‌ياندن. هه‌روه‌ها هاوئاهاه‌نگى نېوان رېكخراوه جيهانىيه‌كان و ئەنجومه‌نى وه‌زيران و رېكخستنى پتوه‌ندى و هاوكارى كردن له‌گه‌ل ره‌وند (واته: جاليه)ى كورد رېكخراوه‌كانيان له ده‌روه‌ى هه‌رېمدا.

له ئەنجامى به‌رفه‌هوان بوونى ئەرك و كاره‌كانى وه‌زاره‌ت له بوارى سه‌ردانى هاوولائىيان بۆ ده‌روه‌ و كرده‌وه‌ى چەند به‌رپتوه‌به‌رايه‌تېيه‌كى سه‌فه‌ر له‌ناوه‌وه‌ى هه‌رېمدا، به‌رپتوه‌به‌رايه‌تېيه‌كى گشتى بۆ سه‌ره‌رشتى ئەم كارانه له نوێ كراوه‌ته‌وه به‌ناوى (به‌رپتوه‌به‌رايه‌تى گشتى سه‌فه‌ر). هه‌روه‌ها له ئەنجامى فره‌وانبوونى پتوه‌نېدېيه نېو ده‌وله‌تېيه‌كانى هه‌رېمى كوردستان و كرانه‌وه‌ى نوێنه‌رايه‌تى هه‌رېم له زۆر ولاتدا، به‌رپتوه‌به‌رايه‌تېيه‌كى گشتى كراوه‌ته‌وه بۆ نوێنه‌رايه‌تېيه‌كانى حكومه‌تى هه‌رېم له ده‌روه‌دا. ئەو نوێنه‌رايه‌تېيه‌شه ئەم ده‌سه‌لاتانه‌ى خواره‌وه‌يان پى دراوه:

ا- نووسېنه‌وه‌ى پاشماوه (تحرير التركات).

ب- راگه‌ياندننى مامه‌له‌ى دادوه‌رى.

ج- ده‌سه‌لاتى نووسىارى داد (يان: دادنووس).

د- جېبه‌جى كردنى داواكانى بربكارىه‌تى له لىتۆژېنه‌وه‌دا.

هه‌ بربكارىه‌تى له سوێندن خواردن.

و- هه‌وال گه‌ياندن له باره‌ى مامه‌له‌ى بارى شارستانى (ئه‌حوالى مه‌ده‌نى) و كارى كۆنسۆلايه‌تى. هه‌تا ئېستا (٧) نووسېنگه له ولاتانى ئەوروپا و ئەمه‌رىكا كراونه‌ته‌وه كه نوێنه‌رايه‌تى حكومه‌تى هه‌رېم له ده‌روه‌دا ده‌كهن و ژماره‌شيان له زيادبووندايه.

هه‌روه‌ها وه‌زاره‌ت هه‌ولتى چاك ده‌دات له پېناو هاوده‌نگى نېوان رېكخراوه‌كانى سه‌ر به‌ پرېارى ٩٨٦ له‌گه‌ل وه‌زاره‌ته پتوه‌نديداره‌كاندا.

وه‌زاره‌تى داد:

ئەركى ئەم وه‌زاره‌ته برىتېيه له جېبه‌جى كردنى دادپه‌روه‌رى، ئەوېش له رېگه‌ى په‌ره‌پېدان و به‌جى هېنانى ياسا و رېزگرتن له ناوه‌رۆكى ياسا به‌جۆرېك كه په‌ره‌نسىپى سه‌ره‌رازى ياسا بپارېزى. هه‌روه‌ها به‌رگرى له مافى مرؤف به‌گوێره‌ى جار كېتشانى جيهانى مافى مرؤف و به‌لېن و به‌لگه‌نامه نېوده‌وله‌تېيه‌كانى تايبه‌ت به‌ مافى مرؤف. ئەم وه‌زاره‌ته فره‌وان بوونىكى به‌رچاوى له بوارى كارگېرىدا به‌خۆوه بېنېوه فه‌رمانگه‌كانى سه‌ر به‌م وه‌زاره‌ته بۆ مه‌لېه‌ندو ناوچه‌كان (واته: قه‌زاو و ناحيه‌كان) گه‌راوه‌ته‌وه، ژماره‌ى دادگاكان له هه‌ولېر و ده‌وك گه‌يشتۆته (٤١) دادگا. له پېشنياره‌كانى وه‌زاره‌ت بۆ سالى ٢٠٠٢ كرده‌وه‌ى دادگه‌ى به‌رايه‌يه له هه‌رېر و چۆمان و مېرگه‌سۆر.

وهزارهتی (نه‌شغال) و (وهزارهتی ناوه‌دان کردنه‌وهو گه‌شه‌پیدان):

ئه‌رکی ئه‌م وهزاره‌تانه بریتیه له جیهه‌جی کردنی پروژه‌کانی بواری بیناکاری و نیشه‌جی کردن و ریگه‌وبان و پردو ئاماده‌کردنی لیکۆلینه‌وه‌ی پتویست له‌م بوارانه‌دا. هه‌روه‌ها سه‌ره‌رشته‌یی جیهه‌جی کردنی پروژه‌کانی سه‌رشانیان و لیدانی ریگه‌وبانی گشتی و چاکردنه‌وبان له‌ ده‌ره‌وه‌ی سنووری شاره‌وانیه‌کاندا. وێرای ئه‌مه‌ش لیکۆلینه‌وه‌و ئاماده‌کردنی پلانی سیاسه‌تی ناوه‌دانکردنه‌وه‌و گه‌شه‌پیدان له‌ بواری بنیاتنانی شارو گوندو بیناکاری و داوده‌زگای گرینگ و ریگه‌وبان و پرد و به‌شداری له‌ رامالینی به‌فر له‌ ریگه‌وبانه‌ گشتی و لاوه‌کی و تاییه‌ته‌کان له‌ ناوچه‌ سنووریه‌کاندا و ریگه‌وبانی گوند و دێهات له‌ وه‌زی زستان و مسوگه‌ر کردنی ناوی خواردنه‌وه‌ له‌ گوند و لادیه‌یه‌کاندا و به‌شداری کردنی هه‌لمه‌تی په‌ره‌پیدانی شاری هه‌ولێر له‌ گه‌ل وهزاره‌تی شاره‌وانیی و گه‌شتوگوزاردا. هه‌ردوو وهزاره‌ت خاوه‌ن (٧٥٥) مه‌کینه‌و ئامییری جۆراو‌جۆرو (٣٩) کارگه‌ی قیرو به‌ردشکێن و به‌ردشۆرو هی ترن.

وهزارهتی کشتوکال و ناودیری:

ئه‌رکی سه‌رشانی ئه‌م وهزاره‌ته بریتی بووه له‌ دانانی نه‌خشه‌و پلان بۆ گه‌شه‌پیدانی به‌ره‌می رووه‌کی و ئازهلێ و پاوانه‌ سروشتیه‌کان. هه‌روه‌ها پشتیوانی له‌ خزمه‌تگوزاریی ری پێشان‌دان (واته: ارشاد) و دابین کردنی پێداویستیه‌کانی به‌ره‌می کشتوکالی. وێرای ئه‌مانه‌ش پلان دانان بۆ داها‌تی ئاو (الواردات المائیه) له‌ هه‌رێم و هه‌لبه‌ستنی به‌نداو و پروژه‌ی ناودیری و هه‌ولدان بۆ په‌یدا‌کردنی تۆوی چاک‌کراو و په‌ینی کیمایی و قه‌لاجۆکه‌ری میروو (مبیدات الحشرات) و زیندوو‌کردنه‌وه‌و په‌ره‌پیدانی پروژه‌گه‌لی سامانی ئازهلێ و پاشکۆکانیان له‌ هه‌رێمدا. هه‌روه‌ها و ده‌سته‌ خسته‌نی داووده‌رمان و کوتانی مالات و گرتنه‌به‌ری رێو شوتینی پێشکه‌وتوو له‌ چاره‌سه‌ری نه‌خۆشیه‌ له‌یه‌کتر گه‌وه‌کان و خۆپاریزی لییان.

ا- به‌رێوه‌به‌رایه‌تیه‌کانی کشتوکال خاوه‌ن ئه‌مانه‌ن:

٣٠ لقی کشتوکالی.

١٣ بنکه‌ی ری پێشان‌دان.

١٥ بنکه‌ی پاراستنی کشتوکالی.

٦٥ چه‌نه‌ره‌تۆر.

٤٥٠ ئۆتۆمۆبیل و ئامیر.

٨ ده‌زگای پاک‌کردنه‌وه‌ی نیسک.

٤ ده‌زگای پاک‌کردنه‌وه‌ی برنج.

٤ ده‌زگای پاک‌کردنه‌وه‌ی چه‌و.

٤ ده‌زگای پاک‌کردنه‌وه‌ی تۆ.

ب- به‌رێوه‌به‌رایه‌تیه‌کانی سامانی ئازهل خاوه‌ن (٤٢) بنکه‌ی مالاتن (به‌یته‌ره) و نیازوايه بۆ

سالی ۲۰۰۲ بنکەى نوئى بکرتتەوہ.

زۆر تىپى جۇراوجۆر ھەن كە سەر بە بەرتۆبەرايەتى سامانى ئاژەلتى و مالاتىن، ئەوانىش:

۱- زياتر لە ۴۰ تىپ ھەن كە مانگانە لە ھەلمەتى كوتان لە گوند و دىھاتدا كار دەكەن.

۲- زياتر لە ۵۵ تىپ ھەن مانگانە لە بواری كوتانى دەستكرددا كار دەكەن.

۳- تىپى رى نىشاندانى بەيتەرى كە مانگانە (۵-۷) رۆژ لە رى نىشاندانى ئاژەلتىدا كار دەكەن.

ج - بەرتۆبەرايەتى گشتى ئاودىرى و بەنداو و داھاتى ئاوى: ئەمانەش بۆ پاراستن و چاكردى زەوى و پرۆژەگەلى ئاودىرى كاردەكەن. كەرسەكانيان: ۱۵ ئۆتۆمۆبىل، ۷ لۆرى، ۶ تانكەر، ۴ كرېن، ۷ دەزگای بىر لىدان، ۳ دەزگای لىدانى كەنالى ئاودىرى، ۲ بەرزكەرەوہ (رافە)، ۱ بلنۆزەرە.

ئەو بەرتۆبەراتىيە گشتىيە ئەم بەرتۆبەرايەتییانەى خوارەوہى ھەيە:

۱- بەرتۆبەرايەتى ئاودىرى لە ھەولتەر كە سى ھۆيە ھەيە: ھۆيە ئاودىرى لە خەبات، ھۆيە ئاودىرى شەقلاوہ ھۆيە ئاودىرى لە بلى.

۲- بەرتۆبەرايەتى ئاودىرى لە دھۆك كە چوار ھۆيە ھەيە: ھۆيە ئاودىرى لە زاخۆ، ھۆيە ئاودىرى لە ئامپىدى، ھۆيە ئاودىرى لە ئاكرى، ھۆيە ئاودىرى لە قەسرۆك.

۳- بەرتۆبەرايەتى ئاوى بن زەوى (المياه الجوفية) لە ھەولتەر.

۴- بەرتۆبەرايەتى ئاوى بن زەوى لە دھۆك.

چەند بەرتۆبەراتىيەكى گشتى تازە كراونەتەوہ ئەوانىش: بەرتۆبەرايەتى گشتى زەوبوزارى چاندن، بەرتۆبەرايەتى گشتى بىستان و دارستان و پاون، بەرتۆبەرايەتى باس و رى پىشاندانى كشتوكالى و تووتن.

وہزارەتى ناوخۆ:

ئەم وەزارەتە لە ھەول و كۆششدايە بۆ پاراستنى ئاسايشى ناوہخۆ سەرورەيى ياساوپتەوكردى بارودۆخى گشتى و داين كرىنى بارى تەناھىي ھاوولانيان و پاراستنى سەرورەت و سامانيان و سنوورداركردى تاوان و پاراستنى نازادىيە ديموكراسىيەكان و مافى مرؤف. ھەرورەھا قەلاچۆكردى كارى خەفيەتى (التجسس) و ئاودىوكردى (التھريب) و دزە كرىن (التسلل) و پاراستنى ئابوورى ھەرىم و زالبوون بەسەر ھاتنى ناياسايى بۆ ناوہوہى ھەرىم. وىراى ئەمانە بايەخدان بە پىشخستنى كارگىرى و كرىنەوہى خول بۆ كارمەندان و ھەرورەھا بايەخدان بە كۆليجى پولىس و دەرچوواندى سى خول: ۱۱۵ لە خولى يەكەم، ۶۰ لە خولى دووہم، ۶۵ لە خولى سىيەم، ۷۰ بۆ خولى داھاتوو. ژمارەى ئەو قوتابىيانەى لە كاتى خويتىندا دەرمانەيان پى دەدرى (۱۳۵) قوتابىن. دەرمانەكان بەم شتۆيەن:

۱- ۳۰۰ دىنار مانگانە وەك دەرمانە بۆ ھەر قوتابىيەك.

۲- ۲۰ دینار رۆژانه بۆ خەرجیی خواردن.

۳- دابین کردنی شوئینی نیشتهجی بوون و پیتداویستییه کانی.

۴- دەرمانلە ی پراوه (واته: مخصصات مقطوعه) به شیوهی مانگانه بۆ قوتابیان خەرج دەکری ته نیا ئەوانه نه بێ که دانیشتیوی شارن، ئەویش به شیوهی خوارهوه:

۱- ۸۰ دینار بۆ قوتابیانی دهۆک.

۲- ۴۰ دینار بۆ قوتابیانی ئاکری.

۳- ۴۰ دینار بۆ قوتابیانی میترگه سۆر.

۴- ۳۰ دینار بۆ قوتابیانی سۆران.

بۆ پارتیزگاری له هاوولاتیان و سامانیان بنکه کانی ئاسایش و پولیس له رێگه ی کردنه وه ی بنکه ی نوێ فراوانکردنی به خۆوه بینوووه و ههروه ها بۆ بایه خدان به بواری هاتووچۆ به رێوه به رایه تییه کی گشتی هاتووچۆ کراوه ته وه.

ژماره ی بنکه کانی ئاسایش له ههردوو پارتیزگادا (۵۵) بنکه یه وه ههروه ها نیاز هه یه بنکه ی نوێ ئاسایش بۆ سالی ۲۰۰۲ له (قه سڕی، پیران، مه زنی، گه ره کی سه ربازان، گه ره کی نه ورۆز، شاخۆلان، گه ره کی سوورچییان و بجیل) بکریته وه.

سه باره ت به (پولیس) یش (۱۰۳) بنکه ی پولیس و (۱۷) بنکه ی به رگری شارستانی و (۵) بنکه ی پولیسی کاره با هه یه وه نیازیش وایه (۱۰) بنکه ی نوێ بۆ سالی ۲۰۰۲ له ههردوو پارتیزگای هه ولیتر و دهۆک بکریته وه له هه ره یه کییک له (پیرداود، شاویس، پیرزین، گه ره کی سوورچییان - ئاشتی، مه لائۆمه ر، به ستۆره، کوړی، سه رمه یدان، قه سڕی و بنکه ی خزمه تگوزاری له زاخۆ).

له روانگه ی پروابوونیش به دیوکراسی و مافی مرۆف له کوردستانی عێراقدا، ژماره ی (۲۳۰) مۆله ت به یه کییتی و سه ندیکا و کۆمه له و بنکه ی رۆشنییری و یانه کانی وه رزشی و (۱۴) نووسینگه ی ئەنترنیت دراوه.

وهزاره تی گواسته وه وه گه یانندن:

به شی له ئەرکه کانی ئەم وهزاره ته بریتی بووه له دانانی بگۆری تازه و فره وانکردنی بگۆره کۆنه کان و گۆرینی کێبله کان. فره وانکردنی بگۆری هه ولیتر له (۱۲۰۰۰) هیله وه بۆ (۱۷۵۰۰) هیل و بگۆری دهۆک له (۶۰۰۰) هیله وه بۆ (۸۵۰۰) هیل، ههروه ها دانانی به داله ی نوێ له شارۆچکه کان به شیوه یه ک که ژماره ی هیله کانی ته له فۆن له ۲۱۰۰۰ هیل له سالی ۱۹۹۹ بۆ ۳۷۰۰۰ هیل له سالی ۲۰۰۱ په ره ی سه ندوه.

فره وان کردنی تۆری ته نته رنیت که (۲۸) هیلێ ئینته رنیت بۆ وهزاره ت و فره مانگه کان دانراو به ردوه وامیش له فره وانبووندا یه. ئەمه و تۆری په یوه ندییه کان له نیتوان شاره کانی هه ریم فراوان کراوه ته وه و پێشکه ش کردنی خزمه تگوزاری پۆسته و که ش و هه واو گواسته وه، ریکه خسته وه ی

بخۆوه بینبووه.

کۆمپییوتەر به شتیوهیهکی فراوان له کهرتی گشتی و تاییهت و تهانهت له مالانیشدا له لایه ن هاوولاتیانهوه به کار دیت. ژمارهی کۆمپییوتەر له فهرماگهکانی حکومهتی ههرێمدا دهووبهری (١٤٤٢) کۆمپییوتهره. ههروهها (٤٠) نووسینگهی فێرکردنی کۆمپییوتەر ههیه. ئهمه سههرای کردنهوی بهشی فێربوونی کۆمپییوتەر له بهشهکانی پهیمانگه تهکنیکییهکاندا.

ئهمه وههنگاوهکانی تر له بوازی گواستنهوهو گه یاندن بریتین له:

- بهکارهێنانی سیسته م و پرۆگرامی نوێ له کارکردن به کۆمپییوتەر.

- زیادبوونی نووسینگهی گواستنهوهی رێبواران و رێکخستنی کاروباریان.

- زیاد بوونی نووسینگهکانی پێوهندیی دهرهوهو ههولدان رێکخستنی کاریان. ئیستا ژماره یان دهووبهری ٦٢ نووسینگهیه.

- کردنهوی تۆری تهلهفۆنی جیگگرو گهڕۆک و گه یاندنی ئاسمانی (کۆرپک تیلیکۆم) له رێگهی کهرتی تاییه تهوه.

وهزارهتی دارایی و نابووری:

١- چاوپێکهوتنی نێوان بهرپرسیانی حکومهتی ههرێم و پاره وهگه رخران، بهرووی پێ دراوه، ئهمهش له پیناو په ره پێدانی هاوکاری و دروستکردنی بری متمانه، بۆ به دیهیتانی کهشی گونجاو بۆ راکێشانی وهگه رخرستن و دۆزینهوهی ههلی تازهی کارکردن به جۆریک که ته بای گه شهی دانیشتهوان بێ.

٢- ئهو کۆمپانیایانهی هه ن به گوێرهی یاسای کارپێنکراوی کۆمپانیاکان رێک خراون. ههتا ئیستا ٤٣٤ کۆمپانیای خۆمالی و ٢٨ کۆمپانیای بیانی له لایه ن به رتیه به رایه تی گشتی بازرگانیه وه کراوه ته وه.

٣- رێکخستنی نووسینگهکانی پاره گوێری، ئهمهش له رێگهی مۆلهت پێدانیان له لایه ن لقی بانکی ناوه نندی له ههرێمی کوردستانه وه.

١٨٨ نووسینگهی پاره گوێری (صراف) له پارتزگای دهۆک و ٩٠ نووسینگهی پاره گوێری له پارتزگای ههولێر ههیه. ههروهها ههولدان له پیناو رێکخستنی نووسینگهی گه یاندنی دهره وه که کاری پاره گوێرین بۆ دهره وه ئه نجام بدات به هاوئا ههنگی له گه ل وهزاره ته پێوه نیدارهکانی ناوه خوو گواستنه وهو گه یاندن.

٤- رێکخستنی دوکانهکانی زێڕینگری له لایه ن فهرمانگهکانی ئاماره وه. ئهمهش به دهرفه ت نه دانیان بۆ کارکردن ته نیا دوا ی وه رگرتنی مۆله تی ره سمی نه بێ. ههروهها رێکخستنی کارکردنیان به گوێره ی یاسا و رێنۆینی و نوێکردنه وی مۆله تیان به شتیوه ی سالانه.

٥- کردنهوی ٩ خول بۆ کادی رانی ژمی رباری و وردبینی و کارگێری له سالی ١٢٠٠١دا.

٦- دهرکردنی رێنۆینی دارایی و کارگێری و کۆکردنه وهو چاپکردنیان له شتیوه ی نامیلکه دا، ٦

نامیلکه له سالی ۲۰۰۱ دهرکراون.

۷- نهنجامدانی کۆبوننه وهی بهر فیره وان له گهه له فرمانگه کان به مه بهستی ریکخستنی کارو لابرندی له مپهره کان.

۸- بئگومان کاره ساته کانی واشنتۆن و نیویۆرک له ۱۱ی ئهیلولی ۲۰۰۱ کارتیکی راسته وخۆی هه بوو به سه ر ئابووری جیهان و، ئابووری کوردستانی که جیا ناکریتته وه له ئابووری جیهان له ناکامی ئه م کاره ساته تووشی زهره رمه ندی هات به تاییه تی له بازرگانیه تی سنووره وه، چونکه له سنووره کانی ولاتانی ده وروه یه ر جموجۆلی بازرگانی لاواز بوو هه روه ها هه ندی بازرگانیه تی ده رباره ی سووته مه نی وه ستا به تاییه تی نیوان تورکیا و عیراق.. ئه م جموجۆلیه ی که به ره و کزی و لاوازی رۆشت کاریه گه ری به هیزی هه بوو به سه ر ئابووری کوردستان، بۆیه تووشی رکودی ئابووری بوو. هه رچه نه ده حکومه تی هه ریمی کوردستان به ریگای وه زاره تی دارایی و ئابووری هه ولی دا که پرۆژه گرنگه کان به رده وام بن و پاره ی پیتیست ته رخان کرا.

۹- بۆنه وه ی زیاتر که رتی تاییه ت رۆلی خۆی بیینی له ئابووری کوردستان و کاره کان تاییه ته ندی خۆیان وه ریگرن، وه زاره تی دارایی و ئابووری بۆیه که م جار ده ستی به جیبه جی کردنی رتنماییه کانی هه موار کردنی به لئنده ره کان (تصیف المقاولین) که ئه مه ش هه نگاوێکه بۆ ریکخستنی توانای سه رمایه کانی که رتی تاییه ت و زیاتر هه ماهه نگی کردن له گهه له ده زگاکانی UN که بریاری ۹۸۶ له کوردستان جیبه جی ده که ن.

۱۰- وه زاره تی دارایی و ئابووری به رده وام له گهه له گۆرانکاریه کانی ئابووری هه لسه وکه وت ده کات له رووی رسوماتی گومرگی، به شتیه یه ک بگونجی له گهه له باری ده رامه تی هاوولاتیان و بازرگانه کان بۆنه وه ی نه بیته باریکی دارایی قورس نرخه که ی هاوولاتیان بیده ن. بۆیه تا ئیستا چه نه ده جار رسوماتی له که له یه له گرنگه کان داشکاندوه و به ره و که می برده وه.

۱۱- چالاکی پۆلیسی گومرگ له رووی ریگا گرتن له قاچاغ په ری سه ندووه و ژماره ی داوای (دعوی) گومرگی له هه ولیتر گه یشته (۴۹۱) داواو، له ده وک له ماوه ی ۹ مانگ گه یشته (۶۲۰) داوا.

۱۲- هه روه که به رتیزتان ناگادارن حکومه تی هه ریمی کوردستان سیاسه تی بازاری ئازاد په ی ره و ده کات بۆ ریکخستنی باری ئابووریمان و، وه زاره تی دارایی و ئابووری ئه م سیاسه ته جیبه جی ده کات و، له ماوه ی سالتیکدا (۴۲۲۷) مۆله تی بازرگانی دراوده ته بازرگانه کان. به لام له پال ئه مه شدا و، له به ر تاییه ته ندی بازاره کانی کوردستان، وه زاره تی دارایی و ئابووری به رتیگی به رتیه به رایه تی چاودیری بازرگانی، چاودیری بازاره کانی کوردستان، ده کات به پیتی بارودۆخی ئابووری و گۆرانکاریه کانی که روو ده دات به سه ر دراوه کانی بیانی به تاییه تی دۆلار و کاریه گه ری ئه م گۆرانکاریانه به سه ر نرخه که له یه ل و پیداو یستیه کانی ژبانی هاوولاتیان. بۆ کۆنترۆل کردنی نرخ، چاودیری بازرگانی به رده وام سه ردانی بازارو که رته گرنگه کانی بازرگانییه تی ده کات.

له سالی ۲۰۰۱ ژماره‌ی سهردانه‌کانیان (۳۷ ۹۲۳) سهردان بووه که (۴۲۱) شوین سزا دراون و (۱۰۰) شوینیش داخراون.

۱۳- وه‌زاره‌تی دارایی و تابووری ههر له کابینه‌ی سیپیه‌مه‌وه کۆمپانیاکانی خۆراک و ئاردو گشت عه‌مباره‌کانی خۆی له‌ژێر ده‌سه‌لاتی راسته‌وخۆی پارێزگارانێ هه‌ردوو پارێزگای هه‌ولێرو ده‌وکێ داناوه تا گه‌وره‌ترین و گه‌رنگترین به‌رنامه‌ی برباری ۹۸۶ که بریتیه‌یه له دابه‌ش کردنی خۆراک به‌سه‌ر هاوولا‌تیان و له ریگای (۶ ۲۶۷) بربکاری خۆراک و ئارده‌وه دابه‌ش ده‌کریته، جێبه‌جێ بکه‌ن.

خه‌رجیه‌کان به‌گۆره‌ی فه‌سله‌کان:

فه‌سلێ یه‌که‌م: خه‌رجیه‌ی فه‌رمانبه‌ران:

که بریتیه‌یه له مووچه‌و گشت ئه‌و ده‌رماله‌نهی که ده‌دریته به‌کارمه‌ندان، ئه‌مه‌و میلاکاتی وه‌زاره‌ته‌کان و گشت فه‌رمانگه‌کانی سه‌ریه وه‌زاره‌ته‌کان و ئاماده‌کراوه که له‌گه‌ڵ سروشتی کارکردن له فه‌رمانگه‌کاندا بگۆنجه‌ی، داهێنانی چه‌ندان پله‌ی پیتویست بو‌ئو فه‌رمانگانه ره‌چاو کراوه، ئه‌و خه‌رجیه‌یه‌ش به‌بری (۱ ۱۵۲ ۷۹۸ ۰۰۰) دینار داناوه که ده‌کاته (۱۱٪ ۴۵) ی بودجه‌ی زیاده‌ی ئه‌م فه‌سله‌ له به‌راوردکردنی له‌گه‌ڵ بری په‌سه‌ند کراوی سالی ۲۰۰۱ داهێنیه له ده‌رماله‌و پله به‌رزبوونه‌وه‌ی فه‌رمانبه‌ران و ئه‌و پلانه‌ی که له سالی (۲۰۰۲) داهێنراون.

له‌م فه‌سله‌ بری (۱۳۴ ۲۶۴ ۰۰۰) دینار بریتیه‌یه له زیاده‌ی په‌رله‌مان، ئه‌م فه‌سله‌ به‌هۆی زیادبوونی ده‌رماله‌کان زیادبوونی هه‌بووه‌ وه‌ک: زیاده‌ی مامۆستایانی په‌روه‌رده، مامۆستایانی زانکۆو په‌یمانگا‌کان، ئه‌فسه‌ران و پولیس، تۆژهری کۆمه‌لایه‌تی له وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی و داد، مۆستایانی ئایینی، خاوه‌ن پیشه‌ ئه‌ندازه‌یی و کشتوکالی، تیمه‌کانی هه‌لکۆلینی بیر له وه‌زاره‌ته‌کانی کشتوکال و ئاوه‌دانکردنه‌وه، کهرتی موخازه‌رات له په‌یمانگه‌و قوتابخانه‌کانی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌و چه‌ندین ده‌رماله‌ی تر.

فه‌سلێ دووهم: پێداویستیه‌کانی خزمه‌ت:

بریتیه‌یه له خه‌رجیه‌یه‌کانی سه‌فه‌ر و شانندن له‌ناوه‌وه‌و ده‌ره‌وه‌ی هه‌رێم، هه‌روه‌ها میوانداری و ئاهه‌نگه‌ێران و په‌خش و بانگه‌واز و چاپکردن و پۆسته‌و ته‌له‌فۆن و کرێگرتن و ده‌رماله‌ی قوتابیان و هی تر.. ئه‌مه‌ش ده‌کاته بری (۱۷۷ ۲۹۵ ۰۰۰) دینار به‌رپێژه‌ی (۹۴٪) ی بودجه، ئه‌مه‌ جگه له زیادبوونی ژماره‌ی قوتابیانی زانکۆو په‌یمانگه‌و قوتابخانه‌ ئایینییه‌کان و قوتابیانی کشتوکال و پیشه‌سازی و بازرگانی، وێرای ئه‌مانه‌ش بره‌پاره‌ی ده‌رماله‌شیان زیاد بووه، هه‌روه‌ها ده‌رماله‌ی قوتابیانی خوێندنی دکتۆراو ماسته‌ر.

ئه‌مه‌و چالاکیی قوتابخانه‌کان به‌تاییه‌تی چالاکیی زانستی و وه‌رزشییه‌کانی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌و زانکۆو په‌یمانگه‌کان له فره‌بوون و زیادبوونه‌دايه. هه‌روه‌ها زیادبوونی ژماره‌ی ئه‌و ئوتومبیلانه‌ی که بو‌گواسته‌وه‌ی فه‌رمانبه‌ران له شوینی نیشه‌جێ بوونیان بو‌شوینی کارکردنیان به‌کرێ گیراون و

بەتایبەتی بۆ گواستەنەوێ مامۆستایان بۆ قوتابخانەکانی نزیک ناوەندنی پارێزگاکان کە ژمارەى ئۆتۆمبیلی بەکرى گیراو بۆ مامۆستایان نزیکەى (٤٣٩) ئۆتۆمبیلە.

فەسلێ سێیەم: پێداویستییەکانی کالایی:

لەبەرئەوێ زۆرینەى کالای لە دەروەى ھەرمەوێ دیت، بۆبە نرخەکانیان بەپیتی دابەزینی نرخى دۆلار بەرامبەر بە دینارى عێراقى دابەزیووە لەگەڵ ئەوەشدا کە ژمارەو قەبارەى فەرمانگەکانى حکومەتى ھەرێم لە زیادبووندایە. کەچى خەرجییەکانى دانراو بۆ پێداویستییەکانى کالایی بریتى بوو لە (٢٤٠ ٩٩٢ ٠٠٠) دینار و بەرێژەى (٩٤٣٪) ى بودجە.

ئەم فەسلە بریتیە لە قرتاسیە، چاپەمەنییەکان، ئاو، کاربای، سوتەمەنى، پۆشاکى ھاوینە و زستانە، خۆراک، داوودەرمان و پێداویستییەکانى تر.

نەبوونی وزەى کاربای ژمارەى مۆلیدەکانى فەرمانگەکانى حکومەتى ھەرێم و بەتایبەتى فەرمانگە خزمەتگوزارییەکانى زیاد کردووە ژمارەیان گەیشتوووە (١ ١٦٨) مۆلیدە کە بەھۆى کەمیی سووتەمەنى، بەشى زۆرى سووتەمەنییەکانیان لە بازارى ناوڤۆ بەنرخى رۆژ بۆیان دابین دەکریت.

فەسلێ چوارەم: پاراستنى ھەرھەیکان:

پاراستن و ئاگادارى لە مەکینە و ئامیرو بینایە و ھۆبەکانى گواستەنەوێ شتەکانى تر، وێرای بەردەوام بوونیان، درێژە دانە بەتەمەن و توانای بەکارھێنانیان و پەرەسەندنى توانای سود وەرگرتن و بەرھەم ھێنانیان. برى ئەم فەسلە گەیشتوووە (١٤١٣٢٥٠٠٠) دینار و بەرێژەى (٥٣٪) ى بودجە.

ژمارەى ئۆتۆمبیل و ئامیرو بینا و کەلوپەلى فەرمانگەکانى حکومەتى ھەرێمى کوردستان زیادبوونی ھەبوو، ھەرھەا پرۆژەکانى ئاودێرى و بەنداوەکان و رێگەو پرد پەرەى سەندوو. ئەمە جگە لە بینا و صیانەى پرۆژەو دامەزراوەکانى تر کە ناوەکائمان ئاماژە پى کردن کە ئەمانەش ھەموویان پتویستیان بە (صیانە) ھەبە.

فەسلێ پێنجەم: خەرجی سەرمايەدارى:

برتییە لەو کەرەستەنەى تەمەنیان لە سالتیک زیاترەو شتومەکی جیگیرو بەردەستن، کەلوپەل، ئۆتۆمبیل و ھۆبەکانى تری گواستەنەوێ، مەکینەو دەزگا، ئامیر، زەوى، بینا، فیلم و چەک و... ھتد. خەرجی ئەم فەسلە گەیشتوووە (١٢١ ٣٢٤ ٠٠٠) دینار و بەرێژەى (٧٥٪) ى بودجە.

زیادبوونی ژمارەى قوتابخانەکان، بنکە تەندروستیەکان، مزگەوتەکان، فەرمانگەکان لە ناحیە نوێیەکان، کۆلیژى نوێ و بەشى نوێ لە کۆلیژو پەیمانگەکان، سەرھەرای فراوانکردنى شوێنە کارگێرییەکان، ئەمانە ھەموو پتویستیان بە ئامیرو چاپ، فۆتوکۆپی، کۆمپیوتەر، بەدالە، ئۆتۆمبیل، چەک و تەقەمەنى، بینایەو کەلوپەل و ئامیرو تر ھەبە.

فەسلە شەشەم: خەرجیی گوازاوایی:

کە دەکاتە (۰۰۰ ۲۸۹ ۴۷۳) دینار واتە بەرێژەی (۱۸.۵۲٪) ی بودجە و بریتییە لەو بەخشینانە کە فەرمانگە و دەزگاکانی حکومەت وەک بەخشین بۆ پرکردنەوی عەزیزان لە بودجە ی گشتی وەرێدەگرن و کەڵتەکانی خۆیان پێ پر دەکەنەو. نموونە ی ئەو فەرمانگایانە وەک شارەوانییەکانی ناوەندنی پارێزگاکان و قەزاو ناحیەکان.

هەر وەها بەخشین ئەمانەش دەگرتەو: رێکخراوە جەماوەرییەکان، کۆمەڵەکان، یەکیتییەکان، یانەکان و ئەو ناوەندانە ی کە پێشوەندییان بە چالاکیی وەزارەتە تایبەتەکانەو هەیە. هەر وەها منجە ی دەرچوواندنی گوڤار، رۆژنامە، ئێژگە، تەلەفزیۆن، منجە ی ئەو حزبانە ی کە بەشدارییان لە حکومەتی هەریمی کوردستاندا هەیە. هەر وەها ئەمانەش دەگرتەو:

(گەڕانەوی پارەو قەرەبووکردن و سەپینەوی ئەو قەرزانە ی کە قابیلی دانەو نین، خەرجییە نەیتییەگان، بەخشینەکانی ئەوقاف بۆ تازه کردنەو نوێ کردنەو شۆینە پێرۆزەکان و مووچە ی کارمەندان ی ئەوقاف واتە دەرمانەکانی برو بەخشین بۆ پاراستن و راگرتنی مزگەوتە ئەهلییەکان).

فەسلە هەفتم: التزامات و یارمەتی و استعماراتی دەرەو:

ئەم فەسلە لە بودجەکانی حکومەتی هەریمدا نەهاتووە چونکە بریتییە لەو یارمەتیاوە ی کە حکومەت بە دەولەتانی دەرەو دەدات یاخود بەشداری کردن لە شرکات و مۆسسەساتی مالی عەرەبی و نیتونەتەوایی لە دەرەو.

فەسلە هەشتم: پرۆگرامی تایبەت:

ئەو پرۆگرامانە ی دەگرتەو کە سروشتیکی کاتییان هەیە و بۆ جێبەجێ کردنیان پێویستییان بە پێک هێنانی دەستە ی کارگیری سەرەخۆ نییە، وەک: ئاھەنگەکان، پلانی رووداوە ناکاوەکان، پرۆگرامی رۆشنبیری لە ئێژگە و تەلەفزیۆندا، پاراستنی شۆینەوارە دێرینەکان، ئامادەکردنی خولەکانی راھێنان لە وەزارەتی پەرەوێ و ئەوقاف و کاروباری ئیسلامی و وەزارەتەکانی تر. کۆی بری پێشنیار کراوی ئەم فەسلە دەکاتە (۰۰۰ ۴۱۱) دینار و بەرێژەی (۱۸.۰٪) ی بودجە.

فەسلە نۆیەم: مووچە و خەلاتی خانەنشینی:

بری ئەم فەسلە دەکاتە (۰۰۰ ۳۰۰ ۲۰۲) دینار بەرێژەی (۷.۹۲٪) ی واتە بە زیادبوونی بری (۰۰۰ ۲۰۰ ۱۷) دینار کە هۆی ئەم زیادەییەش دەگەرتەو بۆ زیادبوونی ژمارە ی فەرمانبەرانی کە خانەنشین دەکرتن و هەر وەها خەرج کردنی مووچە بۆ ئەو فەرمانبەرە خانەنشین کراوانە ی کە لە حکومەتی ناوەندی مووچە وەرەگرن و پاش کۆچی دوااییان لە لایەن حکومەتی هەریمی کوردستانەو مووچەیان بۆ وارثەکانیان خەرج دەکرت.

بودجە لە سەر ئاستی بابەکان بەم شێوە ی خوارەو هەیە:

سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران (۰۰۰ ۷۶۲ ۲۷۵) دینار واتە بەرێژەی (۱۰.۷۹٪) لە بودجە.

وهزارهتی په‌روه‌ده (۰۰۰ ۶۵۴ ۰۰۹) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۳ ۱۶۰٪) له بودجه.
وهزاره‌تی ته‌شغال ونیسته‌جی کردن (۰۰۰ ۶۹۲ ۰۳۹) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۵ ۱۵۵٪) له بودجه.

وهزاره‌تی کشتوکال وئاودیری (۰۰۰ ۶۱۰ ۰۵۷) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۳ ۲۲۳٪) له بودجه.
وهزاره‌تی ناوڅو (۰۰۰ ۴۱۱ ۰۲۴۲) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۹ ۹۴۹٪) له بودجه.
وهزاره‌تی شاره‌وانی وگه‌شتوگوزار (۰۰۰ ۳۸۹ ۰۹۲) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۲ ۳۶۲٪) له بودجه.
وهزاره‌تی گواستنه‌وه وگه‌یانندن (۰۰۰ ۸۵۴ ۰۲۴) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۷ ۱۰۹٪) له بودجه.
وهزاره‌تی روښنیری (۰۰۰ ۴۵۴ ۰۴۱) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۲ ۱۶۲٪) له بودجه.
وهزاره‌تی ته‌ندروستی کاروباری کو‌مه‌لایه‌تی (۰۰۰ ۱۰۸ ۰۲۴۰) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۴ ۹۴۰٪) له بودجه.

وهزاره‌تی ناوه‌دان‌کردنه‌وه وگه‌شه‌پیدان (۰۰۰ ۴۰۸ ۰۲۵) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۹ ۰۹۹٪) له بودجه.

وهزاره‌تی یارمه‌تی مرو‌فایه‌تی و هاوکاری (۰۰۰ ۸۲۶ ۰۵) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۳ ۰۲۳٪) له بودجه.

وهزاره‌تی ته‌وقاف وکاروباری ئیسلامی (۰۰۰ ۵۸۲ ۰۵۵) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۸ ۰۲۱٪) له بودجه.

وهزاره‌تی دارایی وئابووری (۰۰۰ ۱۸۳ ۰۶۸۲) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۷ ۰۲۶٪) له بودجه.
وهزاره‌تی کاروباری پیشمه‌رگه (۰۰۰ ۳۲۰ ۰۲۹۷) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۳ ۱۱۶٪) له بودجه.
وهزاره‌تی بیشه‌سازی و وزه (۰۰۰ ۸۴۵ ۰۲۶) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۵ ۱۰۰٪) له بودجه.
وهزاره‌تی داد (۰۰۰ ۵۳۳ ۰۳۲) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۷ ۱۰۲٪) له بودجه.
دیوانی چاودیری دارایی (۰۰۰ ۴۱۰ ۰۶۳) دینار واته به ریڅه‌ی (۰۵ ۰۲۰٪) له بودجه.
که‌واته وهزاره‌ته‌کان له پله‌ی یه‌که‌م تا ده‌یم به‌م شپوه‌ی خواره‌وه دهن جگه له وهزاره‌تی دارایی وئابووری:

یه‌که‌م: وهزاره‌تی په‌روه‌ده .

دووه‌م: وهزاره‌تی پیشمه‌رگه .

سییهم: سه‌رو‌کایه‌تی ته‌نجوومه‌نی وه‌زیران (زانکو په‌یامانگان وده‌زگای شه‌هیدو ۰۰۰).
چواره‌م: وهزاره‌تی ناوڅو.

پینجه‌م: وهزاره‌تی ته‌ندروستی وکاروباری کو‌مه‌لایه‌تی.

شه‌شم: وهزاره‌تی شاره‌وانی وگه‌شتوگوزار.

هه‌فته‌م: وهزاره‌تی کشتوکال وئاودیری .

هه‌شته‌م: وهزاره‌تی ته‌وقاف وکاروباری ئیسلامی .

نۆپەم: وهزارهتی روشنبیری.

دهیه م: وهزارهتی نهشغال ونیشه جی کردن.

سییه م: کارداران (میلکات):

له پیتاوی نهوهی کارگتیرییه کان چالاکی خۆیان به شیشهیه کی سه رکه وتوو وئابوورییه له رووی ژماره وپله فرمانیه رانه وه جیه جی بکه ن، پیتویسته هه ریه که وه گویره ی نه رکی سه رشان ی خۆی، شاره زایی ولپهاتوویی به رزی له کارگتیریدا تیدا داییین بکرت.

فرمانه کانی یاسای کاردار ژماره (۲۵) ی سالی ۱۹۶۰ ی هه موارکراو هه موو نه وه فرمانیه رو کادی رانه ده گرتیه وه که له فرمانگه کانی حکومه تی هه ریتدا کارده که ن و مووچه ی خۆیان له بودجه وه ده گرن.

ژماره ی (۴۰۰۰) چوار هه زار فرمانیه به شیشهیه کی کاتی دامه زراون. دووپات کراوته وه که تنیا له کاتی زۆر پیتویستدا کاری گرتیه سته کان تازه بکرتیه وه ونایی ده رفه تی نه وه بدری که فرمانیه به شیشهیه کی کاتی دامه زری له بهر نه وهی دامه زران دنیان ده بی به هو ی نه وهی که باریکی گران بکه ویتته نه ستوی گه نجینه وه له ماوه یه کی دووریشدا سوود له خزمه تی نه مانه وه رناگیری، ههروه ها هه ندیک پله له فرمانگه کاندای زیاد ی هه یه. له سه ر نه م بناخه یه: به گویره ی په یکه ری ریک خستنی فرمانگه کان ژماره ی پله کانی فرمانیه رایه تی دیاری کراوه نه وه پلانه ی که پیتویست نین دوور خراونه ته وه.

نه مه وه ژماره ی نه وه پلانه ی بۆ مه به ستی به رزکردنه وه ودامه زران دن پیتشیار کراون، یان ژماره ی نه وه پلانه ی که پیتشیاره له پله به رزیو نه وه ی سالی ۲۰۰۲ دا نه میتن، هه موو ره چاو کراون. له بهر تیشکی نه وه شتانه دا بره پاره ی ته واو له فه سل ی یه که می بودجه دا دانراوه.

فه سل ی یه که م: خه رجییه کانی کارمه ندان و مووچه وده رماله ی خیزانداری وده رماله ی مندالان وده رماله کانی تر ده گرتیه وه، که به پیتی پسپۆری وشاره زایی له کاردا و به پیتی یاسا و ریتوما ییه کان ده دریت به فرمانیه ران. دوا ی په سه ند کردنی بودجه ی له لایه ن نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی به ریز، وهزاره تی دارایی وئابووری مو فره داتی میلکاتی سالی ۲۰۰۲ به پیتی یاسای بودجه وله بهر تیشکی تیتچوونی مووچه په سه ند کراوه کانی ناو بودجه دا و نه حکامی مادده ی سییه می یاسای میلکاتی سه ره وه، ناماده ده کات و ریتوما یی تاییه تی بۆ ئاسان کردنی جیه جی بوونی برگه کانی بودجه بۆ گشت وهزاره ت و فرمانگه کان به پیتی یاسای بودجه ده رده کات.

له خواره وه خشته ی میلکی هه ریمی کوردستان بۆ سالی ۲۰۰۲ جگه له وهزاره تی پیتشمه رگه وجگه له گرتیه سته کان پیتشکه ش ده که ن.

۱- میلکات له سه ر بنچینه ی پله کان:

پله ی تاییه ت ۱۸۷ پله.

پله ی یه که م ۱ ۲۴۶۲ پله.

پله‌ی یه‌که‌م ب ۵۳۸۱ پله .
 پله‌ی دووهم ۷۸۹۴ پله .
 پله‌ی سییهم ۱۰۶۱۶ پله .
 پله‌ی چوارهم ۹۵۹۵ پله .
 پله‌ی پینجه‌م ۱۳۹۰۲ پله .
 پله‌ی شه‌شه‌م ۱۵۰۵۸ پله .
 پله‌ی هه‌وته‌م ۱۷۱۲۳ پله .
 پله‌ی هه‌شته‌م ۱۲۲۵۵ پله .
 پله‌ی نۆبه‌م ۱۱۵۷۲ پله .
 پله‌ی ده‌یه‌م ۴۸۲۲ پله .

ب - میلاکات له‌سه‌ر بنچینه‌ی باب‌ه‌کان:

سه‌روکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ۵۳۹۹
 وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده ۴۰۲۸۹
 وه‌زاره‌تی ئه‌شغال و نیشته‌جی کردن ۲۲۳۲
 وه‌زاره‌تی کشتوکال و ئاودیری ۵۶۳۰
 وه‌زاره‌تی ناوخۆ ۱۶۹۱۱
 وه‌زاره‌تی شاره‌وانی و گه‌شتوگوزار ۵۵۱۵
 وه‌زاره‌تی گواستنه‌وه‌گه‌یاندن ۱۳۶۰
 وه‌زاره‌تی رۆشنبیری ۱۲۸۵
 وه‌زاره‌تی ته‌ندرووستی و کۆمه‌لایه‌تی ۱۲۱۷۵
 وه‌زاره‌تی ئاوه‌دانکردنه‌وه‌و گه‌شه‌پیدان ۲۰۶۴
 وه‌زاره‌تی یارمه‌تی مروّقایه‌تی و هاوکاوی ۱۸۷
 وه‌زاره‌تی ئه‌وقاف و کاروباری ئیسلامی ۵۶۱۴
 وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری ۵۰۰۸
 وه‌زاره‌تی پیشه‌سازی و وزه ۵۸۵۲
 وه‌زاره‌تی داد ۱۲۴۷
 دیوانی چاودیری دارایی هه‌رم ۹۹

کۆی گشتی ۱۱۰۸۶۷

ج - بۆ ئاگاداری به‌ڕێزتان له‌ ساڵی ۲۰۰۱ میلاکی هه‌میشه‌یی له (۶۰۳۹۰) فهرمانبه‌ری پیاو
 و (۲۹۲۰۶) فهرمانبه‌ری ئافه‌رت پێک ده‌هات واته (۸۹۵۹۶) فهرمانبه‌ر به‌گشتی .

باری خیزانداری ئەم فەرمانبەرانی بەم شێوەیە بوو:

۳۱۴۳۱ فەرمانبەری سەلت.

۵۸۱۶۵ فەرمانبەری خیزاندار.

باری خیزانداری فەرمانبەران لەرووی ژمارەى منداڵان بەم جۆرە بوو:

۵۰۹۹ فەرمانبەر بێ منداڵ.

۳۵۹۳ فەرمانبەری خاوەن یەک منداڵ.

۴۱۵۳ فەرمانبەری خاوەن دوو منداڵ.

۴۷۵۳ فەرمانبەری خاوەن سێ منداڵ.

۵۶۴۷ فەرمانبەری خاوەن چوار منداڵ.

۸۷۹۹ فەرمانبەری خاوەن پێنج منداڵ.

۸۰۰۳ فەرمانبەری خاوەن شەش منداڵ.

۶۸۹۴ فەرمانبەری خاوەن هەفت منداڵ.

۵۵۸۹ فەرمانبەری خاوەن هەشت منداڵ.

۵۶۳۵ فەرمانبەری خاوەن نۆ منداڵ و بەسەرەوه.

هەرەها ژمارەى میلاکی کاتی لە سالی ۲۰۰۱ بریتی بوو لە (۴۰۵۴) گرتەستە که (۲۷۹۷) پیاو و (۱۲۴۸) یان تافرەت بوون.

چوارەم: هەبووەکانی حکومەتی هەریمی کوردستان لەسالی ۲۰۰۱:

لەسەر فەرمانی بەرپێز سەرۆکی حکومەتی هەریم بریار درا بە پێوەبەراییەکی تایبەتی لە وەزارەتی دارایی و ئابووری دا بە زۆریت بۆ ئەوەی سەرچەم مومستەلە کاتی حکومەتی هەریمی کوردستان چ ئەوانەى لەسەر بودجەى حکومەت کردراون یاخود لە رینگای بریاری ۹۸۶ دا بین کراون لەم بەرپێوەراییە تۆمار بکەیت. ئەم بەرپێوەراییە ییە جگە لە تۆمار کردنی ممتلکات بە هاوکاری لایەنە پەیوەندی دارەکان بە بریاری ۹۸۶/ هەڵدەستى بە بەراورد کردن و وردبینی کردنیان. و لەخوارەوه خستەى ژمارەى ئۆتۆمۆبیل و ئامپەر و هەبووەکانی حکومەتی هەریم لە سالی ۲۰۰۱ پێشکەش دەکەین:

۱۴۱۸ ئۆتۆمۆبیل.

۱۲۹۵ ئامپیری پلەوزەر و گرتیدەر و شۆفەر و حادله و فاریشه و تانکەر و ئامپیری تر.

۴۰ کارگای جۆراوجۆر.

۱۱۴ بگۆر.

۱۱۶۸ موهلبیدی جۆراوجۆر.

۳۵ ئەنتەرنیت.

۱۴۴۲ کۆمپوتەر.

- ۴۶ فاكس.
 ۳۰۵ ئامىتى تۆماركردن.
 ۲۲۰۴ ئامىتى گەياندن.
 ۱۱۳ سەتەلايت.
 ۱۸۴ ئامىتى وىنە گرتن.
 ۸۳۶ چاپ.
 ۳۶۲ فوتوكۆپى.
 ۱۶۶ رۇنيۆ.
 ۲ مايكروفيلىم.
 ۱۵۱۳ ساردكەرەوكان.
 ۳۹۵۳ ساردكەرەوھى ھەوايى.
 ۱۰۹۱ پاكىز كەرەوھى ھەوايى.
 ۱۵۲۵ ئىركۆندىش.
 ۲۲۴ گىتسكى كارەبايى.
 ۱۳۹۲ حاسبە.
 ۱۷۶۹۶ سۇيا.
 ۶۴۲۶ پانكە.
 ۱۹۲ رادىۆ.
 ۶۸۸ تەلەفزيۇن.
 ۳۷ قىدىۆ.
 ۴۱ مۇتۇر.
 ۱۷۵ ئامىتى بى تەل.
 بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمەن، ئەمە بەس ژمارە بوو بەلام سەدان مەلايىن دىنارە.
 پىنچەم: بۆرۈنكردنەوھى چۆنىيەتى گۆرانكارى لە بابەكان وىشەكانى بودجەدا وا لە خوارەوھ ئەم
 روونكردنەوانە پىشكەش بە بەرپىزتان دەكەين :
سەرۆكايەتى ئەنجۇمەنى وەزيران:
 بە برى (۱۷) مىليۇن و (۱۷۱) ھەزار دىنار كەمىتر لە برى پەسەند كراو لە بودجەى سالى ۲۰۰۱.
 گۆرانكارىيە سەرەككىيەكانى ئەم بابە بەم شىتەوى خوارەيە:
 دىوانى سەرۆكايەتى:
 برە زىاد كراوكان:
 مووچە لە ۲۲۰۰۰۰۰ دىنار بۆ ۲۵۰۰۰۰۰ دىنار.

پاراستنى بالەخانە لە ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى خانوبەرە لە ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

بىرە كەم كراوەكان :

پاراستنى ھۆى گواستەووە لە ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

پاراستنى دامەزراوێ ئاوى و كارەبايى لە ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۵۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى ئۆتۆمۆبىل لە ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى مەكىنە و دەزگا و ئامپىر لە ۱ ۱۲۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۷۵۵ ۰۰۰ دینار.

يارمەتى و باروبو لە ۶ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۵ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

پىرۆگرامى جۆراوجۆر لە ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۷۰۰ ۰۰۰ دینار.

سەرۆكايەتى زانكۆى سەلاحەددىن:

بىرە زىاد كراوەكان:

دەرمالەى فەرمانبەرەن لە ۱۱ ۳۶۵ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۸ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى كەلوپەل لە ۲۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

بىرە كەم كراوەكان:

مووچە لە ۱۸ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۷ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

كۆى دەرس و وتەووە لە ۷ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۶ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

خەرجىي چاپ لە ۳ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى مەكىنە و دەزگا و ئامپىر لە ۲ ۲۳۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۰۹۰ ۰۰۰ دینار.

سەرۆكايەتى زانكۆى دهۆك:

بىرە زىاد كراوەكان:

دەرمالەى قوتابيان لە ۲ ۸۱۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۳ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

پاراستنى بالەخانە لە ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.

بىرە كەم كراوەكان :

مووچە لە ۴۸۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴۳۰۰ ۰۰۰ دینار.

دەرمالەى فەرمانبەرەن لە ۶ ۸۹۵ ۰۰۰ دینار بۆ ۵ ۸۲۵ ۰۰۰ دینار.

كۆى زەوى و بالەخانە لە ۷۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۵۰ ۰۰۰ دینار.

كۆى ئامپىر و ھۆى گواستەووە لە ۷۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴۵۰ ۰۰۰ دینار.

کرىنى مەكىنە و دەزگا و ئامپىر لە ۲ ۱۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۰۸۰ ۰۰۰ دینار.

دەستى پەيمانگا تەكنىكى بىهەكان:

دەرمالەى فەرمانبەرەن لە ۳ ۱۶۹۰۰۰ دینار زىاد كراوە بۆ ۴ ۲۴۵۰۰۰ دینار، بىرە كەم

كراوەكانىش ئەمانەى خوارەووەن:

کری ی دەرس ووتنهوه له ۱ ۵۰۶ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار.
 زیاده ی په رله مان له ۲۰۲۶ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۷۰۰ ۰۰۰ دینار.
 کرینی که لویه له ۱۰۰۵۰۰۰ دینار بۆ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 کرینی مه کینه وده زگا وئامیر له ۱۸۳۱ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۴۱۲ ۰۰۰ دینار.
چاپخانه ی زانکۆی سه لاهه ددین:

که رهسته وپیداویستی پیشه سازی له ۲۵۰۰ ۰۰۰ دینار که م کراوه بۆ ۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
کۆری زانیاری کوردستان:

پالپشه ی په سه ندکراو له بودجه ی سالی ۲۰۰۱ دانه بووه، بۆ سالی ۲۰۰۲ بری ۲ ۳۶۵ ۰۰۰ بۆ گشت فه سلته کان پیشنیار کراوه.
 خه رجی فه رمانبه ران ۵۹۰ ۰۰۰ دینار.
 پیداویستیه کانی خزمه ت ۹۰۹ ۰۰۰ دینار.
 پیداویستیه کانی کالایی ۱۰۰ ۰۰۰ دینار.
 پاراستنی هه ره هیه کان ۲۰۵ ۰۰۰ دینار.
 خه رجی سه رمایه داری ۵۶۱ ۰۰۰ دینار.

وه زاره تی په روه ده:

به بری (۳۲) ملیۆن و (۱۷۸) هه زار دینار زیاتر له بری په سه ندکراو له بودجه ی سالی ۲۰۰۱.
 گۆرانکارییه سه ره کییه کانی ئەم بابە به م شتیه ی خواره وه یه.

دیوانی وه زاره ت:

بۆ چالاکی وه رزشی و دیده وانی که له بودجه ی سالی ۲۰۰۲ بری (۱۰۰۰ ۰۰۰) دینار پیشنیار کراوه. بره که م کراوه کانیش ئەمانه ن:
 پاراستنی باله خانه له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۵۰ ۰۰۰ دینار.
 کرینی مه کینه وده زگا وئامیر له ۴۵۵ ۰۰۰ دینار بۆ ۹۵ ۰۰۰ دینار.
به رتویه رایه تی یه کانی گشتی په روه ده:

بره زیادکراوه کان:

مووچه له ۷۵۰۶۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۸۵۰۸۰ ۰۰۰ دینار.
 ده رماله ی فه رمانبه ران له ۱۲۰ ۹۲۵ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۲۱ ۸۷۵ ۰۰۰ دینار.
 کرینی دەرس ووتنه وه له ۸ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۲ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 کری ی تا قیق کردنه وه ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۸۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 زیاده ی په رله مان له ۸۵ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۹۳ ۸۵۰ ۰۰۰ دینار.
 ده رماله و خه رجی سه فه ر له ۶۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۷۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 کرینی هۆی گواسته وه له ۶۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۷ ۲۲۸ ۰۰۰ دینار.

چالاکى و ورزشى و دیده وانى له
گواستنیه وى که رهسته وکالا له
بره کهم کراوه کان:

قرتاسیه و چاپه مهنى له
که لویهل و پیتداویستی و ورزشى له
کپینى کهل و په له له
کپینى مه کینه و دهزگا و ئامیر له
کپینى خانوو به ره له

چاپخانه و وزارتى په روه رده:

بره زیاد کراوه کان:
که رهسته و پیتداویستی له
پاراستنى دهزگا و مه کینه و ئامیر له
کپینى مه کینه و دهزگا و ئامیر له

په میانگان و خانه و ماموستایان:

بره زیاد کراوه کان:
دهر ماله و فرمانیه ران له
کرتى دهرس و وتنه و له

و وزارتى نه شغال نیشته چی کردن:

به برى (۱۵) ملیون و (۲۲۸) هزار دینار که متر له برى په سه ندرکراو له بودجه و سالى ۲۰۰۱.
گورانکار بیه سه ره کپیبه کانی نه م بابه بهم شپوه و خواره و به:

فرمانگه کانی نه شغال:

بره کهم کراوه کان:
زیاده و په رله مان له
پاراستنى رتگا و پردو رامالینى به فر له
پاراستنى دهزگا و مه کینه و ئامیر له
پاراستنى هوی گواستنیه و له
پاراستنى کارگو به کارهیتنانى له
کپینى مه کینه و دهزگا و ئامیر له
کپینى کارگه له

- فرمانگه کانی رتگاویان:

بو کپینى کارگه برى (۱۰۰۰۰۰۰) دینار پیتشنيار کراوه. برى په سندرکراوى سالى ۲۰۰۱ بریتى

بووه له (۱۵۰.۰۰۰) دینار.

بره کمم کراوه کانیش نه مانه ن:

زیاده ی پهرله مان له ۳۲۰۰۰۰ دینار بو ۲۵۳۰۰۰۰ دینار.

پاراستنی ریگاو پردو رامالینی به فر له ۶۵۷۸۰۰۰ دینار بو ۳۶۰۰۰۰۰ دینار

پاراستنی ده زگاو مه کینه و نامیر له ۳۳۵۰۰۰۰ دینار بو ۲۰۰۰۰۰۰ دینار.

کپینی مه کینه و ده زگاو نامیر له ۴۹۰۶۰۰۰ دینار بو ۱۹۵۵۰۰۰ دینار.

وه زارته کشتوکال و ناودیری:

به بری (۶) ملیون و (۳۷۴) هزار دینار که متر له بری په سندکراو له بودجه ی سالی ۲۰۰۱.

گور انکارییه سهره کییه کانی هم باب بهم شتویه یه خواره و هیه:

- بهر توه به رایه تی گشتی کشتوکالی هه ولیر:

بره کمم کراوه کان:

مووچه له ۷۰۰۰۰۰ دینار بو ۲۷۰۰۰۰۰ دینار

دهر ماله ی خیزان و مندالان له ۱۵۸۵۰۰۰ دینار بو ۴۸۵۰۰۰۰ دینار.

دهر ماله ی فرمانبه ران له ۱۴۵۴۰۰۰ دینار بو ۹۵۵۰۰۰۰.

زیاده ی پهرله مان له ۵۶۰۰۰۰۰ دینار بو ۲۴۵۰۰۰۰ دینار.

- بهر توه به رایه تی گشتی کشتوکالی دهوک:

بره کمم کراوه کان:

مووچه له ۲۱۲۰۰۰۰ دینار بو ۱۵۶۳۰۰۰ دینار

زیاده ی پهرله مان له ۲۲۵۰۰۰۰ دینار بو ۱۵۰۰۰۰۰ دینار.

- بهر توه به رایه تی ناوی ژیر زهوی له پاریزگان:

که رسته و پیتداویستی که (۱۵۱۶۰۰۰) دینار بری په سند کراوی هه بوو بو (۵۰۰۰۰۰۰) دینار کمم کراوه ته وه.

- بهر توه به رایه تی ناودیری و سهرچاوه کانی ناو:

بره کمم کراوه کان:

مووچه له ۲۷۴۸۰۰۰ دینار بو ۱۵۲۰۰۰۰ دینار.

دهر ماله ی خیزان و مندالان له ۷۲۵۰۰۰ دینار بو ۲۸۵۰۰۰۰ دینار

زیاده ی پهرله مان له ۳۲۰۰۰۰۰ دینار بو ۱۲۸۸۰۰۰ دینار.

- بهر توه به رایه تی گشتی ره زگه ری و دارستان و پاوان:

له بودجه ی سالی ۲۰۰۱ بری په سندکراو نه بوو بو سالی ۲۰۰۲ بری ۱۲۰۵۳۰۰۰ دینار

پیشنیار کراوه بهم شتویه:

خهرجی فرمانبه ران ۹۶۴۲۰۰۰ دینار.

پیتداویستییه کانی خزمهت ۵۴۱ ۰۰۰ دینار.

پیتداویستییه کانی کالایی ۵۵۳ ۰۰۰ دینار.

پاراستنی ههرهیه کان ۵۲۴ ۰۰۰ دینار.

خهرجیی سهرمایه داری ۷۹۳ ۰۰۰ دینار.

وهزارهتی ناوخت:

بهبری (۱۷) ملیۆن و (۶۸۹) هزار دینار که متر له بری پهسندکراو له بودجهی سالی ۲۰۰۱

گۆرانکارییه سهرهکییه کانی ئەم بابە بهم شیوهیهی خوارهویه:

- دیوانی وهزارهت:

بره کهم کراوه کان:

جلویهرگ له ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۸ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

یارمهتی و باروبوو له ۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۷۵۰ ۰۰۰ دینار.

خهرجیه کانی پلانی نائاسایی له ۷ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

- کارگتیه گشتیه کانی پارتیزگاکانی ههریم:

بره کهم کراوه کان:

کپینی مهکینه و دهزگا و ئامیتر له ۱۳۸۱ ۰۰۰ دینار بۆ ۷۵۵ ۰۰۰ دینار.

پروگرامی جۆراوجۆر له ۱۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار.

- کارگتیه خوجیه کانی پارتیزگاکانی ههریم:

مووچه له ۱۱۰۶ ۰۰۰ دینار بۆ ۸۰۰ ۰۰۰ دینار کهم کراوه تهوه.

- بهرتوه بهرایهتی گشتی ئاسایش:

بره زیاد کراوه کان:

سووته مهنی له ۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۵۵۰ ۰۰۰ دینار.

جل و بهرگ، پالپشتهی پهسندکراوی نه بوو بری ۱۶۰۰ ۰۰۰ دینار پیتشنیار کراوه.

خۆراک له ۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۳۳۰۰ ۰۰۰ دینار.

پاراستنی باله خانه له ۳۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۰۵۰ ۰۰۰ دینار.

پاراستنی دامه زراوهی ئاوی و کاره بایی له ۱۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴۰۰ ۰۰۰ دینار.

خهرجیی تایبتهت له ۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

بره کهم کراوه کان:

مووچه له ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۹ ۴۰۰ ۰۰۰ دینار.

دهرمالهی فهرمانبه ران له ۲۵ ۸۱۲ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۱ ۹۴۷ ۰۰۰ دینار.

زیادهی په ره مان له ۱۱ ۲۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۸ ۱۵۳ ۰۰۰ دینار.

- بهرتوه بهرایهتی گشتی پۆلیس:

خۆراک له ٤٥٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٦٠٠٠ ٠٠٠ دینار زیاد کراوه و بیه کهم کراوه کانیش ئه مانه ن:
 مووچه له ٢٠٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ١٦٠٠ ٠٠٠ دینار.
 دهرماله ی خیزان و مندالان له ١٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ١٤٠٠ ٠٠٠ دینار.
 دهرماله ی فهرمانبه ران له ٦٧ ٥٦٣٠٠٠ دینار بۆ ٥٢ ٥٦٣٠٠٠ دینار.
 زیاده ی په رله مان له ٣٢ ٠٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٢٥ ٥٥٢٠٠٠ دینار.
 که رسته و پیداو یستی له ١٠٦٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٩٥ ٠٠٠ دینار.
 بۆ کړینی چهک و ته قه مه نی (٧٥٠ ٠٠٠) دینار بری په سندکراویان هه بوو بۆ سالی ٢٠٠٢ ه یچ
 بریک پیتشنیار نه کراوه.

- بهرپوه بهرایه تی گشتی هاتووچۆ:

پالیشته ی په سندکراوی نه بوو، بری (١٨ ٦٧٢ ٠٠٠) دینار بۆ سالی ٢٠٠٢ پیتشنیار کراوه و
 بهم شپوه یه:

خهرجی بهرمانبه ران ١٣ ٣٢٢ ٠٠٠ دینار.
 پیداو یستی به کانی خزمهت ١٠ ٣٢ ٠٠٠ دینار.
 پیداو یستی به کانی کالایی ١ ٦٣٣ ٠٠٠ دینار.
 پاراستنی ههره یه کان ١ ٦٨٤ ٠٠٠ دینار.
 خهرجی سه رمایه داری ١٠٠ ١٠٠٠ دینار.

- کۆلیژی پولیس:

دهرماله ی بهرمانبه ران له ٢٢٥٢٠٠٠ دینار بۆ ١٣٦٠ ٠٠٠ دینار کهم کراوه.
 پاراستنی باله خانه له ٢٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٧٥٠ ٠٠٠ دینار زیاد کراوه.

وهزاره تی شاره وانی و گه شتوگوزار:

به بری (٢١) ملیۆن و (٩٧٨) هه زار دینار زیاتر له بری په سندکراو له بودجه ی سالی ٢٠٠١
 گۆزانکاری به سه ره کییه کانی ئه م بابه بهم شپوه یه ی خواره ویه:

- بهرپوه بهرایه تی گشتی ئاو و ئاوه رۆ:

به زیاده کراوه کان:

مووچه له ١٠ ٥٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ١١ ٠٠٠ ٠٠٠ دینار.
 دهرماله ی بهرمانبه ران له ٤ ٩٢٧ ٠٠٠ دینار بۆ ٧ ٢٤٧ ٠٠٠ دینار.
 پاداشتی هاندانه تی بۆ کارگه ران له ٣٥٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٧٠٠ ٠٠٠ دینار.
 کرتی ئامیر و هۆی گواسته وه له ٧٥٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٣٠٠٠ ٠٠٠ دینار.
 کرتی کاره با له ٢٥٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ١٠ ٠٠٠ ٠٠٠ دینار.
 سووته مه نی له ٣ ٠٠٠ ٠٠٠ دینار بۆ ٥٠٠٠ ٠٠٠ دینار.

پاراستنی باله‌خانه له ۳۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 پاراستنی دامه‌زراوه‌ی ئاوی و کاره‌بایی له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۴ ۰۰۰ ۰۰۰ ملیۆن دینار.
 پاراستنی رینگاو ئاوه‌پۆ له بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱ دا بری په‌سەندکراوی نه‌بوو بۆ سالی ۲۰۰۲
 بری ۲۵۰۰ ۰۰۰ دینار پيشنيار کراوه.
 بره‌که‌م کراوه‌کان:

زیاده‌ی په‌رله‌مان له ۱۰ ۴۱۲ ۰۰۰ دینار بۆ ۸ ۹۷۶ ۰۰۰ دینار.
 پاراستنی ده‌زگاوه‌که‌ینه‌و ئامیتر له ۳ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۳ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
- به‌پۆه‌به‌رایه‌تی به‌رگری شارستانی:

بره‌ زیاد کراوه‌کان:
 ده‌رماله‌ی فه‌رمانبه‌ران له ۵ ۸۷۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۶ ۵۲۰ ۰۰۰ دینار.
 مه‌ودای قه‌لاچۆو خۆپارتیزی له ۲۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 پاراستنی هۆی گواستنه‌وه له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
وه‌زاره‌تی گواستنه‌وه‌و گه‌ياندن:

به‌ بری (۸۰) هه‌زار دینار زیاتر له بری په‌سەندکراو له بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱.
 گۆپانکارییه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ئەم بابە به‌م شتیه‌یه‌ی خواره‌وه‌یه:
- دیوانی وه‌زاره‌ت:

خه‌رجیی چاپ له ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۰ ۰۰۰ دینار که‌م کراوه‌ته‌وه.
- به‌پۆه‌به‌رایه‌تییه‌کانی پۆسته‌و گه‌ياندن:
 بره‌ زیاد کراوه‌کان:

ده‌رماله‌ی فه‌رمانبه‌ران له ۲ ۲۶۸ ۰۰۰ دینار بۆ ۳ ۱۶۵ ۰۰۰ دینار.
 کرتی هۆی گواستنه‌وه له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۳۰۰ ۰۰۰ دینار.
 ئەمه‌و پاراسنی باله‌خانه له ۱۶۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۸۰۰ ۰۰۰ دینار که‌م کراوه‌ته‌وه.
وه‌زاره‌تی رۆشنییری:

به‌ بری (۲) ملیۆن و (۵۷۶) هه‌زار دینار که‌متر له بری په‌سەندکراو له بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱.
 گۆپانکارییه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ئەم بابە به‌م شتیه‌ی خواره‌وه‌یه:
- به‌پۆه‌به‌رایه‌تی گشتی راگه‌ياندن:

پاداشت بۆ غه‌یری کارمه‌ندانی دائیره له ۸۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۵۰ ۰۰۰ دینار که‌م کراوه‌ته‌وه و بۆ
 به‌ره‌م هینانی فیلمی سینه‌مایی و ته‌له‌فزیۆنی که بری په‌سەند کراوی نه‌بوو، ۳۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ
 سالی ۲۰۰۲ پيشنيار کراوه.

- به‌پۆه‌به‌رایه‌تی گشتی رۆشنییری و هونه‌ر:
 بره‌ زیاد کراوه‌کان:

زیاده‌ی پەرله‌مان له ۶۵۲ ۰۰۰ دینار بۆ ۹۳۸ ۰۰۰ دینار.
 بۆ فیلمی سینه‌مایی به‌لگه‌نامه‌یی بری په‌سندکراو نه‌بوو، ۲۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ سالی ۲۰۰۲
 پیشنیار کراوه.
 بۆ به‌خشینی کۆمه‌له‌کان بری په‌سندکراو نه‌بوو، ۹۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ سالی ۲۰۰۲ پیشنیار
 کراوه.

بره‌که‌م کراوه‌کان:

کرینی که‌لوپهل له ۶۸۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۳۰۰ ۰۰۰ دینار.
 کرینی مه‌کینه‌و ده‌زگا و ئامیتر له ۱ ۴۲۲ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۰۲۳ ۰۰۰ دینار.
 چالاکییه‌کانی وهرزشی له ۲۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار.

- به‌رتوه‌به‌رایه‌تی گشتی وهرزشی و لاوان:

بره‌زیاد کراوه‌کان:

چالاکی وهرزشی و دیده‌وانی له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۷۰۰ ۰۰۰ دینار.
 به‌خشینی یانه وهرزشییه‌کان له ۱۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار.
 هه‌روه‌ها مووچه له ۱ ۶۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۱۰۰ ۰۰۰ دینار که‌م کراوه‌ته‌وه.

وه‌زاره‌تی تهن‌دروستی و کاروباری کۆمه‌لایه‌تی:

به‌بری (۳۰) ملیۆن و (۱۰۸) هه‌زار دینار زیاتر له بری په‌سندکراو له بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱.
 کۆرانکارییه سه‌ره‌کییه‌کانی ئه‌م بابه به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌یه:

- به‌رتوه‌به‌رایه‌تی گشتی خزمه‌تگوزاری تهن‌دروستی:

بره‌زیاد کراوه‌کان:

مووچه له ۲۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۵ ۵۵۰ ۰۰۰ دینار.
 ده‌رماله‌ی فه‌رمانبه‌ران له ۲۴ ۲۶۶ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۹ ۰۲۴ ۰۰۰ دینار.
 خاوێن کردنه‌وه‌ی نه‌خۆشخانه‌کان له ۲ ۲۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 سووته‌مه‌نی له ۵۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۶ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 خۆراک له ۱۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 پرۆژه‌ی قه‌لاچۆکردنی مه‌لاریا له ۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
 ئه‌مه‌و پاراستنی باله‌خانه له ۱۸۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ دینار که‌م کراوه‌ته‌وه.

- به‌رتوه‌به‌رایه‌تی گشتی کاروباری ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی:

مووچه‌ی خانه‌نیشینی و ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی له ۳۵۰ ۰۰۰ دینار زیاد کراوه بۆ ۸۰۰ ۰۰۰ دینار.

- به‌رتوه‌به‌رایه‌تی گشتی چاودیری کۆمه‌لایه‌تی:

بۆ یارمه‌تی و باروبوو بری په‌سندکراو نه‌بوو، (۲ ۵۰۰ ۰۰۰) دینار بۆ سالی ۲۰۰۲ پیشنیار

کراوه.

بۆ مووچهی خانه نیشنی و دهسته بهری کۆمه لایه تی بری (۲ ۵۰۰ ۰۰۰) دینار پیتشنیار کراوه که له بودجهی سالی (۲۰۰۱) دا هیچ بریکی بۆ له بهرچاو نه گیرابوو.

- به پتوه به رایه تی گشتی چاکسازی کۆمه لایه تی:

بره زیاد کراوه کان:

مووچه له	۲۵۰۰۰ دینار بۆ	۱۲۰۰۰۰ دینار.
زیادهی پهرله مان له	۷۵۰۰۰ دینار بۆ	۱۳۷۲۰۰۰ دینار.
خهرجیی چاپ له	۲۵۰۰۰ دینار بۆ	۳۲۵۰۰۰ دینار.
کرتی ئامپرو و هۆی گواستنه وه له	۷۵۰۰۰ دینار بۆ	۵۵۰۰۰۰ دینار.
سووته مه نی له	۱۰۰۰۰ دینار بۆ	۳۰۰۰۰۰ دینار.
جل و بهرگ له	۲۰۰۰۰ دینار بۆ	۵۵۰۰۰۰ دینار.
خۆراک له	۲۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ	۲۵۰۰۰۰۰ دینار.
پاراستنی دامه زراوهی ئاوی و کاره بایی له	۶۰۰۰۰ دینار بۆ	۵۰۰۰۰۰۰ دینار.
کرینی که لوپهل له	۶۰۰۰۰ دینار بۆ	۳۵۰۰۰۰۰ دینار.
کرینی مه کینه و دهزگا و ئامپرو له	۳۸۲۰۰۰ دینار بۆ	۶۲۱۰۰۰ دینار.

وهزاره تی ئاوه دان کردنه وه و گه شه پیتدان:

به بری (۴۹۲) ههزار دینار زیاتر له بری په سند کراو له بودجهی سالی ۲۰۰۱.

گۆرانکارییه سهره کییه کانی ئهم باب بهم شتیهی خواره وه یه:

- به پتوه به رایه تی گشتی ئاوه دان کردنه وه و گه شه پیتدان:

بره زیاد کراوه کان:

سووته مه نی له	۶۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ	۱۲۰۰ ۰۰۰ دینار.
پاراستنی دهزگا و مه کینه و ئامپرو له	۱۰۶۰ ۰۰۰ دینار بۆ	۲۰۰۰ ۰۰۰ دینار.
پاراستنی کارگه و به کارهیتانی له	۱۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ	۱۷۵۰ ۰۰۰ دینار.

بره کهم کراوه کان:

مووچه له	۵۵۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ	۴۹۵۰ ۰۰۰ دینار.
زیادهی پهرله مان له	۵۳۷۸ ۰۰۰ دینار بۆ	۴۶۰۰ ۰۰۰ دینار.

وهزاره تی یارمه تی مرقایه تی و هاوکاری:

به بری (۵۰۳) ههزار دینار زیاتر له بری په سند کراو له بودجهی سالی ۲۰۰۱.

گۆرانکارییه سهره کییه کانی ئهم باب بهم شتیهی خواره وه یه:

- دیوانی وهزارهت:

بره کهم کراوه کان:

پاداشتی هاندانه تی بۆ کارگه ران له
 ميتوانداری و وهفد و پتوهندی له
 کرینی که لوپهل له
 کرینی مه کینه و ده زگا و ئامیر له
 بۆ کرینی زهوی (۵۰۰ ۰۰۰) دینار بری په سندکراویان هه بوو، بۆ سالی ۲۰۰۲ هه یچ بریک
 پیتشنيار نه کراوه.

— به پتوه به رایه تی سه فهری دهۆک:

بری په سندکراوی نه بوو، بری (۲۲۵۸ ۰۰۰) دینار بۆ سالی ۲۰۰۲ پیتشنيار کراوه، بهم شتیه یه:
 خه رجیی فه رمان به ران ۷۰۷ ۰۰۰ دینار.
 پیتداویستیه کانی خزمه ت ۸۱۳ ۰۰۰ دینار.
 پیتداویسته کانی کالایی ۳۹۱ ۰۰۰ دینار.
 پاراستنی هه ره یه کان ۱۶۰ ۰۰۰ دینار.
 خه رجیی سه رمایه داری ۱۸۷ ۰۰۰ دینار.

وه زاره تی نه وقاف و کاروباری نیسلامی:

به بری (۷) ملیۆن و (۲۱۰) هه زار دینار زیاتر له بری په سندکراو له بودجه ی سالی ۲۰۰۱.
 گۆرانکارییه سه ره کییه کانی نه م بابه بهم شتیه ی خواره وه یه:

— دیوانی وه زاره ت:

بره زیادکراوه کان:
 کتیبی قوتابخانه له بودجه ی سالی ۲۰۰۱ دا بری په سندکراوی نه بوو بۆ سالی ۲۰۰۲ بری ۰۰۰
 ۳۰۰ دینار پیتشنيار کراوه.
 کرینی خانووبه ره له بودجه ی سالی ۲۰۰۱ دا بری په سندکراوی نه بوو بۆ سالی ۲۰۰۲ بری ۰۰۰
 ۷۰۰ دینار پیتشنيار کراوه.
 پرۆگرامی مه شق کردن واته خولی به هیز کردنی ووتارخوین و پیتش نویترو خولی فیرکردنی قورئانی
 پیروژ له ۵۰۰ ۰۰۰ دینار کراوه ته ۲۰۰ ۰۰۰ دینار.
 نه مه و کرینی که لوپهل له ۷۵۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۰ ۰۰۰ دینار که م کراوه ته وه.

— به پتوه به رایه تی نه وقافی هه ولیر:

بره زیاد کراوه کان:
 ده رماله ی فه رمان به ران له ۱۰۲۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۲۰ ۰۰۰ دینار.
 زیاده ی په رله مان له ۶۷۶۵ ۰۰۰ دینار بۆ ۸۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 ده رماله ی قوتابیان له ۶۰۰ ۰۰۰ دینار بۆ ۹۰۰ ۰۰۰ دینار.
 بره که م کراوه کان:

مووچه له ۷۵۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۶۸۰۰۰۰۰ دینار.
 به‌خشیښی نه‌وقاف له ۸۵۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۸۲۰۰۰۰۰ دینار.

— به‌رتوبه‌رایه‌تی نه‌وقافی دهوک:

بره‌زیاد کراوه‌کان:
 ده‌رمال‌ه‌ی فەرمان‌به‌ران له ۶۲۰۰۰ دینار بڼو ۶۴۰۰۰۰ دینار.
 زیاده‌ی په‌رله‌مان له ۲۳۱۰۰۰۰ دینار بڼو ۴۶۷۸۰۰۰ دینار.
 به‌خشیښی نه‌وقاف له ۲۸۵۰۰۰۰ دینار بڼو ۳۰۰۰۰۰۰ دینار.

وه‌زاره‌تی دارایی و ټابووری:

به‌بری (۲۵۷) ملیون و (۸۳۰) هزار دینار زیاتر له‌بری په‌سندکراو له‌بودجه‌ی سالی ۱۳۰۱ د.
 گوزانکاریه‌یه‌ سهره‌کییه‌کانی هم‌با به‌م شتویه‌ی خواره‌ویه:

— به‌رتوبه‌رایه‌تی گشتی داهات:

بره‌زیادکراوه‌کان:
 ده‌رمال‌ه‌ی خه‌رجیی سه‌فه‌ر له ۷۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۰۰۰۰۰ دینار.
 بڼو‌خوژاک بری په‌سندکراو له‌بودجه‌ی سالی ۱۳۰۱ د نه‌بوو، بری ۴۵۰۰۰۰۰ دینار بڼو‌سالی ۲۰۰۲ پېشنیار کراوه.

بره‌که‌م کراوه‌کان:

مووچه له ۳۲۸۶۰۰۰ دینار بڼو ۲۹۷۵۰۰۰ دینار.
 ده‌رمال‌ه‌ی فەرمان‌به‌ران له ۱۰۱۱۱۰۰۰ دینار بڼو ۹۵۵۰۰۰۰ دینار.
 خه‌رجیی چاپ له ۱۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۶۰۰۰۰۰۰ دینار.
 قرتاسیه و چاپ‌مه‌نی له ۱۵۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۸۰۰۰۰۰ دینار.

— به‌رتوبه‌رایه‌تی گشتی دارایی:

بره‌زیاد کراوه‌کان:
 به‌خشیښی شاره‌وانی ییه‌کان له ۳۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۰۰۰۰۰۰ دینار. به‌خشیښی
 به‌خشیښی سه‌ندیکاکان و

یه‌کیتی یه‌کان له ۲۵۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۳۰۰۰۰۰۰ دینار.
 به‌خشیښی کو‌مه‌له‌کان له ۵۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۲۵۰۰۰۰ دینار.
 به‌خشیښی پارت‌ه‌کان له ۸۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۰۰۰۰۰۰ دینار.

بره‌که‌م کراوه‌کان:

ټیفاد بڼو‌ده‌روه‌ی هه‌ریم له ۶۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۵۰۰۰۰۰۰ دینار.
 خه‌رجیی چاپ له ۴۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۳۵۰۰۰۰۰ دینار.
 به‌خشیښی ده‌رجواندنې گو‌فاره‌کان له ۵۰۰۰۰۰۰ دینار بڼو ۱۰۰۰۰۰۰ دینار.

- به‌رئو به‌رایه‌تی گشتی بازرگانی:

بره زیاد کراوه‌کان:

مووچه له ۱۸۹۰۰۰۰ دینار بۆ ۲۳۸۰۰۰ دینار.

ده‌رماله‌ی فهرمانبه‌ران له ۱۸۷۸۰۰۰ دینار بۆ ۲۱۹۱۰۰۰ دینار.

بره کهم کراوه‌کان:

زیاده‌ی پهرله‌مان له ۲۲۳۰۰۰ دینار بۆ ۱۸۹۶۰۰۰ دینار.

کرینی که‌لوپهل له ۹۳۷۰۰۰ دینار بۆ ۵۰۵۰۰۰ دینار.

کرینی مه‌کینه‌و ده‌زگا و ئامیر له ۱۰۷۳۰۰۰ دینار بۆ ۸۳۵۰۰۰ دینار.

بۆ کرینی خانووبه‌ره ۳۰۰۰۰۰ دینار بری په‌سندکراو هه‌بوو، بۆ سالی ۲۰۰۲ هیچ بریک پیشنیار نه‌کراوه.

- به‌رئو به‌رایه‌تی گشتی پولیسی سنوور و گومرک:

مووچه له ۱۷۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۲۰۰۰۰۰۰ دینار زیاد کراوه و بۆ خوراکیش بری په‌سندکراو

نه‌بوو، مه‌بله‌غی ۲۴۰۰۰۰۰ دینار بۆ سالی ۲۰۰۲ پیشنیار کراوه.

- به‌رئو به‌رایه‌تی گشتی خانه‌نشینی:

بره زیاد کراوه‌کان:

کرینی مه‌کینه‌و ده‌زگا و ئامیر له ۲۱۰۰۰۰ دینار بۆ ۵۵۸۰۰۰ دینار.

مووچه‌ی خانه‌نشینی مه‌ده‌نی له ۵۴۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۶۴۰۰۰۰۰ دینار.

مووچه‌ی خانه‌نشینی عه‌سکه‌ری و هیتی ئاسایشی ناوخۆ له ۶۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۸۰۰۰۰۰ دینار.

وه‌زاره‌تی پیشمه‌رگه‌:

به‌بری (۱۶) ملیۆن و (۵۲۰) هه‌زار دینار زیاتر له‌ بری په‌سندکراو له‌ بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱ دا.

گۆرانکارییه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ئهم‌بابه‌ به‌م شتیه‌ی خواره‌وه‌یه‌:

خه‌رجیه‌ی فهرمانبه‌ران له ۲۰۴۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۲۱۰۱۲۰۰۰ دینار.

پیداو‌یستیه‌کانی خزمه‌ت له ۹۶۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۱۱۶۵۰۰۰۰ دینار.

پیداو‌یستیه‌کانی کالایی له ۱۵۲۰۰۰۰ دینار بۆ ۱۸۱۷۰۰۰۰ دینار.

پاراستنی هه‌ره‌یه‌کان له ۱۴۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۱۶۹۳۰۰۰۰ دینار.

خه‌رجیه‌ی سه‌رمایه‌داری له ۸۰۰۰۰۰۰ دینار بۆ ۱۰۴۵۰۰۰۰ دینار.

وه‌زاره‌تی پیشه‌سازی و وزه‌:

به‌بری (۲) ملیۆن و (۳۰۹) هه‌زار دینار زیاتر له‌ بری په‌سندکراو له‌ بودجه‌ی سالی ۲۰۰۱ دا.

گۆرانکارییه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ئهم‌بابه‌ به‌م شتیه‌ی خواره‌وه‌یه‌:

- به‌رئو به‌رایه‌تی یه‌کانی پولیسی کاره‌بای پارێزگاکان:

ده‌رماله‌ی فهرمانبه‌ران له ۲۹۲۵۰۰۰ دینار بۆ ۳۹۷۱۰۰۰ دینار زیاده‌بووه.

- تۆره كانى ھەرىمى كوردستان:

پاراستنى دەزگا و مەكىنە و ئامپىر لە ۵۰۰ ۰۰۰ دىنار بۆ ۷۰۰ ۰۰۰ دىنار زىاد كراوھ.

- بەرتۆھە رايە تى گشتى تەكنىك و بەرھەم:

بېرە زىاد كراوھ كان:

مووچە لە ۱۴۸ ۰۰۰ دىنار بۆ ۷۹۰ ۰۰۰ دىنار.

دەرماڵەى فەرمانبەرەن لە ۱۴۱ ۰۰۰ دىنار بۆ ۸۲۰ ۰۰۰ دىنار.

زىادەى پەرلەمان لە ۱۶۵ ۰۰۰ دىنار بۆ ۷۹۲ ۰۰۰ دىنار.

كەرەستە و پىداوېستى

تاقىگەيى و پىشەسازى لە ۵۰ ۰۰۰ دىنار بۆ ۹۶۰ ۰۰۰ دىنار.

وھزارەتى داد:

بە برى (۳) ملېۆن و (۸۳۸) ھەزار دىنار زىاتر لە برى پەسەندكراو لە بودجەى سالى ۲۰۰۱ دا.

گۆرانكارىيە سەرەككەيەكانى ئەم بابە بەم شتوھى خوارەويە:

- ديوانى وھزارەت:

كړينى كەلوپەل لە ۱۳۵ ۰۰۰ دىنار بۆ ۲۰۰ ۰۰۰ دىنار.

چونكە وا توقع دەكەين كە لە سالى ۲۰۰۲ بىنايەكەيان تەواوېي.

- دادگاكان:

مووچە لە ۱۳۳ ۰۰۰ دىنار بۆ ۱۷۷ ۰۰۰ دىنار.

و دەرماڵەى فەرمانبەرەن لە ۷۷۹ ۵۰۰ دىنار بۆ ۸۳۷ ۹۰۰ دىنار زىاد بوونەوھى ھەبوو، و

ھەرھەوا كړينى مەكىنە و دەزگا و ئامپىر لە ۷۰۱ ۰۰۰ دىنار بۆ ۳۱۵ ۰۰۰ دىنار كەم كراوھ تەوھ.

- بەرتۆھە رايە تى گشتى تۆمارگاي خانوويە:

دەرماڵەى فەرمانبەرەن لە ۷۷۸ ۰۰۰ دىنار بۆ ۱۲۱۸ ۰۰۰ دىنار زىاد كراوھ.

و كړينى مەكىنە و دەزگا و ئامپىر لە ۱۳۸۹ ۰۰۰ دىنار بۆ ۱۰۲۴ ۰۰۰ دىنار كەم كراوھ تەوھ.

سەرۆكايەتى داواكارى گشتى:

برى پەسەندكراوى لە بودجەى سالى ۲۰۰۱ دا نەبوو مەبلەغى ۱۶۶ ۰۰۰ دىنار بۆ سالى ۲۰۰۲

پيشنيار كراوھ بەم شتوھى:

خەرجيى فەرمانبەرەن ۱۱۹۷ ۰۰۰ دىنار.

پىداوېستىەكانى خزمەت ۱۳۸ ۰۰۰ دىنار.

پىداوېستەكانى كالايى ۵۴ ۰۰۰ دىنار.

پاراستنى ھەرھەيەكان ۶۵ ۰۰۰ دىنار.

خەرجيى سەرمايەدارى ۲۰۶ ۰۰۰ دىنار.

ديوانى چاودېرى دارايى ھەرىم:

برى پەسەندكراويان نەبوو برى (۶ ۳۴۱ ۰۰۰) دىنار پيشنيار كراوھ بەم شتوھى:

خەرجيى فەرمانبەرەن ۱۹۱ ۰۰۰ دىنار.

پىداوېستەكانى كالايى ۴۰۵ ۰۰۰ دىنار.

خه رجیی سه رمایه داری ۱۶۹۵۰۰۰ دینار.

پرۆگرامی تاییهت ۱۵۰۰۰۰ دینار.

پیداویستیه کانی خزمهت ۱۳۰۵۰۰۰ دینار.

پارستنی هه رهه یه کان ۴۴۵۰۰۰ دینار.

خه رجیی گوازاوهیی ۱۵۰۰۰۰ دینار.

شه شهه: فه زمانگه خۆپۆتوه کان:

۱/ بانک بازرگانی ییه کان که له (۱۶) بانک پێک دێن داها و خه رجییه کانیاان بریتین له:

ا- خه رجییه کان (۱۷۳۶۷۰۰۰) دینار به م شتیه یه:

مووچه ۶۱۳۲۰۰۰ دینار.

پیداویستیه کانی کالایی ۱۰۵۰۰۰۰ دینار.

پیداویستیه کانی خزمهت گوازی ۳۹۹۵۰۰۰ دینار.

سیلاک بوون ۴۹۰۰۰۰۰ دینار.

خه رجییه کانی گوازاوهیی ۲۱۰۰۰۰ دینار.

ز	ناونیشان	خه رجی / دینار	داها و / دینار
۱-	کارگهی رستن و چینینی هه ولێر	۲۰ ۵۵۵ ۰۰۰	۲۱ ۶۱۸ ۰۰۰
۲-	کارگهی مه رمه ری هه ولێر	۳ ۲۴۸ ۰۰۰	۲ ۵۸۰ ۰۰۰
۳-	کارگهی غازی هه ولێر	۱۸۸۵۶ ۰۰۰	۲۵۷۷۰ ۰۰۰
۴-	کارگهی جگه ره ی هه ولێر	۲۳ ۱۷۴ ۰۰۰	۲۱ ۰۰۰ ۰۰۰
۵-	به پۆه به رایه تی دابه شکردنی کاره بای هه ولێر	۹۱ ۳۴۸ ۰۰۰	۱۰۱ ۰۰۰ ۰۰۰
۶-	به پۆه به رایه تی کانه به ردی هه ولێر	۳۰ ۳۹ ۰۰۰	۲ ۴۶۰ ۰۰۰
۷-	به پۆه به رایه تی به ره مه پێنانی وه ی کاره بای هه ولێر	۴۳ ۹۷۱ ۰۰۰	۴۸ ۱۵۰ ۰۰۰
۸-	به پۆه به رایه تی دابه ش کردنی نه وتی هه ولێر	۶۰ ۶۲۰ ۰۰۰	۱۶۲ ۴۵۰ ۰۰۰
۹-	به پۆه به رایه تی دابه شکردنی کاره بای سۆزان	۸ ۵۱۴ ۰۰۰	۲ ۱۸۰ ۰۰۰
۱۰-	به پۆه به رایه تی دابه ش کردنی نه وتی دهۆک	۴۰ ۱۳۸ ۰۰۰	۱۲۰ ۱۰۰ ۰۰۰
۱۱-	کارگهی رستن و چینینی دهۆک	۴۷۹ ۰۰۰	—
۱۲-	به پۆه به رایه تی دابه ش کردنی کاره بای دهۆک	۶۵ ۳۳۳ ۰۰۰	۱۰۰ ۸۲۵ ۰۰۰

خەرجییە کانی تر ۱۰۰ ۰۰۰ دینار.
 خەرجییە کانی سەرمايە داری ۹۸۰ ۰۰۰ دینار.
 ب - داھاتەکان (۱۹۱۴۷۰۰۰) دینار واتە:
 چالاکیی خزمەت کردن ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 داھاتەکانی کرداری بانکی ۱۸۰۴۷۰۰۰ دینار.
 داھاتەکانی وەبەرھێنان (الاستھمار) ۵۰۰ ۰۰۰ دینار.
 داھاتەکانی تر ۱۰۰ ۰۰۰ دینار.
 ۲/ کارگە و فەرمانگەکانی سەر بە وەزارەتی پێشەسازی و وزە:
 ۱ - خەرجییەکان (۳۷۹۷۷۵۰۰) دینار.
 ب - داھاتەکان (۶۰۸۰۶۳ ۰۰۰) دینار.
 بەم شێوەی خوارووە:

هەفتەم: پلانی سالانە ۲۰۰۲:

بری پارەیی تەرخانکراوی پلانی سالانە بریتی ییە لە (۳۸۸۲۲۴۰۰۰) دینار کە داھەش کراوە بەسەر (باب و فەسەل و ماددەکان) ئەو پرۆژە و کارە گرێنگانە کە لەوانە یە لەماوەی ئەم سالە دا جێبەجێ نەکرێن و جێ بەجێ بوونیان پتر لە ماوەی سالیک دەخاتیینی بریان بۆ دانراوە تا لە ماوەی سالی ۲۰۰۲ دا بە گۆتەری پتووستی بۆیان سەرف بکری، هەر بۆیە لەسەر جەمی تێچووی پرۆژەکانی پلانی سالانە کە دەکاتە (۵۴۵۱۸۸۰۰۰) دینار.

بۆ سالی ۲۰۰۲ تەنیا بری (۳۸۸۲۲۴۰۰۰) دینار پێشنیار کراوە.

لەھەر شوێنیک کە بۆمان گونجاو بێ پرۆژەکاغان خستووەتە ناو بەرنامەکانی بریاری ۹۸۶.

بەلام هەندێ لە پرۆژەکان لەکاتی کابینەیی سێیەم دەستیان پێ کرابوو یا لە کابینەیی چوارەم لە سالانی ۲۰۰۰-۲۰۰۱ بریاریان لەسەر دراوە یاخود جێ بەجێ کردنیان لەریگای بریاری ۹۸۶ چ لەروی کات یا جۆری پرۆژە پەسندایەتی نەبوو.

بودجەیی پێشنیار کراوی پلانی سالانە بۆ سالی ۲۰۰۲ کە مترە بە بری (۲۰۹۱۷۶۰۰۰) دینار لە

بودجەیی پەسندکراوی پلانی سالی ۲۰۰۱ کە بریتی بوو لە (۵۹۷۴۰۰۰۰) دینار.

لەخوارووە جۆری پرۆژەکان و بری تەرخانکراوەکانی هەر کەرتیک پێشکەش دەکەین:

وەزارەتی ناوڤۆ (۲۲۴۰۰۰۰) دینار بۆ:

دروستکردنی کۆمەڵگای وەزارەت، (۲) خانوو بۆ قائمقامی قەزاکان، (۲) خانوو بۆ مدیر

ناحیەکان، (۹) بنکەیی پۆلیس، (۸) بنکەیی ئاسایش، (۲) بینایە بۆ بەرپۆشەرایەتی

ئاسایش، بینایەیی راگرایەتی کولێژی پۆلیس و بەرپۆشەرایەتی پۆلیسی دەوڵەت.

وەزارەتی دارایی و ئابووری (۴۱۵۰۰ ۰۰۰) دینار بۆ:

دروستکردنی کۆمەڵگای حاجی ئومەرەن، بانک لە سیمتیل بینایەیی گەنجینەیی هەولێر و بینایە بۆ

بەرپۆشەرایەتی گشتی بازرگانی.

وەزارەتی پێشەسازی و وزە (۷۴۰۵۰۰۰) دینار بۆ:

دروستکردنی باله‌خانه‌ی به‌پتوبه‌رایه‌تی کاره‌بای هه‌ولتیر (٦) باله‌خانه‌ی کاره‌با له قه‌زا و ناحیه‌کان، ویستگه له‌ناو شاری هه‌ولتیر، دروستکردنی کوگا، پیتداویستی روناک کردنه‌وه له هه‌ولتیر ودهوک.

وه‌زاره‌تی گواستنه‌وه و گه‌یاندن (٢٤٥٠٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی بینایه بۆ به‌پتوبه‌رایه‌تییه‌کانی گواستنه‌وه له هه‌ولتیر و دهوک بینایه‌ی که‌شناسی له دهوک (٢) بداله‌ی ٥٠٠ هیتلی له‌گه‌ل تۆره‌کان بۆ قه‌زاکان و (٢) به‌داله‌ی ٢٠٠ تا کو ٢٥٠ هیتلی بۆ کومه‌لگا و ناحیه‌کان.

وه‌زاره‌تی کشتوکال و ئاودیری (٣٥٠٥٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی بینا بۆ ئاوی ژێر زه‌وی له هه‌ولتیر هۆلینکی زیاده بۆ پرۆژه‌ی نه‌ورۆز بۆ به‌خیتوکردنی مانگا.

وه‌زاره‌تی شاره‌وانی و گه‌شتوگوزار (١١٥٣٨٠٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی بینایه‌ی دیوانی وه‌زاره‌ت (١١) بینایه بۆ شاره‌وانی ییه‌کان له قه‌زاکان و شاره‌وانییه تازە دامه‌زراره‌کان، گه‌راجی گواستنه‌وه له ئامیدی، (١) بنکه‌ی به‌رگری شارستانی، پارکی هه‌ولتیر، په‌ره‌پێدانی شاری هه‌ولتیر و بیتخال و جندیان و ناوچه‌ی خانزاد، دروستکردنی ٨٣ کیلومه‌تر شه‌قام له هه‌ولتیر و دهوک و شاروچکه‌کان، دروستکردنی (OVER PASS) بۆ چوارریانی شه‌هید خیرالله له هه‌ولتیر.

وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده (٥٤٥٠٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی (١٢٥) ژووری زیاده بۆ قوتابخانه‌کان و شوره به درێژایی (٢٦٠٠٠) مه‌تر بۆ قوتابخانه‌کان.

زانکۆکان (٣٤١٠٠٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی ته‌لاری کۆلیژی ده‌رمانسازی به‌شی بیناسازی و پرۆگرامسازی له کۆلیژی ئەندازیاری، هۆلی کۆبوونه‌وه له کۆلیژی کارگیری و ئابووری، چهند هۆلینکی خۆتندن بۆ کۆلیژی ئاداب، (٢) به‌شی ناوخۆ بۆ قوتابیانی زانکۆی سه‌لاحه‌ددین. هه‌روه‌ها دروست کردنی (٢) کۆلیژ و (٢) به‌شی ناوخۆ بۆ قوتابیانی له زانکۆی دهوک.

په‌یمانگا ته‌کنیکی ییه‌کان (٩٠٠٠٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی په‌یمانگای ته‌کنیکی له سۆران و میترگه‌سۆر و ئاکری و (٢) به‌شی ناوخۆ بۆ قوتابیانی.

وه‌زاره‌تی نه‌شغال و نیشه‌جێ کردن (٤٠٦٦٩٠٠٠) دینار بۆ:

نوژهن کردنه‌وه و قییرتاوکردنی رێگاکانی (به‌ستۆره - بانه‌مان - سه‌لاحه‌ددین)، (ره‌واندۆز - بیتخال)، (سۆران - کاولۆکان - جندیان)، (ئاکری - قه‌ندیل)، (گرشین - دیره‌بون)، (رێگای گه‌لی لالش)، چاککردنه‌وه‌ی رێگای (١١) گوند. نوژهن کردنه‌وه‌ی بنکه‌ی لاوان له دهوک، دروستکردنی

بینایه‌ی چاکسازی له هه‌ولێر و بینایه‌ی یه‌کێتی ئەدیسانی کورد و به‌پێوه‌به‌رایه‌تی ئەشغال له دهۆک.

وه‌زاره‌تی ئاوه‌دانکردنه‌وه و گه‌شه‌پێدان (٢٤٨٥١ ٠٠٠) دینار بۆ:

نوژهن کردنه‌وه‌و قییرتاوکردنی رێگاکانی (زاره‌تی به‌ درێژی ٣٥ کم)، (چامه، بیرسیاف - مه‌مولان - پیران به‌ درێژی ١٥ کم)، (مورتکه - بیستانه به‌ درێژی ١٥ کم)، (خه‌لان - ریزان به‌ درێژی ٩ کم)، (گۆره‌تو - شانه‌ده‌ر به‌ درێژی ١١ کم)، (درێژ کردنه‌وه‌ی شه‌قامی (١١) ی ئەیلول له هه‌ولێر، رێگای (پیره‌که‌پرا - تنکه‌تور به‌ درێژی ١٩ کم) نوژهن کردنه‌وه‌ی رێگای (بیرشان - ریزان - بالنده به‌ درێژی ٥٧ کم) دروست کردنی چالی قیر بۆ کارگه‌ی قیری ئەتروش

وه‌زاره‌تی داد (١٦ ٥٠٠ ٠٠٠) دینار بۆ:

به‌رده‌وام بوون له دروستکردنی ته‌لاری وه‌زاره‌تی داد، بینایه بۆ دادگای به‌رایه‌ی تێبینه‌رایه‌تی تۆمارگای خانوبه‌ره له هه‌ولێر و دهۆک.

وه‌زاره‌تی روژنبیری (٩٤١٤ ٠٠٠) دینار بۆ:

نوژنه‌نکردنه‌وه‌ی هۆلی شانۆی بنکه‌ی وهرزش و لاوان، مناره‌ی چۆلی، مۆزه‌خانه‌ی فۆلکلۆری و گه‌رماوی قه‌لا، چاککردنه‌وه‌ی ئامیتری ساردی و گه‌رمی له هۆلی میدیا له هه‌ولێر و دروستکردنی گۆره‌پانی تۆپی ده‌ست و باسکه بۆ بنکه‌ی وهرزش و لاوان له دهۆک.

وه‌زاره‌تی ئه‌وقاف و کاروباری ئیسلامی (٣٣٥٥٠ ٠٠٠) دینار بۆ:

دروستکردنی (٤٠) مزگه‌وت، (٦) هۆلی بۆنه‌ ئایینی بیه‌کان، (٨) قوتابخانه‌ی ئیسلامی، بینایه بۆ تێبینه‌رایه‌تی سووران و شه‌قلاوه‌و زاخۆ، باڵه‌خانه بۆ دیوانی وه‌زاره‌ت و به‌پێوه‌به‌رایه‌تی ئه‌وقافی دهۆک، (٢) شووره بۆ گۆرستان، دروستکردنی به‌شی ناوخرۆبی بۆ قوتابیانی قوتابخانه‌و په‌یمانگا ئیسلامیه‌کان.

له‌ کۆتایی دا به‌ پێویستی ده‌زانین پێ به‌ دڵ سوپاسی به‌رێز جه‌نابی سه‌روک بارزانی بکه‌ین که ئه‌وپه‌ری پشتیوانی له ده‌سه‌لاتی یاسا و شه‌رعیه‌ت کردووه بۆ ئه‌وه‌ی له راپه‌راندنی کارو ئه‌رکه‌کانیاندا سه‌رکه‌وتووبن و هه‌روه‌ها پێ به‌ دڵ سوپاسی سه‌روکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی به‌رێز و سه‌روکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی به‌رێز و ئه‌ندامانی به‌رێزی په‌رله‌مان ده‌که‌ین که هه‌میشه‌ پالپشت و یارمه‌تیده‌رمان بوون له جێبه‌جێ کردنی پێ سپیردراومان بۆ خزمه‌تکردنی گه‌له‌مان.

ئێتر سوپاس و ئومیده‌وارین هه‌نگاوه‌کاغان جێگای ره‌زامه‌ندی ئێوه‌ی به‌رێز بیت.

له‌ گه‌ڵ رێزی دوباره‌مان.

به‌رێز سه‌روکی ئه‌نجومه‌نه‌:

زۆر سوپاس بۆ به‌رێز سه‌رکیس ئاغاجان وه‌زیری دارایی هه‌رێمی کوردستانی عێراق بۆ ئه‌و راپۆرته تێروته‌سه‌له‌ی که له راستیدا روناکییه‌کی چاکی خسته سه‌ر کاروباری ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران به‌گه‌شتی

و وهزارهتی دارایی به تاییه تی که به تهئکید ئهم راپۆرتیه دهوړتیکى باشی دهییت بۆ چاکتر موناقله شه کردنی میزانییهی ههریمی کوردستان.

به پرتزان لیتره دا پشوو هیهک ئه دهین تا کو سه عات ۲ یاش نان خواردن سه عات ۲ داوا ده کهم له ههموو ئه ندامه به پرتزه کان و ئه ندامانی ئه نجومه نی وه زیان که ئاماده بن بۆ به رده وام بوون له سه ر گفتوگو کردن له سه ر بودجه ی ههریمی کوردستانی عیراق، سوپاس.

باشه ئه وه ههموو هه چۆن به روژتیک ته واه دهییت، به رده وام ده بین له سه ر کاروباری دانیشه ته که مان سه باره ت به بوجه ی حکومه تی ههریمی کوردستان، داوا له به پرتزان ئه ندامانی لیتره ی دارایی ده کهم که بفهرموونه سه ر سه کو، به تاییه تی سه روک و جیگر و موقه یری لیتره که، هه روه ها به پرتزان شه فیه خان و کاک حمید سلیم میرانیس با بفهرموون به پرتز کاک جه میل تکایه راپۆرتی لیتره که تان بخوینه وه.

به پرتز جمیل عبدالله سندی:

به پرتز سه روکی ئه نجومه ن،

ئیستا به درتزی راپۆرتی لیتره ی دارایی و ئابووری بۆ جه نابتان ده خوینه وه،

السید رئیس البرلمان المحترم

م/موازنات الحكومة لعام ۲۰۰۲م

تحية واحتراماً

بناءً على أوامر وتوجيهات جنابكم قامت لجنتنا بسلسلة من الاجتماعات المتكررة لتدقيق ودراسة ومناقشة الموازنات الثلاث [الموازنة الجارية الاعتيادية؛ الموازنة التخطيطية؛ الموازنة الممولة ذاتياً] الحكومة اقليم كوردستان لعام ۲۰۰۲م المعدة من قبل وزارة المالية والاقتصاد مشكورة والمرسلة من قبل رئاسة مجلس الوزراء الموقرة الى رئاسة البرلمان الموقرة والمحالة الى لجنتنا من قبل سيادتكم... وبعد الدراسة والمناقشة يسعدنا أن نقدم لسيادتكم تقريرنا المالي عن الموازنات الثلاث أعلاه...

ولا يخفى على سيادتكم بأنه من بديهيات النجاح في اي حقل من الحقول لابد من الدراسة والتخطيط الجيد لها ولا شك فان إدارة المال و الصريفات الموزونة بأمس الحاجة الى التخطيط الدقيق.

والموازنة تخطيط مالي لسنة كاملة تشمل السياسة المالية للمؤسسة أو الحكومة أو الدولة لتلك السنة من صريفات موزونة وإيرادات جيدة فعليه يؤخذ بنظر الاعتبار الوضع الاقتصادي والقدرات المالية المتاحة لها لتحقيق تلك السياسة المالية الهادفة.

ولا شك بان السياسة المالية تختلف من حكومة لآخرى ومن دولة لآخرى ومن ظرف معين الى ظرف آخر بناءً على الوضع المالي والحالة الاقتصادية والاجتماعية لتلك الحكومة او الدولة وشعبها وأهدافها فعليه يؤخذ بنظر الاعتبار الميزانية المصدقة والمنفذة للسنة السابقة كمؤشر للاستدلال والمقارنة.

وقبل ان نقدم رأينا بشأن موازنات حكومة الاقليم للعام ٢٠٠٢م نجد من الانصاف وان نقول للتاريخ بان الحصار المزدوج والمركب على الاقليم قد أثر سلباً على حياة المواطنين وكان عائقاً في الانتعاش الاقتصادي للاقليم وذو تأثير سلبي على حرية التجارة والترانسيات عبر الاقليم مما قلل من مجموع واردات حكومة الاقليم من جهة وزيادة العبء على الوزارة من الناحيتين الواردات والنفقات.

ولقلة الواردات التخمينية هذه أضطرت وزارة المالية والاقتصاد لوضع موازنة جارية للنفقات للعام ٢٠٠٢م بحيث تكون تخصيصات غالبية الوزارات أقل من تخصيصات السنة السابقة لها ٢٠٠١م أو مشابهة لها باستثناء الوزارات (التربية؛ الصحة والشؤون الاجتماعية؛ البلديات والسياحة) فقد ازدادت تخصيصاتها بشكل ملحوظ ورغم طموحات الوزارة بتأمين الرواتب التقاعدية لعوائل الشهداء الابرار والمعوقين اليتيمه ركه الابطال فانها درجت الزيادة البرلمانية للموظفين في الفصل الاول [المادة (٢٩)] لكل الوزارات التزاماً منها بالقوانين الصادرة من البرلمان وكخطوة جادة وطموحة لتحسين وضعية الموظفين لدى حكومة الاقليم وإيماناً منها بالمقولة المشهورة (كيفما يكون الموظفون تكون الدولة)!! نتمنى لها النجاح والسيولة النقدية الجيدة حتى تتمكن من التنفيذ مشكورة... ولو نظرنا الى الموازنة الاعتيادية (الموازنة الجارية) حسب فصولها فإنها قد وزعت حسب الدليل المحاسبي على ثمانية قطاعات ونسبة كل قطاع أو كل فصل من فصولها هي كالآتي:

النسبة المئوية	الفصول
١١ و ٤٥٪	(١) نفقات الموظفين والافراد العاملين
٩٤ و ٦٪	(٢) المستلزمات الخدمية
٤٣ و ٩٪	(٣) المستلزمات السلعية
٥٢ و ٥٪	(٤) صيانة الموجودات
٧٥ و ٤٪	(٥) النفقات الرأسمالية
٥٢ و ١٨٪	(٦) النفقات التحويلية
٨٠ و ١٪	(٨) البرامج الخاصة
٩٢ و ٧٪	(٩) الرواتب والمكافآت التقاعدية
١٠٠٪	المجموع

وبشكل عام أخذت نفقات رواتب الموظفين من الميزانية (٤٥١١٪) وهذا ما يبين ضخامة عدد الموظفين والهيئات التدريسية والتعليمية في الجهاز الحكومي علماً بأن الرواتب مقننة! لا يمكن إيقافها مهما تكن...

ولهذه الاسباب أعلاه (قلة الواردات) من جهة وضخامة نفقات رواتب الشهداء ومعوقي الشيخمهره ابطال والموظفين فان نسبة العجز تتجاوز (٢٨٪) مما تضطر وزارة المالية والاقتصاد بايقاف صرف فصل معين او مواد معينة وتمويل حسابات الوزارات و الادارات وفق الموارد المالية المتاحة و السيولة النقدية و حسب الاهمية...

سيادة رئيس البرلمان :

وبعد سلسلة من الاجتماعات المركزة من قبل جميع اعضاء لجنتنا لتدقيق محتويات الموازنات لعام ٢٠٠٢ بكافة ابوابها واقسامها وفصولها وموادها وانواعها، وجدنا بانها خالية من الاخطاء الحسابية (الجمعية) وهذا موضع افتخار واعتزاز للوزارة وارتياح للجنتنا. واذا اجرينا مقارنة بين ابواب الموازنة الجارية الاعتيادية (بين الوزارات) نجد بان وزارة المالية والاقتصاد قد اعطت الاولوية مشكورةً للجانب التربوي والتعليمي في الاقليم...

ونظراً لضخامة عدد التلاميذ والطلبة ولاهمية تربية الجيل و تعليمه اخذت وزارة التربية بحدود (١٦٠٣٪) من الموازنة الجارية لحكومة الاقليم ماعدا المبالغ والتخصيصات للجامعات والمعاهد الفنية وإذا اخذنا المبالغ المدرجة لوزارة التربية وللجامعات والمعاهد كقطاع للتربية والتعليم والدراسة معاً تصل النسبة الى (٢١ ر ٢١٪) ماعدا المبالغ المدرجة في الموازنة لدائرة القبول المركزي ولطبعة جامعة صلاح الدين... وهذا دليل على سياسة الكابينة الرابعة لحكومة الاقليم من الاهتمام بالجانب التربوي والتعليمي في الاقليم... وأخذت وزارة الصحة والشؤون الاجتماعية نسبة (٩٤٪) ورغم شمول هذه الوزارة اسوة بوزارة التربية بقرار (٩٨٦) فإنه في القسم الثاني (دوائر الخدمات الصحية) - الفصل الثالث - قد درج مبلغ (٦٠) مليون دينار لشراء الادوية الضرورية التي تحتاجها مستشفيات حكومة اقليم كوردستان العراق ويتلکأ موظفو (UN) منفذو قرار (٩٨٦) من درجها وتأمين شرائها لمستشفيات الاقليم... ودرج هذا المبلغ دليل على حرص حكومة الاقليم (الكابينة الرابعة) على صحة المواطنين ومعالجة آلامهم... واذا تؤيد لجنتنا هذه السياسة المالية و الموازنة الجارية لعام ٢٠٠٢ وكذلك الموازنة الممولة ذاتياً لعام ٢٠٠٢ نجد ضرورة اجراء التغييرات في البنود المدرجة ادناه من الموازنة الجارية:

- ١- الباب (٢) القسم الثاني : رئاسة جامعة صلاح الدين - الفصل الثاني - مادة (٥٠) نفقات الطبع.
- ٢- وزارة الصحة والشؤون الاجتماعية - دوائر الخدمات الصحية -
- * الفصل الثاني مادة (٥٠) نفقات الطبع.
- * الفصل الثالث مادة (٥٠) الاغذية.
- ٣- وزارة الصحة والشؤون الاجتماعية - المديرية العامة للإصلاح الاجتماعي -

* الفصل الثالث مادة (٠٥) الملابس.

* الفصل الرابع مادة (٠٤) صيانة تأسيسات الماء والكهرباء.

* الفصل الرابع مادة (١١) صيانة الحدائق.

٤- وزارة المالية والاقتصاد - المديرية العامة للمالية - (الفصل السادس) النفقات التحويلية)

* المادة (٠٨) منح البلديات.

* المادة (١٧) منح الاتحادات والنقابات.

وقد ادرج ذلك في جدول التغييرات المرفق طياً:

اما الموازنة الممولة ذاتياً فليست للجنة ملاحظات بشأنها وقد تحسنت وضعيتها ونرجو لها الارباح المتوقعة.

«ميزانية الخطة»

سيادة رئيس البرلمان :

اما بالنسبة الى موازنة الخطة لعام ٢٠٠٢م فقد خمنت بمبلغ (٣٨٨ ٢٢٤ ٠٠٠) ديناراً وهي تقل عن موازنة الخطة للعام الحالي ٢٠٠١م بنسبة تتجاوز (٣٥٪) (٢٥٠.٧٪) وذلك للوضع المالي الغير مرضي لخزينة الحكومة ووجود العجز في الموازنة الجارية كما بينا سابقاً ...

وقد أخذت وزارة البلديات والسياحة حصة الأسد من موازنة الخطة حيث نسبتها من موازنة الخطة تقارب (٣٠٪) (٢٩٧٢٪) مما يثبت بأن البلديات تزيد العبء على وزارة المالية والاقتصاد ... ومن الضروري أن تعدل البلديات أوضاعها وتعتمد على وارداتها ...

كما انه من الضروري ان تقوم كافة الوزارات بضمونها البلديات بتقديم مشاريعها و خططها للتنفيذ ضمن قرار (٩٨٦) وهذه فرصة لوزارات الاقليم للاستفادة القصوى من القرار اعلاه ورفع العبء عن خزينة الاقليم.

توصيات لجنتنا :

ولمحاولة سد العجز الموجود في الموازنة او تقليله توصي لجنتنا بالاقترحات التالية :

١- ان تسيطر وزارة المالية والاقتصاد على كافة النقاط الكمركية سيطرة تامة وان تتعاون وزارة الداخلية ووزارة شؤون الپيشمرگه لمنع التهريب او التهرب من دفع الرسوم الكمركية وان يتم محاسبة المخالفين محاسبة شديدة.

٢- تشكيل مديرية عامة للكمارك في وزارة المالية والاقتصاد لتزيد من فعاليات الكمارك ونشاطاتها.

٣- ان يكون منتسبي الدوائر الضريبية من الاكفاء وذوي السمعة الجيدة وان يتم ابعاد ومحاسبة المخالفين.

٤- ان تتم جباية الرسوم في كافة الوزارات بشكل جيد وحسب الوصولات الرسمية المعمول بها في وزارة المالية والاقتصاد ومحاسبة الدائرة التي تستخدم وصولات غير رسمية وغير

- معمول بها في وزارة المالية والاقتصاد واتخاذ الاجراءات القانونية بحق تلك الدائرة.
- ٥- عدم التصرف بأية نسبة من الواردات مهما تكن.
- ٦- ان تتعاون كافة الوزارات لاستحصال الديون الحكومية.
- ٧- ان تسيطر البلديات ووزارة الاوقاف والشؤون الاسلامية ووزارة الزراعة والري على املاكها وان يكون اسلوب المزايدة العلنية السليمة متبعاً في معاملات الايجار والبيع في كافة الوزارات وان تتم الموافقة على ذلك من قبل المحافظ كل في محافظته على كل معاملة بيع او ايجار حكومي قبل تصديقها من قبل الوزارة المعنية.
- ٨- ان تكون هناك لجان سرية في كل محافظة، لمتابعة كافة المزايدات ومعاملات الايجار والبيع والتعاقد الحكومية اضافة الى اللجان العلنية.
- ٩- تسجيل كافة الاموال المصادرة ايراداً نهائياً لوزارة المالية والاقتصاد وادخالها في السجلات المختصة دون التصرف بها بأمر غير قانونية.
- ١٠- محاربة الاحتكار وتشجيع التجارة الحرة خدمة للاقتصاد الحر والخزينة.
- ١١- فسح المجال امام المواطنين وخاصة التجار والاقتصاديين والمحاسبين لتسجيل الشركات وعدم حصرها على المحامين.
- ١٢- ان تكون الشركات التجارية حرة في الاستفادة من المحامين او عدم الاستفادة منهم.
- ١٣- ان يحق للموظف الحقوقي بتمثيل وزارته في المرافعات لدى المحاكم اسوة بالحكومة المركزية.
- ١٤- تشغيل كافة المعامل والمصانع بطاقتها الانتاجية المتاحة التي فيها الجدوى الاقتصادية اما التي تعاني من الخسارة فمن الضروري ايجاد وسيلة للتوازن وتلافي الخسارة.
- ١٥- استغلال الاراضي الزراعية زراعة حديثة مقننة.
- ١٦- التخطيط والمحاولة الجادة من قبل كافة الوزارات للاستفادة من قرار (٩٨٦) وتنفيذ غالبية المشاريع الخدمية والاعمارية وكذلك الصحية والتربوية بموجبها.
- ١٧- المتابعة والمراقبة والتفتيش المستمر لحسابات الوزارات.
- ١٨- تنفيذ المشاريع عن طريق التنفيذ المباشر قدر الامكان وفي حالة توفر الامكانية تفضيلها على المقاولين.
- نرجو التفضل بعرضها على السادة اعضاء البرلمان في اقرب جلسة لمناقشتها واقرارها مع فائق الشكر والتقدير. ولكم الامر.
- المرفقات :

- ١- جدول التغييرات (١ جدول).
- ٢- خلاصة الموازنة الجارية حسب الابواب والاقسام (١٨ جدول).
- ٣- موازنة الخطة (١) جدول.

- ۴- الموازنة الممولة ذاتياً (۱ جدول).
- ۵- جدول الايرادات للحكومة (۱ جدول).

برهان الجاف بطرس إسخریا البازی جمیل عبدی سندی
مقرر اللجنة نائب رئيس اللجنة رئيس اللجنة

شفیقہ فقی عبداللہ حمید سلیم میران محمد امین مولود شفیق امین محمد
عضو عضو عضو عضو
زور سوپاس.

بہرپز سرورکی نہنجمہن:

لہ راستیدا راپورتی لیژنہی دارایی و تابووری راپورتیتیکی باشہ، ئەوانیش ماندوو بوون بہ سہیر کردن و خوتندنہوہی بوجہی وەزارەتی دارایی و تابووری، و تاکو راپورتەکیان ورد و ریک بیت بۆہ راپورتەکیان بہ عەرەبی نووسیوہ بۆ ناگاداری ئیمہ جارتیکی تر تەرجومہی دہکەین و بہکوردی دہینووسینہوہ، تیبینی ھەبہ لەسەر راپورتی حکومەت و راپورتی لیژنہی دارایی ؟ بہرپز وەزیری شارەوانی و گەشت و گوزار فەرموو

بہرپز مامون محمد نور بریفکانی / وەزیری

شارەوانی و گەشت و گوزار:

بہرپز سرورکی نہنجمہن،

زور سوپاس بۆ ئەو ماندووہونہ، من یەک تیبینیم ھەبہ لەسەر راپورتی لیژنہی دارایی، ئەوہی کاک جەمیل خوتندیوہ (۳۰٪) بۆ وەزارەتی شارەوانی، داوا دہکات کہ ئەو زەختی لەسەر خەزینہی حکومەت ھەبہ دہبیت بخرتتہ سەر بریاری ۹۸۶ من ھەز دہکەم روونی بکەمەوہ کہ ئیمہ زیاتر لہ ۸۵٪ ی لە سەدای بابەتەکاغان خستوتہ سەر بریاری ناوبراو، بۆ نمونہ: ئەگەر ئیمہ لہ ھەر شارەوانیہک رینگایەک بکەین کہ چەند سەد مەتریەک بیت، ئیمہ ۸۵ شارەوانیمان ھەبہ دہبیت ئیمہ ۴۵ ملیون بەس بۆ ئەو پارچہ رینگایانہ دہستەبەر بکەین، ئەوہ دہلیلہ لەسەر ئەوہی کہ ئیمہ زور پرۆژە ئاو و ئاوہرۆ و رینگاویان و پرۆژە ترمان خستوتہ سەر ئەو بریارہ، ئەو (۳۰٪) دایہ ئەو شتانہیہ کہ لہ بریاری ۹۸۶ ناكریت، ئەوان نایەن ناو وەزارەت بکەن، دواپی دیوانی وەزارەت شتیکی تەرفیہی نییہ یان شتیکی تەواوکەر بیت بیکەین، سیستەمی وەزارەت زۆرہی فەرمانگەکانی بہ کری گیراوە ئەوہش عبئیکہ لەسەر وەزارەت و حکومەت ئەگەر بیتن ئەو کرتیانہ ھەمووی حساب بکەین لەوانہیہ سالانہ پارہیہکی زور کۆ دہبیتەوہ، لەبەر ئەوہ دروست کردنی

بهريتز سه روکي نه نچومنه:

کاک شتروان حهيدهری فهرموو.

بهريتز شتروان ناصح حيدري:

بهريتز سه روکي نه نچومه،

من هيچ تيبينيم له سهر راپورتی ليژنه ی دارایی و ثابوری نییه چ له باره ی ژماره ی نه فقهات و، چ له باره ی داهات و چ سه باره ت به پلانیس و ههروه ها سه باره ت به ریشه کانیش تنه ها له راسپارده کان نه بیت، له برکه کانی ۱۱، ۱۲، ۱۳، که نه ویش په یوه ندی هه یه به پارته ران و لیره دا به نه رکي خومی ده زانم وه کو نه قیبي پارته ران و که نه دنامیکی په رله مانم، نه گهر بوارم پیبده ن روون کردنه وه یه که له سهر نهو برکانه بده م ۱- له برکه ۱۱ هاتوه ده لئ: (فسح المجال امام المواطنين وخاصة التجار والاقتصاديين والمحاسبين لتسجيل الشركات وعدم حصرها على المحامين.) له راستیدا ها ولاتی نازاده له تومار کردنی کومپانیا چ خوی نهو کاره جیبه جی بکات و چ بیدات به پارته ریک بوی جیبه جی بکات به وه کاله ت و ته نانه ت تومار کردنی کومپانیاکان مه حسور نییه له سهر پارته ران له رووی یاساییه وه نه وه یه ک.

۲- برکه ۱۲ ده لئ (ان تكون الشركات التجارية حرة في الاستفادة من المحامين او عدم الاستفادة منهم.) به لام له یاسای کومپانیاکان و یاسای پارته راندا که له لایه ن په رله مانه وه په سهند کراوه فهرزی کردوه که ههر کومپانیا یه که مشاور ی یاسایی و محاسبی یاسایی هه بیت، نه گهر نا کومپانیا که تومار ناکریت و کرتی نه وانه ش کومپانیاکان له نه ستوی ده گرن نه وه که حکومه تی هه ریم، و نه م کاره ش له راستیدا هوکاری تاییه تی خوی هه یه له بهر نه وه ی کومپانیاکان زور سوود له مشاور ی یاسایی و محاسبی یاسایی و هه رده گرن، به تاییه تی له م دوا ییه دا که نه م دوو و سئ کولیه دروست کراون (کولیه ی ماف و کولیه ی یاسا له دهوک) لیره دا ده رچوان زیاد ده بن بویه له سهر مان پیویسته بوا ری کار کردن مه یسهر بکه ین، بویه کومپانیاکان پیویسته محاسبی یاسایی و مشاور ی یاسایی هه بیت.

۳- له برکه ی ۱۳ که ده لئ (ان يحق للموظف الحقوقي بتمثيل وزارته في المرافعات لدى المحاكم اسوة بالحكومة المركزية.) ئیستا نهو ده قه له یاسادا هاتوه به لام ئیستا نوینه ری هه موو وه زاره ته کان له دادگا کانداناماده ده بن و لهو داوایانه ی که له ۱۰ هزار دینار که متره نوینه رایه تی فهرمانگه که ی خوی ده کات نه وه ی له ۱۰ زیاتره نه وه پارته ر ده گرت، و اتا نهو ده قه لیره موته به قه، به گشتی ههر سئ برکه که ی بگری هیچیان په یوه ندی نییه به سه دی عجز نییه له بوجه دا، بویه داوا ده که م نهو سئ برکه یه له بهر چاو نه گیریت، سو یاس.

بهريتز سه روکي نه نچومنه:

ههر بۆ روونکردنه وه ئیمه گفغوگزی بوجه ده که ین، نهو خالانه راسپارده ن له لایه ن لیژنه ی

داراییه وه، ئەو راسپاردانهش وهکو پیتشنیار ئاراسته‌ی حکومه‌ت ده‌کریت، حکومه‌ت مولزم نییه، و ئەو راقه‌ کردنه‌ی جه‌نابیش‌ت کافیه‌ بۆ باب‌ه‌ته‌که، تیشکیکی ته‌واوی خسته‌ سه‌ر باب‌ه‌ته‌که، زۆر سوپاس بۆ کاک شیروان، خوشکه‌ حه‌لیمه‌ بارزانی فهرموو.

به‌پێژ سه‌ره‌له‌یه‌ بارزانی:

به‌پێژ سه‌ره‌ۆکی ئەنجومه‌ن،

تیپینم له‌سه‌ر باب‌ه‌که‌نه‌ دوایی ده‌یکه‌م.

به‌پێژ سه‌ره‌ۆکی ئەنجومه‌ن:

کاک برهان جاف فهرموو.

به‌پێژ برهان علی جاف:

به‌پێژ سه‌ره‌ۆکی ئەنجومه‌ن،

من وه‌کو ئەندامێکی لیژنه‌ تیپینم له‌سه‌ر ئەو سێ پرگه‌یه‌ هه‌بوو که کاک شیروان کردی، سوپاس.

به‌پێژ سه‌ره‌ۆکی ئەنجومه‌ن:

کاک عبدالخالق فهرموو

به‌پێژ عبدالخالق محمد رشید زنگه‌نه‌:

به‌پێژ سه‌ره‌ۆکی ئەنجومه‌ن،

زۆر سوپاسی وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری و لیژنه‌ی دارایی په‌رله‌مان ده‌که‌م بۆ راپۆرت‌ه‌کانیان، که به‌راستی زۆر به‌ گرنگی دانێکی ته‌واوه‌یه‌ که له‌ کیشه‌کانی حکومه‌ت و په‌رله‌مانیان چاره‌سه‌ر کردوه‌ که باب‌ه‌تی دانانی بوجه‌یه‌، من پشتگیری ته‌واوی هه‌ردوو راپۆرت‌ه‌که‌ ده‌که‌م، له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا هه‌ژ ده‌که‌م دوو و سێ تیپینی بخرمه‌ روو بۆ ده‌وله‌مه‌ند کردنی و زیاتر چاره‌سه‌ر بدۆزینه‌وه‌ بۆ ئەو کیشه‌نه‌ی که به‌رامبه‌رمان دێن، یه‌کیک له‌وانه‌ که وه‌زاره‌تی‌که‌مان ته‌شکیل کردوه‌ به‌ناوی وه‌زاره‌تی مافی مپوڤ میزانییه‌ی بۆ دانه‌نراوه‌ له‌ ته‌قیره‌که‌ که ئیمه‌ش لیژنه‌ی مافی مپوڤ مه‌عنین به‌و ئیشه‌، یه‌کیک له‌و شتانه‌ی که پتویست بوو ته‌ئکید بکرا بایه‌ له‌ ته‌قیره‌که‌ی وه‌زاره‌تی دارایی، مه‌سه‌له‌ی ده‌وری دیوانی ره‌قابه‌ی دارایی، که به‌راستی زۆر گرنکه‌ به‌نیسه‌به‌ت ئیمه‌وه‌، ئەگه‌ر ره‌بته‌ی بکه‌ین له‌گه‌ڵ هه‌ندیک مه‌سائیل په‌یوه‌ندی هه‌یه‌ به‌ هه‌ده‌رو ئیسراف و، یاری کردن به‌ ئەموالی موئه‌سه‌سات و ده‌وائیر له‌ لایه‌ن هه‌ندێ که‌سه‌وه‌ که شعور ناکه‌ن به‌ مه‌سئولییه‌ت، له‌ ته‌قیره‌که‌ی وه‌زیری دارایی هاتبوو مه‌وزوعی کیشه‌ی ته‌له‌فی ئەو دینارانه‌ی که به‌کاری دێن دیناری سوپسری، به‌راستی بچ ئەوه‌ی چاره‌سه‌ریکی بۆ بدۆزینه‌وه‌، ئەم قه‌زانه‌ قه‌زییه‌کی جدیه‌ و، مواجه‌ه‌مان ده‌کات و، هه‌روه‌ها هاوولاتیانی‌ش که مووچه‌یان هه‌موو مانگی‌ک به‌شیک له‌ پاره‌کان ده‌بیت فرتی بدن، له‌به‌ر ئەوه‌ی که ره‌قه‌می جیا به‌ یان وه‌ریناگرن له‌ بازار و، له‌ بانقیش وه‌رناگیریت. یه‌کیک له‌و شتانه‌ی که مه‌فروز بوو نه‌ختیک ئیه‌تیمامان بدا بایه‌، راسته‌ وه‌زعێ

داراییشمان باش نیه خۆمان گشتمان دهزانین زرووفیک له دهروهی ئیرادهی ئیمهیه، کیشهی موتهقاعیدینی مهرکهزی، که له ئینتیخاباتی شارهوانی بۆیه کهمین جار سه دو په نجا دینارمان بۆیان دابین کرد و، من هه ده کهم ئهم کیشهی به جدی کیشهی شهریه کی زۆر گه ورهیه له ناو کۆمه لگای کوردستان، ده بیته فکرکی جدی لی بکهینه وه یان ده بیته ته قاعدیان له لای خۆمانه وه بدهینتی، ئه گهر بتوانین و، ئه گهر نه بیته سالانه منحه یان بدریتتی ههر سێ مانگ جارێک، ههروه ها هه ندیک ئه وساتیش له شه رائیحی دانیشتوانمان مووچه یان زۆر که مه هه یج ناگوئجیت له گه ل نرخی بازار و له گه ل واقعی ئابووری ناو شار، ئه وانه ش براده رانی ده خلی دیاریکراون، ده بیته فعله ن فیکر بکهینه وه، چۆن مووچه یان زیاد بکهین و، ره بتیشی بکهین به بریاری کۆنی په رله مان که له وه ختی خۆی بریارێکمان وه رگرتبوو که مووچه ۲۵۰ دینار زیاد بکرتیت، ههروه ها موخه سه ساتی مامۆستایان، به راستی ۳۰۰ دیناره که زۆر که مه و، ئه وه کار ده کاته سه ر واقعی ته علیم له کوردستان، له بهر ئه وه من داوا ده کهم که ئه و ۳۰۰ بیته ۵۰۰ دینار و، حه قی خۆیانیش، راسته ده لێین وه زعی ئابووریمانیش وه کو پتوبست نیه، به س ده بیته بیرێک بکهینه وه له وه زعیان، یه کێک له ته و سیات و ته قیری لیژنه ی داراییمان ته نکید ده کات له خالی ده یه م که موچاره به ی ئیحتیکار بکرتیت و، ته شریعی بارزگانی له سه ر بکرتیت، به راستی ئهم کیشهی له بازار زۆر کاریکی سلی هه یه و، من ده لێم ئهم مه و زوعه به راستی عه مه لی ده بیته، هه ندی کۆمپانیا هه یه ئیحتیکاری گشت ئیشه کانی کردووه و، توچارو براده رانی ره ئسمال رێگه مان گرتوه لێیان که بتوانن زیاتر له ناو بازار ئیش بکهن و، ئیستیرادی شت بکهن له دهروهی ولات، له گه ل رێزو سوپاس.

به رێز سه رهۆکی نه جومه ن:

سوپاس بۆ به رێز عه بدو لخالق زه نگه نه، کاک ئیبراهیم سه عید فه رموو.

به رێز ابراهیم سه عید محم د:

به رێز سه رهۆکی نه جومه ن،

پرسیاره کهم له سه ر سیاسه تی دارایی حکومه ته، ئه گهر مه جالم بدهیت له سه ر که رتی تایبه ته، که رتی تایبه ته په یوه ندیه کی گه وره ی هه یه له گه ل چالاکی حکومه ت و، رێگا دروست ده کاتن که و به تاله نه هیلیت و، نه شاتی ئابووری زیاد بکاتن، له سه ر ئه وه من ده مه وی پرسیاریک له سه ر که رتی تایبه ته بکه م.

ههر شه ریه کی له دانیشتوانی ئیمه به شیخ له بهر پرسیایه تی وه زعی کوردستانی ده که ویتته ئه ستۆ، پرسیارم ئه وه یه ئایا که رتی تایبه ته، به و هه موو بایه خدانه ی حکومه تی هه رێم داویه تی به و که رته و، به و هه موو ته سه یلاته ی که بزیا ن ته رخان کردووه، ئایا ئهم که رته مه سئولیه تی خۆی هه لگرته یه؟ یان تا کو ئیستا ته نها سه رمایه ی خۆیان له و پرۆژانه ئیستیشمار ده که ن که قازانجیکی مه سوگه ریان هه بیته و، له ماوه یه کی که م، ته بیعی سه رهۆکی حکومه ت له دانیشتی چالاکییه کانی

حکومت له ۲۰۰۱/۱/۷ ګله بیه کی نهرمی له کهرتی تاییه تی کرد له سهر ئو مهوزوعه، جا من پرسیارم ئه ویه ئایا ګورینه ک کهوتوته سهر وه زعییه تی کهرتی تاییه تی یان نه؟ سوپاس.

به ریز سه روکی نه نجمونه:

سوپاس کاک ئیبراهیم سه عید، به ریز شیخ یه حیا به رزنجی فهرموو.

به ریز یحیی محمد عبدالکریم:

به ریز سه روکی نه نجمونه،

سه ره تا به راستی راپورتي وه زارته تی دارایی جیتی ریزو ته قدیره، به راستی وردو درېزه، بهس به باشی و به جوانی باسی هه موو لایه نه کان و که لینه کانی سیاسه تی دارایی و نابووری باس کرد بوو، تیبینی ګه لیک زورهو، به لام ده مهوئ یه ک خال بگرم وه کو شتیکی بنه رت باشته له وهی به ته فاسیلی تیبینی زور بدهین، چونکه به راستی راپورته که هه ر ئه مرؤ خوتندرایه وه و هه ر ئه مرؤ بینیمان و هه ر ئه مرؤش کاته ئه وها نه بوو، ئه وهی که تیبینیم کرد له و دوو راپورته یان نه بوو نه له راپورتي وه زارته تی دارایی و نه له راپورتي لیژنه ی دارایی، جیساوازی له نیوان عه جزی سالی ۲۰۰۲ و سالی ۲۰۰۱، ئه گهر بیئتو ئیمه عه جزی سالی ۲۰۰۲ مان زیاتر بیئت له عه جزی سالی ۲۰۰۱ مانای ئه وهیه ده بیئت هه لوئسته یه ک بکه یین و توژیک به داهاته کان و خه رجیه کان دابچینه وه، ئه گهر عه جزی سالی ۲۰۰۱ مان گه وهرتر و زیاتر بیئت له عه جزی سالی ۲۰۰۲ که واه بوو سیاسه ته که مان تا راده یه کی باش موه فقه و سهر که و تووه، بو ئه م حاله تهش پیشنیار یکم هه یه هه ر بو به ریز وه زیری دارایی و لیژنه ی دارایی، ئه گهر به باشی ده زانن پیشنیاره که ی ئیمهش ئاشکرایه که وه زعی داراییمان عه جزی تیایه و ته واه نیه و، ده توانم بلیم زور له کار که کامان یان ئه وانه ی داهاتمان به ده دست دین، داهاته کان له جیتی خوئی نیه یان به گویره ی پیوست نیه و، خه رجیشمان زوره، ولایتیکی ویران کراومان به ده دسته وهیه، فهرمان به ریکی زورمان هه یه پیوستمان به خه رجه، بو به ئه گهر بکریت به راستی کونفرانسیکی دارایی ئه گهر وه زارته تی دارایی و لیژنه ی نابووری ته به نی بکه ن بو موخته سیین له و بواره دا، موخته سیین له بواری دارایی و نابووری کونفرانسیکی گه وره بکریت و، ئه و پرؤزه و لیکدانانه و گفتوگو به کی باش بکریت بزانی چي بکه یین بو ئه وهی داهاتی ولاته که مان زیاتر بکه یین له وهی که ئیستا هه مانه و، له گه ل ریزو سوپاسم.

به ریز سه روکی نه نجمونه:

سوپاس بو کاک شیخ یه حیا، به ریز کاک حاکم سه فهر محهمه د حوسین فهرموو.

به ریز سهر محمد حسین:

به ریز سه روکی نه نجمونه،

به ریزان به کورتي له راپورتي لیژنه ی دارایی و نابووریدا هاتووه بابته تی ته و سیات لاپه ری سی

پیتکهاتوو له ههژده تهوسییات، بهراستی زۆریه له جیتی خویانن، بهس راپۆرتی سالی پار لای
خۆمه زۆریه ئهوانه دووباره ئهوانن و تهئکیده بۆ ئه و تهوسییاتانه سالی پار، ئیستا تهئکید
له گرنگی ئهوهدا بکریت، زۆر سوپاس.

بهريز سهروکی نهنجومه:

سوپاس بۆ بهريز کاک حاکم سهفهه، بهريز کاک رهجهب شهعبان فهرموو.

بهريز رجهب شعبان طيب:

بهريز سهروکی نهنجومه،

من دوو تيبينيم ههيه: يهکیان لهسهه وهزارهتی مافی مرۆقه، ههچهنده ناهاتوننه دهست نیشان
کردن، بهلکوم زرووفهکی وا بێت که بێته دهست نیشان کردن یان سبهی ههندیک مافی مرۆف له
لیژنه ئهوان دهريکهون بگه نه ولاتی کوردستان، لیته پيشنيار دهکهم که مهبلهغیک نهگهه
موتهوازعیش بێت دهست نیشان بکریت له ميزانيهی حکومهتی ههریمی کوردستان.

تیبینی دووههم لهسهه منحهی شارهوانیه، وابزانم ههشتاوپینج شارهوانیمان ههيه، مهبلهغهکه
لیژنه ی دارایی گهلیکی لی هینا خوارهوه، لهوانهیه نهشین چ خزمهتیک شارستانی بکهن،
چونکه کاتی ههلبژاردنی نهنجومهنی شارهوانیش هاته ههلبژاردنه که گهلیک شتی شارستانی
بۆمان جی بهجی کرد، گهلیک خهلیکی بۆ هانداین بۆ ههلبژاردنه که، بۆیه داوا دهکهم که جی بهجی
بکریت، لهگهڵ ریزو سوپاسم.

بهريز سهروکی نهنجومه:

سوپاس بۆ بهريز کاک رهجهب شهعبان، بهريز وهزیری دارایی هیچ وهلامی ههيه بۆ تيبينيهکان
فهرموو.

بهريز سهركيس ناغا جان مامهندۆ:

بهريز سهروکی نهنجومه،

پێم خوش بوو پێش ئهوهی وهلامهکان بدهینهوه ئهوانه ی پهيوهندیان به ئیمهوه ههيه، تۆزیک
لهسهه راپۆرتی لیژنه ی دارایی و ئابووری قسه بکهین.

تهبیعی زۆر سوپاسی لیژنه ی دارایی و ئابووری دهکهن، بۆ ئه و تهوسیياتانه ی که پيشكهشیان
کردوو، یان ئه و مهبالغانه ی که پيشنياریان کردوو کهم بکریتهوه، ئهمهش ههموو حرسی لیژنه ی
دارایی و ئابووری و ئهندامانی بهريزی پههلهمان پيشان ددهات، بۆ ئهوهی له عیجزهکهی
ميزانيه ی ئیعتیادی حکومهت کهم بکریتهوه، یهعنی ههدهفیکي دلسوژانهیه.

بهنيسهت تهوسیياتهکانیان:

خالی یهکهم: ئیمه رۆژ به رۆژ ههر له کابينه ی سییهمهوه وهزارهتی دارایی و ئابووری به تهنسیق
لهگهڵ ههردوو وهزارهتی کاروباری پيشمهگره و وهزارهتی ناوخۆ کۆنترۆلی رینگاکانی قاچاغ کراوه

مه‌جال نه‌دراوه که مه‌وادی قاچاغ دهر باز بکریت و، به‌رده‌وامیشین له‌م کاره‌و ته‌نسیقیکی ته‌واو هه‌یه، له‌ راپۆرت‌ه‌که‌ی خۆشم ئیشاره‌تم پێدا که پۆلیسی گومرگ ده‌وره‌که‌ی چالاکتر بووه‌و، هه‌زاروسه‌دو یانزه‌ حالاتی وا هه‌بووه‌و ده‌عوای له‌سه‌ر قه‌ید کردووه‌.

خالی دووه‌م: وه‌زارتی ئیمه‌ به‌نیسه‌به‌ت کردنه‌وه‌ی به‌رتیوه‌به‌رایه‌تی گشتی گومرگ، وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری پێشنیارێکی وای ئاراسته‌ی سه‌روکایه‌تی کرد بوو، بۆ ئه‌وه‌ی به‌رتیوه‌به‌رایه‌تی گومرگی هه‌رێم بکریته‌ به‌رتیوه‌به‌رایه‌تییه‌کی گشتی، به‌لام سیاسه‌تی ئیستای حکومه‌ت له‌به‌ر وه‌زعی دارایی وایه، بۆ ئه‌وه‌ی خه‌رجیه‌کان که‌م بکریته‌وه‌ ده‌ست ده‌که‌ین به‌ ته‌قلیسی دائیره‌کان، لیژنه‌یه‌کیش به‌ فه‌رمانی سه‌روکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران پێکه‌یترا که سه‌روکی لیژنه‌که‌ به‌رتز وه‌زیری ناوخواه‌یه، ئه‌م لیژنه‌یه‌ دیراسه‌تیکی له‌سه‌ر ئه‌وه‌ کرد که کام به‌رتیوه‌به‌رایه‌تییه‌ گه‌شتیه‌کان ئیدغام بکرین یان که‌م بکریته‌وه‌، ئه‌ویش هه‌ر له‌ پێناوی که‌م کردنه‌وه‌ی خه‌رجیه‌کانه، چونکه‌ چهند به‌رتیوه‌به‌رایه‌تی گشتی و ده‌وائیر زیاد بکرین، ئه‌وه‌ خه‌رجیه‌کان زۆرتر ده‌بن و، بارگرانی ده‌بێت بۆ سه‌ر خه‌زینه‌ی حکومه‌ت.

خالی سێیه‌م: گۆرانکاری له‌ ده‌وائیری باجی خانووبه‌ره‌ یان باجی ده‌رامه‌ت کراوه‌و، به‌رتزان ئه‌ندامانی به‌رله‌مان له‌و گۆرانکاریه‌ له‌ نزیکه‌وه‌ ئاگادارن، هه‌روه‌ها چهندین خولیشمان بۆ پێکه‌یاندنی که‌وادیر له‌بواری باجه‌کاندا ئه‌نجامان داوه‌.

خالی چواره‌م: گشت فه‌سله‌ ره‌سمیه‌کان له‌لایه‌ن به‌رتیوه‌به‌رایه‌تی گشتی داراییه‌وه‌ له‌ وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری چاپ ده‌کرین و، به‌سه‌ر وه‌زاره‌ته‌کان دا به‌ش ده‌کرین و، به‌ به‌رده‌وامی موتابعه‌ی وه‌رگرتنی رسومات به‌پیتی پسووله‌کان کراوه‌و، پێمان خۆشه‌ هه‌ر حاله‌تیکی سه‌رپێچی که‌ هه‌بوو بێ ئاگادار بکریینه‌وه‌، بۆ ئه‌وه‌ی ئیجرائاتی پێویست وه‌ربگرین.

خالی پێنجه‌م: داهاته‌کان به‌بێ ده‌ستکاری هه‌مووی دێته‌وه‌ گه‌نجینه‌ی حکومه‌تی هه‌رێم، ئه‌مه‌ش ئه‌ ته‌واوی ده‌رگاکی حکومه‌ته‌وه‌ پیاده‌ کراوه‌.

خالی شه‌شه‌م: پشتگیری له‌ رای لیژنه‌ی دارایی و ئابووری ده‌که‌ین و داواش ده‌که‌ین هه‌موو وه‌زاره‌ته‌کان هاوکاری بکه‌ن، بۆ ئه‌وه‌ی قه‌رزه‌کانی حکومه‌ت وه‌رگیری و، له‌مباره‌وه‌ش هه‌نگاوی پێویست هاوئێژاوه‌و به‌تایبه‌تی به‌ ته‌نسیق له‌گه‌ڵ به‌رتز عه‌بدولموهه‌بین بارزانی. خالی هه‌وته‌م و هه‌شته‌م: پشتگیریان ده‌که‌ین، ته‌نیا ئه‌وه‌ی موزایه‌ده‌ی ته‌شکیلی لیژنه‌ی موتابعه‌یه‌ له‌جیاتیی لیژنه‌ی سړی.

خالی نۆیه‌م: ته‌مامی ئه‌موالی که‌ موساده‌ره‌ ده‌کریت، به‌داهااتی کو‌تایی تو‌مار ده‌کریت و، ئه‌م حاله‌تانه‌ش ئیمه‌ له‌ به‌رتیوه‌به‌رایه‌تی گومرگه‌کان و ئاسایش ئه‌مانه‌ هه‌مان بووه‌.

خالی ده‌یه‌م: سیاسه‌تی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان سیاسه‌تی بازرگانی ئازاده‌ و، ئه‌مه‌ش ئیمه‌ په‌یره‌ویمان کردووه‌و، مه‌جالی ئیحتیکاریش نه‌دراوه‌.

خاله‌کانی یانزه‌و دانزده‌ و سێتزه‌: به‌رتز کاک شیروان حه‌یده‌ری و براده‌ران باسیان کرد، به‌لام

بەنەيسەبەت ئىيمە ئەوانە پىتويستيان بە دەستكارى ياساكانەو ھەيە، پىتويستە ياسا دەستكارى بىكات ئەگەر بىيانەوئى ئالوگۆرى تىيدا بىكەن.

خالى چوارەدەھەم: وەزارەتى پىشەسازى و وزە لەو ماوہەدا ھەولتيكى زۆرى داوہ و، بەردەوامىشە لە ھەولدانەكەى، بۆ ئەوہى بازارى بۆ بەرھەمى كارگەكان پەيدا بىكات و، پاشان بەپىتى خشتەيەكى رىتكويىك و كەرسەتى پىتويست دابىن بىكات و بەرھەم بخاتە ناو بازارى، چونكە ھەرەكو لە راپۆرتەكەشمان ئاماژەمان پىن كەرد، لەبەر وەزەى ھەرىم لەلايەك و كۆن بوونى ئامىتى كارگەكان لەلايەكى ترەو، ناتەواوى كارگەكانمان ھەيە لە مونافەسە كەردنى بەرھەمى ھاوشانى خويان لە دەرەو، زۆر لە بەرھەمەكانيان كە پەيوەندى بە سالانى رابردووە ھەيە لە ئەنبارەكانياندا ماون. خالى پانزەدەم: وەزارەتى كشتوكالى وئاودىتى بايەخى بەم مەبادىئە داوہ.

خالى شانزەدەم: ميكانىزمى نوئى بۆ برىارى ۹۸۶ دانراوہ كە لەلايەن بەرىز جىتگرى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران سەرپەرشتى دەكرىت، لەكاتى گفتوگۆى ميكرانيەش ئىيمە ھەموو موھاوہلاتى خۆمان كەرد، ئەوہى كە دەكرىت لەسەر برىارى ۹۸۶ داخىلى بەرنامەكانى برىارى ۹۸۶ بىكرىت و، لەسەر بودجەى حكومەت تۆمار نەكرىت.

خالى ھەقەدەم: وەزارەتى دارايى و ئابورى بە بەردەوامى چاودىتى و موتابعەو تەدقيقتى دەوائىرەكانى كەردووە، پاش دامەزراندنى ديوانى چاودىتى دارايى ئەم ئەركە بەشپەويەكى بەرفراوان تر لەلايەن ديوانى چاودىتى دارايىو بەردەوام بوو، يەكتىك لەوان ئامادە بوونى نوينەرى ديوانى چاودىتى دارايى بوو لە تەواوى گفتوگۆيەكانى كە لەسەر گفتوگۆى ميزانيەى ۲۰۰۱ لەگەل وەزارەتەكان كراو و، لە تەواوى ئەم گفتوگۆيانە نوينەرى ديوانى چاودىتى دارايى ئامادە بوو.

خالى ھەژدەم: بەھوى زۆر بوونى پرۆژەكان لەلايەك و بۆ پەيدا كەردنى كار لەلايەكى ترەو، ھەردوو ھالەت ئىيمە لەبەر چاومان گرتووە، بەلام كە حكومەت كارگەى قىرو مەكائىن و ئەوانەى زۆر ھەيە، رەنگە كەرتى تاييەت خاوەن ئەو ئىمكانيەتە نەبوو بىت.

بەرىز مەئمون برىفكانى شەرحى كەرد لەسەر مەوزوعى منجەى شارەوانى و، رىزدار شىروان ھەيدەرى و خاتوو حليمە و برھان جاف يەك مەوزوعيان ھەبوو.

بەرىز كاك عەبدولخالق پرىسپارى وەزارەتى مافى مەروفتى كەرد، وەزارەتى مافى مەروفت ئىستا ميزانيەكەيان لەسەر ديوانى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزىرانەو تۆمارمان كەردووە، ھەرەھا وەزارەتى ناوبراوى ميلاكى تەواو و وەكو وەزارەتتىك دەستى بە ئىش كەرد ئەو كاتە ئىيمە پرۆژەى ميزانيەمان داخىلى ميزانيەى حكومەتى ھەرىم دەكەين وەكو بابىتى سەرەخۆ. تەبىعى ھەرەكو بەرىزان ئاگادارن سەلاحىيەتى وەزىرى دارايى و ئابورىشە ۱٪ كە ئىستيفادە بىكات لە ميزانيە بۆ كەردنەوہى وەزارەت يان فەرمانگەكانى نوئى.

دەورى ديوانى چاودىتى دارايى ئىشارەتم پىدا كە ئىيمە تەنسىقتىكى تەواومان پىكەو ھەيە لە

گفتوگۆکانی میزانییهش له گهڵ ئیتمهش نوێنهریان به شداری کردووه.

له سههر کیشیهی تهلهفی دیناری سوپسریش، ئیتمه چه نندین کۆبوونهوه مان کردووه به ئاماده بوونی سههر چه به پێوه بهری بانقه کان و پسپۆران کردووه، مه هزره یتکیشمان نووسیوو که له چوارده خال پیک دیت، ئینجا ئه گهر هزر ده کهن ههر چوارده خاله که بخوینمه وه، به لام ئه وهی که گرنگه، ئیتمه زۆر ههولماندا به قوناغی یه کهم له گهڵ نه ته وه یه کگرتووه کان ئه وه مه وزوعه مان زۆر باس کردووه له گه لیان، به لام هیچ چاره سه رتیک نه کراوه و سه ره رای ئه وان وه لامی نه فییان داوه به ئیتمه، به لام ئیتمه به رده وام له کۆبوونه وه کان ته ئکیدمان له وه مه وزوعه کردووه، وه کو بانق ئیتمه هه موو ره قه مه کان ته سجیل ده کهین له سههر کۆمپیوته ره کان، هه ول ده دهین ئه وه ئه رقامانه ی که هه نه نیوه به نیوه یان نزیک یه کترین بکهینه وه جارێکی تر چاکیان بکهینه وه بیخهینه وه بازار، ئه وان یه ناکریت ئیستیفاده یان لی بکهین، ئه وه له پاره که درده هینین و به رده وامیش حکومه تی هه ریم زه ره ره ده کات له وه ناحیانه، چونکه ئه وان یه که زیاتر له کار که وتین له بازار ته له فیان ده کهین، ته بیعی پیتشنیاره کانی ئیتمه هی براده ران له چوارده خال بووه، پیتشنیاریکی تر ئه وه بوو که له جیاتی ئه وه ی پاره به کار بێنین، ئیتمه چه ک (صک) به کار بێنین له م موعامله لات، هه ره وه کو له راپۆر ته کهش ئیشاره تم پیتدا له ۲۵۰ دینار زیاتر پیتوسته چه ک به کار بێنین. پیتشنیاری براده رانی تری پسپۆر ئه وه بوو که ئیتمه هه ول به دهین ئه وه مه بالغانه ی که زۆر به دۆلار ته عامول بکهین، هیتاش هیتاش دۆلار بێنینه ناو بازار، به لام ههر چۆنیک ئیتمه لیکی به دهینه وه هیچ چاره سه رتیک وایه که له ده ست ئیتمه بیت، چونکه نه ده توانین پاره چاپ بکهین، کۆنترۆله که زۆر تر له ده ست ئیتمه نیه و له ئیراده ی دره وه یه.

به رتیز سه ره رۆکی نه مچومه نه:

به رتیز وه زیری دارایی کیشیه هیه به نیسه بت ئه وه پاره یه، کیشیه یه کی گه وه ی ئه وتۆ هیه به نیسه بت ئه وه پارانه یه وه، قه سدم ئه وه یه ئه گهر کیشیه یه کی وایه گه وه یه ته زخیم بکریت، که مه ترسیه کی وایه نیه له وه باره یه وه، دووه میش ئه گهر زه ره رتیک دیاری کرا وه بیت، ئه وه زه ره ره حکومه تی هه ریم خۆی ته حه مولی ده کات، یه عنی ئه وه مه علوم بیت باشه به ئاشکرا بگوتریت باشتره.

به رتیز وه زیری دارایی و ئابووری:

نه خیر کیشیه یه کی ئه وتۆمان نیه به نیسه بت ئه وه پارانه وه، ته نیا ئه وه پارانه ی که ته له ف دهین، یه عنی زۆر خراپ ئیتمه ئه وه ته عاموله ده کهین له سههر کۆمپیوته ره ئه رقامه کان ته سجیل ده کهین بزاین ههر ره قه میتیک له کوئ هیه پیکه وه ره بتیان ده کهین، ئه وه ی که کیشیه خه زینه ی حکومه ته که زبان به خه زینه ی حکومه ته ده که ویت، پاره ی که زیاتر له حد که خراپ بوو بی پیتوسته ئیتمه ته له فی بکهین و، زیانه که بۆ ئیتمه نه ک بۆ هاوولاتی، له ته عامولیش کیشیه مان نیه. به نیسه بت کیشیه خانه نیشانی دره وه ی هه ریم به رتیز کاک عه بدو الخالق پرسیاری کرد، راسته

شیوه‌یهی که پیوسته داخیل نه‌بووه.

به‌رئز شیخ یه‌جیا باسی جیاوازی له‌نیوان عه‌جزی میزانییه‌ی کرد، له‌ راپۆرت‌ه‌که‌ی لیژنه‌ی دارایی ئیشاره‌تی پیدراو بوو که عه‌جزی میزانییه‌که‌ چه‌نده، ئه‌وه‌ حه‌مه‌ن کاک جه‌میل وه‌لام دده‌اته‌وه، ئه‌وه‌ی کۆنفراسی گه‌وره‌ی دارایی که جه‌نابیان ئیشاره‌تیان پیدرا دیراسه‌تی ده‌که‌ین، ئه‌وه‌ی فه‌رمانبه‌ری زۆر که ئیتمه‌ نه‌یانیه‌یلین ناکریت، ئیتمه‌ ئیلتیزامان هه‌یه‌ به‌و خه‌لکه‌، له‌لایه‌ک داوا ده‌که‌ین مووچه‌ و ده‌رماله‌ی فه‌رمانبه‌ران زۆر بیته‌، له‌لایه‌کی تریش به‌ فه‌رمانبه‌ر بلتین برۆنه‌ ماله‌وه‌ ئه‌وه‌ ناکریت، به‌لام ئیتمه‌ وه‌کو دیراسه‌ت، دیراسه‌تیکمان هه‌یه‌، که دیراسه‌تی مووچه‌ی ته‌قاعودی بکه‌ین، بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و فه‌رمانبه‌رانه‌ به‌ مه‌بله‌غیکی باشتر ته‌قاعود بکرین، بۆ ئه‌وه‌ی به‌ خۆیان داوا‌ی خانه‌نیشین بکه‌ن، ئه‌و فایزه‌ی که هه‌یه‌ نه‌مینیت.

به‌رئز کاک ره‌جه‌ب شه‌عبان باسی وه‌زاره‌تی مافی مرۆقی کرد، هه‌ر وه‌زاره‌تیک هه‌یکه‌لی خۆی دانا و ئینشاءالله هه‌ول دده‌ین، ئینجا له‌سه‌ر بریاری ۹۸۶ بیته‌ یان له‌سه‌ر میزانییه‌ی حکومه‌ت بیته‌ چاره‌سه‌رتکیان لێ بکه‌ین، ئه‌وه‌ ده‌به‌ستریته‌ به‌ فراوانی ئیشه‌که‌ی هه‌یکه‌له‌که‌ی که دامه‌زرا له‌رووی میلاکاته‌وه، زۆر سوپاسی به‌رئزتان ده‌که‌م ئه‌و تییبنیانم هه‌بوو.

به‌رئز سه‌ه‌روکی ئه‌نجومه‌ن:

زۆر سوپاس بۆ به‌رئز وه‌زیری دارایی، کاک جه‌میل فه‌رموو.

به‌رئز جه‌میل عه‌بدی سندی:

به‌رئز سه‌ه‌روکی ئه‌نجومه‌ن،

زۆر زۆر سوپاسی وه‌زیری دارایی و ئابووری ده‌که‌م، باش ده‌زانین که وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری و شه‌خسی جه‌نابی وه‌زیری دارایی و ئابووری هه‌ر وه‌کو کابینه‌ی سێ زۆر زۆر هه‌ریسن له‌سه‌ر داهاات و کۆنترۆل کردنی داهااتی هه‌ریتم و، لادانه‌ فه‌رمانبه‌ری باش و، بۆ سه‌ره‌ستیه‌ بازرگانی، وه‌ختی ته‌وسیه‌ نووسی زیاده‌ بۆ ته‌ئکیده‌ و بۆ به‌رده‌وامیه‌، ئیتمه‌ ئیستا دێینه‌ سه‌ر وه‌لامدانه‌وه‌ به‌رئز شیخ مه‌نمون بریفکاتی وه‌زیری شاره‌وانی و گه‌شت وگوزار.

گوته‌ی له‌ راپۆرتی من ۳۰٪ له‌ میزانییه‌ی خته‌ که حه‌سه‌تی له‌سه‌ر ده‌بوو بۆ وه‌زاره‌تی شاره‌وانی و گه‌شت وگوزار، جه‌نابی گله‌یی هه‌بوو یانیش هه‌زی ده‌کرد ئه‌و شته‌ ئاشکرا بیته‌، که گوته‌ی ۸۷ شاره‌وانیمان هه‌یه‌، ۸۵٪ گوته‌ی له‌ پرۆژه‌ی خۆمان له‌سه‌ر بریاری ۹۸۶ جێ به‌جیتی ده‌که‌ن، خۆزگه‌ نه‌ ۸۵٪، خۆزگه‌ ۴۵٪ له‌سه‌ر ئه‌و بریاره‌ جێ به‌جێ بیا، له‌میزانییه‌ی ئیعتیادی هی وه‌زاره‌تی شاره‌وانی ۹۳.۳۸۹.۰۰۰ دینار هه‌یه‌، له‌گه‌ل زانییش عه‌جزیش مه‌وجوده‌، جگه‌ له‌وه‌ش ۱۰۰ ملیۆنی تریش بۆ منحه‌ی شاره‌وانی هه‌یه‌، که ئیتمه‌ داوامان کردوه‌ بیته‌ ۵۰ ملیۆن دینار له‌ میزانییه‌ی خوتته‌ گوته‌ی ۳۰٪، ۱۱۵ ملیۆن دینار له‌گه‌ل ۳۸۰ هه‌زار دینار به‌س بۆ وه‌زاره‌تی شاره‌وانیه‌، به‌قه‌ت چه‌ند وه‌زاره‌ته‌، وه‌زاره‌تی ناوخۆ له‌گه‌ل ئیداره‌ی مه‌حه‌للی له‌گه‌ل وه‌زاره‌تی پیشه‌سازی و وزه‌ له‌گه‌ل وه‌زاره‌تی کشتوکال ئاودیری له‌گه‌ل وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌، له‌گه‌ل وه‌زاره‌تی

ئەشغال و نىشتە جىيىڭىز، لەگەل ۋەزارەتى ئىعمارو تەنمىيە، ھەممۇ كۆ دەكەم ئەگەر بىگاتە ۱۰۴۲۸۰۰۰ لەگەل زانىنىش ھەردەم مىزانىيە خوتتە، مىزانىيە خوتتە دەبىت ئەولەويەى بۆ كىيىت؟ ئەولەويە ھەردەم دەبىت بۆ ۋەزارەتى ئەشغال و نىشتە جىيىڭىز، بۆ ۋەزارەتى ئىعمارو تەنمىيە بىيى، ھەروھە بۆ ئىداراتى مەھەللى بۆ دروست كەرنى قوتابخانە ۋە شتانە بىيى. تەنمىيە بۆ ۋەزارەتى شارەوانى ۱۱۵۳۸۰۰۰ دىنارە، بۆ ئەم ۋەزارەتانە ھەممۇ لەگەل ۋەزارەتى سەقافە كۆ بىكەينە ۋە ئەوجا بىگاتە ئەو رەقەمە، مەبەستمان ئەوئە دەبىت راستى ئىسپات بىكەين ۋە دەبىت شارەوانى زۆر زۆر ھەرىس بىت لەسەر ئىشەكەى خۆيان، ھەرچەندە نە ماوئەكەى دىرئە جەنابى شىخ مەئمون زۆر ھەرىسە، بەلام دەبىت دەستكارى زۆر لە شارەوانى بىكرىت، شارەوانى زۆر ئاگادار بىت لەسەر داھاتى خۆيان، نابىت ھەر لە ۋەزارەتى دارايى ۋە ئابوورى ۋەرىگەن. بەرئىز شىخ يىحىي فەرمۇى مەجالمان نەبوو سەيرى مىزانىيە بىكەين، لە ۱۲/۲۴ واتە پىش ھەوت رۆژ پىش ئەو كاتەش مىزانىيە گەيشتەبوو پەرلەمان، پىش ھەوت رۆژ نووسراو لە سەروكايەتى پەرلەمانە ۋە بۆ گشت لىژنەكان چوۋە لە ھۆللى سىكرتارىيەتى سەروكايەتى پەرلەمان مىزانىيە بە تەواۋى ھەبوو بە ۲۳ بەرگ داۋاي لە ھەممۇ لىژنەكانىشى كەك ھەرىيەكەى دىراسەتى بىكات ۋە راپۇرتى خۆى لەسەر بىدات، ئەگەر ھەفتەيەك لىژنەيەك نەتوانى يەك باب يان يەك بەش سەير بىكاتن، لىژنەى ئابوورى چۆن دەتوانى.

بەرئىز سەروكى ئەفجەم:

كەك جەمىل ئەو روونكەندە ۋەيە باشە بەلام شىخ يىحىي سەبارەت بە راپۇرتى ۋەزىرى دارايىمان نەمان دىوۋە. فەرمۇ كەك جەمىل.

بەرئىز جەمىل عەبەدى سەندى:

بەرئىز سەروكى ئەفجەم،

ئەمەرى جەنابىت. ھىژا سەروكى پەرلەمان ئەگەر جەنابىت مەجال بەدى ھەتاكە ۋەلامى بەرئىز شىروان ھەيدەرى بەدەمە ۋە. بەرئىز شىروان ھەيدەرى فەرمۇى ۋەكە نەقىبى پارىزەران نەك ۋەكە ئەندامى پەرلەمان بەلام مەن خۆم لىرە سۆتىندەم خواردوۋە بە قورئانى پىرۆز بەرئە ۋەندى گشتى چىيە مەن ئەو بىكەم نەك لە بەرئە ۋەندى تەنمىيە چىيىكى موعەيىنە چە قورئانى يان پىزىشكى يان شىتىكى تە، مەن ئەو سۆتىندەم خواردوۋە بە قورئانى پىرۆز مەن ئىلتىزامىش بەو سۆتىندە ئەكەم، فەقەرى يازدە دەللى (فسح المجال أمام المواطنين وخاصة التجار والاقتصاديين ومحسنى الانتاج وعدم حصرها) نەمان كوتوۋە دەرگا لە پارىزەران بىگەن ۋەتەن (فسح المجال) پارىزەران ئىشى خۆى بىكات ۋە زۆر زۆرىش سۇياسى دەكەين ئەگەر بە چاكى كەردى، بەلام (فسح المجال) نەللىت بەس تەنمىيە ئەو (أن تكون الشركات حرة في الاستفادة من) ۋەتەن ھە ۋەتەن زەوقى خۆيەتى پارىزەران بە مانگانە دەرگەت يان ناگەرت نەخىرە بە بۆچوونى سەندىكەى پارىزەران دەبىت بىگەن ۋە مانگانەش دەبىت ئەوئەندە بەدى پارەى راتبىش لەسەرى فەرز دەكاتن، بەرئىز فەرمۇى ياساى شەرىكات لە پەرلەمان

دهرچووه، هيچ ياسا يه كي شهربكات تا ئيستا له پەرله مان دهرنه چووه. هي به غداش ئه مه ده ساله زۆر گۆرانكاري له سهري كراوه ئيستا بازرگاني سهريه خوڤه ئه وهى پيشوو نه ماوه حكومه تى ئيمه ش له سه ر سيسته مى نازادى بازرگاني به رتوه ده چيت. سيسته مى ئه مريكي سيسته ميكي ديموكراتى و نازادى بازرگان ييه نه ك ته نيا چينتيك چ پاريزهر و غه يري پاريزهر ئيستغلالى بازرگان و غه يري بازرگان بكات، ده رگاي بازرگان ييش با بكاته وه با ئه ويش بيسته بازرگان كۆمپانياش با دروست بكات كه س ده رگاي لى نه گرتووه نه مان گوتووه ريگا له فلان كه س بگرن، له فه قه رهى سيازده هم ها تووه فه رمان به رى حقوقى قمشيلي ذاتى خوڤى ده كات، به ريز شىروان هه يدهرى كاتى خوڤى ليره ياساى.

به ريز سه روڤكى نه بچومهن:

له كاتى قسه كردن قسه كان ئاراسته ي سه روڤكى پەرله مان ده كرى، ئاراسته ي ئه ندامى پەرله مان ناكري.

به ريز جهميل عبيدى سندی:

به ريز سه روڤكى نه بچومهن،

داواى لىبوردين له جه نابت ده كه م، كاتى خوڤى ياساى پاريزه ران ليره كه ياساييكي تازه دابنريتن نه ك وه كو ياساييكي تر له قانونى عيراقى هه تا ده هه زار دينار ئه و كاته ده هه زار دينار زۆر بوو له هه فتايه كان ئه و قانونه ده هه زار دينار بوو مثلى دائره قمشيلي ده كرد ده بى ليره ش هيژا سه روڤكى پەرله مانى مادده دانرا با به پتي نرخى ئيستاى بازار و، به پتي نرخى دۆلار كه ده هه زار دينارى ئه و كاته ده كاته سى هه زار دۆلارى ئيستا ده كاته نزىكه ي سى ربع مليون دينار ده بووه مادده ك مادده بو داخيل نه كرد هه تا مه جالى حقوقى بگريتن ئه مه زه ره ريكي زۆر گه وريه بو خه زينه ي هه ريم و، هه روه ها كاتى داها تيان ربحى تاجر ييش كه م بكه م ئه ويش كارده كاته سه ر خه زينه ي هه ريم واته كه متر پارهى زه ر بيه ده دات، كيشه كه ئه وه بوو، ده بوايه به ريز برهان جاف ئيلتيزام به نيزامى پەرله مان بكات، چونكه له ناو ليژان ده نگدان به گو تيره ي زۆرينه ي ده نگه زۆرينه ي ئه ندامانى پەرله مان هه وت ئه ندامن شه شى گووت ده بى ئه وه چ نوو سراوه بو سه روڤكايه تى پەرله مان به زۆرينه له سه ر ئه وه بړوين و، زۆر زۆر سوپاسى به ريز سه روڤكى پەرله مان ئه كه م كه مه جالى دا به من و، داواى لىبوردين ييش له جه نابى ده كه م.

به ريز سه روڤكى نه بچومهن:

ئيمه نامانه وئ گفتوگو بى به گفتوگو له نيوان ئه ندامانى پەرله مان يان له نيوان سه نديكاي پاريزه ران و سه نديكاي ئابووريناسان بى، به لكو ده مانه وئ گفتوگو له سه ر بودجه ي حكومه تى هه ريمى كوردستان بى، ئه مه يه ك، دووهم. يه كه م كاك برهان مافى ئه وهى هه يه وه كو ئه نداميكي ليژنه ي دارايى شته كه ئيمزا بكا ئه وهى ئيمزاي كردووه له هه مان كاتدا ئه ندامه له ليژنه يه كى تر

تہ توانیٰ رای خوئی وہ کو لیژنہی تر دہریبری ئہمہ یہک، تکام وایہ گفتوگوؤ لہسہر بابہتی بوجہ بکری و، لہسہر راپورتی وەزیری دارایی رای لیژنہی دارایی چییہ پەییوہندی بہ لیژنہی دارایی خوئیہوہ ہہیہ، ئہمہ رای لیژنہی داراییہ، بہ لّام ئیمہ گفتوگوئی راپورتی وەزیری دارایی ئہکەین گفتوگوئی راپورتی حکومت ئہکەین لەویشہوہ دوایی موانقہشہی بوجہی حکومت دہکەین موانقہشہی ئہرقام دہکەین ئیشہکەمان ئہوہیہ ئہو ئہرقامانہ کوتایی پتہیینین بہ پلہی یہکەم شتہکانی تر ہہموویان لہ بابی توصیات ئہمیینیتہوہ ہەر لیژنہیہک مافی توصیہی ہہیہ و لیژنہکانیش زوریان رایان دہریبریوہ لہسہر بوجہکە ہہمووی بہ گشتی، رای لیژنہی داراییش راییکہ لہو رایانہ ہەرچہندہ رای لیژنہی تایبہتہندہ بہ مسائلی مالی، و لہو رایانہی کہ ئہو دہریبریوہ ئہوہ حسابہ بہ نسبہت ئیمہوہ چۆن باسی رەقہمەکانی کردوہ، چونکہ ئہنجامی ئہم دانیشتنہ ئہرقامہکانہ یاسای بوجہیہو، بوجہ خوئیہتی بوجہ واتہ ژمارہ، بہریز وەزیری شارہوانی تییینیہکی ہہیہ فرمہو.

بهرتیز شیخ مامون نور بریفکائی / وهزیری شارهوانی

وگشت وگزاره:

به ریز سہ رو کی تہ نجومہن.

زۆر سوياس بۆكاك جىمىل تۆزىك روونكر دىنەو دەدەم لەسەر ئەو ۳۰٪. وەزارەتى شارهوانى وەزارەتتىكە كە پەيوەندىيەكى راستەوخۆى ھەيە لەگەل ھاوولالتىيان، وەزارەت ھەيە پەيوەندى تەنيا لەگەل چىنىتتىك تاييەتە بەلام وەزارەتى شارهوانى پەيوەندى لەگەل ھەر سى مىليۇن و نىيى-نفوسى كوردستانى ھەيە، جگە لە ھەشتاوپىنچ شارهوانى دائىرىيە ئاومان ھەيە دائىرىيە ئاوەرۆمان ھەيە گەشت و گوزارمان ھەيە بەرگرى شارستانىمان ھەيە ئەوانە ھەموويان پەيوەندييان لەگەل وەزارەت ھەيە، كاك جىمىل گوتى خۆزگە ۳۰٪ لە بوجە داخلى ۹۸۶بى، ئەو خۆزگە نىيە ئەو واقىعە كاك جىمىل من بۆ جەنابت نمونە دەھىتم تەنھا ئاوەرۆى ھەولتير سەدو پەنجا مىليۇن دۆلارە، مشروعى افراز چل و يەك مىليۇن دۆلارە، مشروعى ئاوى ئاكرى حەوت مىليۇن دۆلارە، مشروعى چەم برىكات حەوت مىليۇن دۆلارە، ئەمە جگە لە مشارىعى ئاوە كە بە ملايىن دۆلار واتە بۆرى و شتمان ئامادە كىردووە بە ملايىن دۆلار مجارى داخلى بووە بە ملايىن دۆلار رىتگای داخلى داخلى داخلى بووە ئەو ۳۰٪ كە تەئكىد دەكەين ئەو تەئكىد دەكا كە بوجەى حكومتە بتوانىت تەحەمولى ئەو بىكات، بەلام زياتر لە ۸۵٪ ئىتمە داخلى ۹۸۶مان كىردىو، بە نىسبەت مشارىعى ۹۸۶ كە ئەو ئىشانە ناكات ئىتمە داخلى بوجەى حكومتە دەكەين يان ھەندىك ئىش زۆر بە پەلەيە لە ۹۸۶ دوا دەكەويت و، حەز دەكەم بە جەنابت بلىم ھەشتاوپىنچ شارهوانى تۆناتوانى داوا لە سەرۆكى شارهوانى يان ئەنجومەنى شارهوانى بکەى كە ئىش بۆ خەلک بکەن بە سلفەى مستدىمە، زۆر سوياس.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس بۆ بەرپز کاک مأمون نور بریفکانی، بەرپز د. جمال عبدالحمید فەرموو.

بەرپز د. جمال عبدالحمید / وەزیری تەندروستی و کاروباری کۆمەڵایەتی:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن،

سوپاسیان دەکەین سوپاسی ماندووبوون و خەمخۆریان دەکەین بەلام چەند خالێک پێشنیاریان کردووە سەبارەت بە کەم کردنەوی چەند بابەتێک کە پەیوەندی بە وەزارەتی ئێمەو هەیه حەزم لێیە دوو بابەت بە تایبەتی روونی بکەمەو (نفقات الطبع) وەزارەتی ئێمە نزیکەی سی مطبوعاتێ تایبەتەمان هەیه واتە پسوولە ی تایبەت هەیه بە سەردانی نەخۆش یەک دیناری و دوو دیناری و سێ دیناری و پێنج دیناری پسوولاتی تایبەت هەیه بۆ چارەسەر کردن بۆ فەحص بۆ فحوصاتی مختبری جۆراو جۆر بە ئەشیعە بە سۆنار بە فەحصی ناظور و هتد.... لەگەڵ ئەوەش هەر نەخۆشێک کە داخڵی نەخۆشخانە بوو ئەگەر بۆ ماوەی سەعاتێکیش بێ پیتوبستی بە فایلی تایبەت هەیه ئەو فایلەش پێکها تۆو لە چەندین، لاپەرە هەر لاپەرەش تایبەتەندیتی خۆی هەیه، لاپەرە ی تایبەت هەیه بۆ پلە ی گەرمی وەرگرتن، لاپەرە هەیه بۆ فەحص کردن، لاپەرە هەیه بۆ نووسینی عیلاج، لاپەرە هەیه بۆ فحوصات. ئەم لاپەرەنەش بە پیتی نەخۆش، نەخۆش چەند بێنیتەو لەوانە یە پیتوبست بکا سێ جار چوار جار ئەم لاپەرەنە دووبارە بێتەو لەبەر ئەوەی ئەمە گرنگی خۆشی هەیه چونکە نابێ نەخۆش فایلی نەبێ یان هیچ نەنووسرابێ شتی شەفەهی بە نسبەت وەزارەتی ئێمەو هەیه. ئەمە پەیوەندی بە خزمەتی نەخۆشەو هەیه وەکو شتیکی علمی دەمیتێتەو فایلە مەعلوماتە لەسەر ئەو نەخۆشە هەر وەختی ئەو نەخۆشە بێت ئەو مەعلوماتە سوودی لێوەردەگرت و فایلە کە لە نەخۆشخانە دەمیتێتەو لەبەر ئەوە بە راستی کەمکردنەوی ئەو پارە ی کە تەرخان کراوە بۆ ئەم بابەتە لەوانە یە تەئسیریکی سلبی هەبێت. خالێکی تر بە نسبەت خواردنەو، وەزارەتی ئێمە ئەرکی ئەو هەیه خواردن دابین بکا بۆ هەموو دکتۆر و موقیمەکان، ئەو موقیمانە بەردەوام لە نەخۆشخانەن ئەبێ سێ وەجیە خواردنیان بۆ دابین بکەیت قانونی ئێمە موقیم، موقیمە واتە بێست و چوار سەعات لە نەخۆشخانە یە ئەبێ خواردنی سێ وەجیە بە بەردەوام هەیانێ، بە نسبەت ئێشکگر ئەو کارمەندانانە ی کە ئێشکگر ئەبێ خواردنیان بۆ دابین بکەیت بە نسبەت نەخۆشەو هەموو ئەو نەخۆشانە ی کە داخڵ دەبن ئەبێ خواردنیان بۆ دابین بکەیت. لەگەڵ ئەوەشدا دانێشتوانی خانووەکانی چاودێری نابینایان و کەرولالان و بێسالان و نەوجەوانان و ئەمانە هەموویان پیتوبستیان بە وەجباتی خواردن هەیه و لە هەمان کاتدا چاکسازی کۆمەڵایەتیش ئەوانیش پیتوبستیان بە خواردن هەیه، بە نسبەت کێشە ی نرخە کە ی ئەو پادەوستانی لەسەر نرخێ بازار و بە پیتی کەمکردنەو، لەبەر ئەوە وایزانم ئەم خالەش زۆر گرنگە رای کۆتاییش هەر بۆ ئێوە ئەندامە بەرپزەکانی پەرلەمانە بەلام حەزم کرد ئاماژە بۆ گرنگی ئەو دوو خالە بکەم وایزانم کەمکردنەوی پارە کە تەئسیری سلبی دەبێت و، زۆر سوپاس.

بهريز سه روکي نه نچومه ن:

زور سوپاس، بهراستی ئەم بابەتە لە بابی وەزارەت موناڵەشە دەکەین کە دیتە کەمکردنەو ئەو پیتشنیارە لیژنە ئەیکات پیتشنیاری وەزارەتی داراییش دیارە چیبە، بهريز کاک بورهان جاف وەلامیکى هه‌بوو بۆ حاکم سەفەر. فەرموو.

بهريز برهان على جاف:

بهريز سه روکي نه نچومه ن،

پرسیارەکی کاک سەفەر دەربارەی ئەو راپۆرتە ئەلێ ئیعادەو تەئکیدى تیا بە بهراستی ئیمە بە باشمان زانی ئەو راپۆرتە لیژنە دارایی ئەو میحوەرانی بگرتەو ئەو بێگانه بگرتەو کە ئەساسین لە راپۆرتی هەر لیژنە یەکی دارایی و، ئەمان ویست زیاتر درێژە بدەین بە راپۆرتە کە بۆیە بە باشمان زانی ئەگەر راپۆرتە کە ئیعادەشی تیا بێ چونکە شتیکی ئەساسیە لە راپۆرتی لیژنە دارایی ئەو شتانه هەبێ و، زور سوپاس.

بهريز سه روکي نه نچومه ن:

زور سوپاس بۆ بهريز کاک برهان على جاف، بهريز کاک شوکت شیخ یەزدین / وەزیری کاروباری ئەنجومەن، فەرموو.

بهريز شوکت شیخ یزدین / وەزیری کاروباری ئەنجومەنی وەزیران:

بهريز سه روکي نه نچومه ن،

بهريزان خۆشەویستان هەرۆک لە هەموو لایەک روون و ئاشکرایە کە ئیمە دوو حەساری ئابووریان لەسەر بەلام وەکو حکومەتی هەریمی کوردستان چ لە کابینە سێ و چ کابینە ی چوار سەرەرای ئەو هەموو گیروگرتانی ناوەو دەروە سەروەرەمان، ئیمە وەکو حکومەت هەرۆکو چۆن لە پەرلەمانی خۆشەویست ئەو بەلێنەماندا بە ئێوەو بە هاوولاتیانی خۆشەویست وەکو حکومەت توانیومانە مانگانە بە شتێوەکی رێک و پێک مووچە سەرچەم کارمەندانی سنووری حکومەتی هەریمی کوردستان سەرف بکەین جگە لەو سولەف مستدیمە و کارە گرنگەکان و کارە خزمەتگوزارییەکان ئەنجام بدەین، بەلام ئەوەی کە زور پێویستە بهريزان ئاگادار بن ئیمە لە هەموو دانیشتنەکانمان هەر ئەو بابەتەمان دەربڕیوە ئەگەر کەسانی تر من رێزم بۆیان باوەریان بەو نییە کە وەزعی داراییمان خراپە بەلام حەقە ئێوەو ئیمەش باوەرمان بەو هەبێ کە وەزعی داراییمان لە چ ئاستێک دایە بە تاییبەتی کابینەتی حکومەتی هەریمی کوردستان بە پیتی ئەو بەرنامە یە کە لە خزمەت ئێوەدا لە لایەن بهريز سه روکي حکومەتی هەریمی کوردستان پێشکەش کرا ئەگەر بۆچوونەکانمان بەو شتێوە بێ ئاوتان ئەو بێ کە ئەزمونە کەمان رۆژ بە رۆژ بەرەو پێشەو بچێ و دەسکەوتی باشتەر بە دەستەو بێنی بەراستی دەبێ بێر لەو هەش بکەینەو وەزعی مالییمان رۆژ بە رۆژ بەرەو خراپی دەچێ، ئیمە ناکرێ پشت بەو دەرگایانەو بەستین کە تا ئیستا پشتمان پێیان

گهرم بووه، له گهڵ ئهوهش پێویسته ههموو لایه کمان قه ناعه تمان بهوه هه بێت که شتیک باس دهکری پێشنیار دهکری پێش هه مووی بیر لهوه بکریتهوه عهجه با ئه ئیمکانیییه ته ههیه که حکومه تی ههریمی کوردستان بتوانی جێبه جێی بکا یان نا. پاش ئهوهش هه ندیک له ولاتی دهروههش سه ره رای ئه وهی که حکومه تن و ئیمکانیییه تیان ههیه به لام تووشی کی شه ی ئابووری بوون و نه یان توانیوه مووچه ی مانگانه ش بدن، به لام ئه وهی جێی سه ره رزی و سه ره ریییه بو ئیمه وه کو ئیداره ی کورد وه کو حکومه تی ههریمی کوردستان ئیمه له و کاته ی که به ئینمان به ئیوه داوه جێبه جێمان کردووه، جێبه جێشی ده که یان چونکه له ئه ولیاتی کاری ئیمه دایه ههروه ها به نسبه ت خا لێکی تر که زۆر گرنگه ئیشاره تی پێبده یان بریاری ۹۸۶ دیاره به و دواییه که پاش ئه وهی هه ردوولا موافقه تی له سه رکرد له سه رمان کرد لیژانی تایبه تی ئه نجومه نی نیشتمانیی به ریز سه ردانی وه زاره ته کانی په یوه ندار بکه ن تا له نزیکه وه ئاگاداری ئیش و کاره کانی وه زاره ته کان بن به تایبه تی له بواری ۹۸۶ هه تا بزانه هه نگا وه کانی ئه م دواییه مان له چ ئاستی کدایه راسته له کابینه ی سێ ده سته پێکی کار بو وه کو پێویست نه مان توانی سوود له بریاری ۹۸۶ وه رگرین به لام له کابینه ی چواره م له سه ر راسپارده ی سه روکی حکومه تی ههریمی کوردستان و دروست بوونی لیژنه یه کی بالا توانیمان هه تا ئه شوینه ی ئیمکانه و له ده سه لاتی ئیمه یه و توانای له ئیمه ی ئه وه ده یی سوود له بریاری ۹۸۶ وه رگرین و، له کارو چالاکییه کانی ئیمه دا هه میشه نیشانی ئه وه مان داوه بو ئیوه ش و بو ها وولا تیانی ش هه تا چ ئاستیک ئیمه توانیمان سه رکه وتوو بێن له کاره کاغاندا، له گهڵ ئه وهش به راستی گیرو گرفت زۆرن چ له ئاستی وه زاره ته کان و چ له کاره که ی بریاری ۹۸۶ برای به ریزم کاک د. شه فیق خو شی لیتریه له سه ردانه کانی جه نا بی سه روکی حکومه تی ههریمی کوردستان بو ده ره وه ی ولات یه کی له خا له سه ره کییه کانی ئیمه که مه سه له ی ۹۸۶ بووه که له وێ له ئاستی به رز باس کراوه، هه وێی جیدی شی بو دراوه، ئومیده وارین انشاء الله له داها توودا وه زعی کاره کانی ۹۸۶ یش با شتر بی و ئیمه بتوانین زۆریه ی ئه و کارانه ی که ئه مپۆ له راپۆرتی به ریز وه زیری دارایی و ئابووری ها تووه بتوانین له ئیمکانیاتی بریاری ۹۸۶ سوودی لیوه رگرین ئه و داها ته ی که ما ومانه یه کلای بکه ی نه وه بو ئه و گیرو گرفتانه ی که له بریاری ۹۸۶ ناتوانین سوودی لیوه رگرین له وێ بتوانین سوودی لیوه رگرین، یه کی که له و خا لانه ی که زۆر باس ده کری به راستی زیاده ی په رله مانه ئه وه مان له بیر نه چی کاتی که زیاده ی په رله مان ئیقراری له سه رکرا، یه که م وه زعی خه لک زۆر زۆر ناخۆش بوو باری ئابووری ناخۆش بوو دینار نرخی زۆر دابه زبوو له هه مان کاتدا مه سه له ی بریاری ۹۸۶ نه بوو خۆراک و ده رمان و ئه و شتانه نه بوو بۆیه ئه و بریاره درا، له گهڵ ئه وهش قسه که ی من بو ئه وه نییه که ئه و کاته ئه و شته کراوه ئیستا ئیمه نایکه یان، نه خیر ئیمه له هه موو سالان که بوجه ئاماده ده کری و پێشکه ش به ئیوه ی به ریز ده کری، هه موو جار ته ئکی ده مان له وه کردووه له بوجه ش له بهر چاومان گرتووه ئه گه ر باری ئابوریمان با ش بی حه قه ن حکومه تی ههریمی کوردستان جێبه جێی ده کات چ

وهكو حكومهتي كابينه‌ي خزمه‌تگوزاري له كابينه‌ي سيدا چ وهكو حكومهتي ئاوه‌دانكردنه‌وه و چه‌سپاندني ياسا گومان له‌وه‌دا نيبه كه به‌راستي ئيمه وهكو حكومت و وهكو په‌رله‌مانيش ويژدانمان به‌وه ناره‌حه‌ته به تايبه‌تي به نسبته‌وه كارمهنده به‌پژانهي چيني خواره‌وه كه موچه‌يان راسته زور زور كه‌مه به‌لام له‌گه‌ل‌ته‌وه‌ش هه‌ميشه‌وه ئه‌وانيش هانده‌رو پشتيواني ئيمه‌يان كردوه وه‌زعي ئيمه‌يان له‌به‌ر چاو گرتوه كه حكومت چ باريكي قورسي له‌سه‌ره انشاء‌الله له ئايينده بتوانين ئه‌مه‌شيان بو جيبه‌جي بكه‌ين، ئه‌وه‌ي كه به‌لاي ئيمه‌وه گرنگه به راستي ئه‌گه‌ر تيبينيستان كردي جە‌نابى سه‌رۆكي ئه‌نجومه‌ن به‌م دواييدا سه‌رۆكي حكومهتي هه‌ريمي كوردستان به‌خوي له‌زۆربه‌ي دانيشتنه‌كاني له‌گه‌ل‌ته‌وه‌زاره‌ته‌كاني په‌يوهندار و به‌ئاماده‌بووني به‌پژ وه‌زيري دارايي و ئابووري هه‌ر بو‌ئوه‌بووه كه ئيمه به‌خۆماندا بيتنه‌وه چيتر پشت به‌وه‌درگايانه‌ي كه قسه‌ي ليوه‌ده‌كرئ و يان ئيمه‌پشتمان پيوه‌به‌ستوه كه داهاتيكوي زوري پيوه‌به‌دي ئيمه به‌خۆدا بيتنه‌وه له‌ناو خۆمان يه‌ك ميلله‌ته‌كه‌مان هۆشدار بكه‌ينه‌وه به‌ئاگا بيتن و، ميلله‌تيكي ته‌مه‌ل به‌راستي پياده‌نه‌كه‌ين و دروست نه‌كه‌ين ناشكرئ هه‌موو شت دابين بكرئ و ميلله‌تيش هه‌ست به‌به‌رپرستي نه‌كا به‌رامبه‌ر به‌وه‌ئهركه‌ي له‌سه‌ر شانيه‌تي، ئيمه به‌يرمان له‌وه‌كردۆته‌وه كه داهاته‌كاني ناوخۆ به‌چ شيوه‌يه‌ك ئيمه به‌شيويه‌كي رېكوييت هه‌ر وه‌كو له‌راپۆرتي ليژنه‌وه له‌راپۆرتي وه‌زيري دارايش هاتبوو سوودي ليوه‌رېگرين و، بو‌ئهم مه‌به‌سته‌ش سه‌ره‌راي ئه‌وه‌ي كه ئيمه وه‌كو سه‌رۆكايه‌تي ئه‌نجومه‌ني وه‌زيران پيداچونه‌وه‌وه موتابه‌عه‌ي كاره‌كان ده‌كه‌ين برياري ئه‌وه‌شمان داوه كه ليژنه‌يه‌كي بالاي ئابووريان هه‌بێ ديراسه‌تي وه‌زعي ئيستا و ئايينده‌مان بو‌بكا، بو‌ئوه‌ي له‌چوارچيوه‌ي ئه‌وه به‌رنامه‌يه‌دا كاري تيا بكه‌ين و انشاء‌الله ئوميدده‌وارين بتوانين له‌ ئايينده‌يه‌كي زوودا ئه‌وه گيروگرفتانه‌ي ناوخۆي خۆمان چاره‌سه‌ر بكه‌ين باري كارمهندان و باري حكومه‌تيش و زۆربه‌ي ئه‌وه پرۆژانه‌ي كه له‌ناو راپۆرتي حكومه‌تي هه‌ريمي كوردستانيشدا هاتوه‌وه چي بكه‌ين، جه‌نابتان ئاگادار ده‌كه‌ينه‌وه ماناي ئه‌وه نيبه كه له‌بوجه‌دا هاتوه‌وه حه‌قمن ئيمه موافقه‌تي له‌سه‌ر ده‌كه‌ين پاش ئه‌وه‌ي كه له‌لاي به‌پژتان په‌سند ده‌كرئ ئه‌وه كاته‌ي كه وه‌زاره‌ت هه‌ر پرۆژه‌يه‌ك كه به‌زري ده‌كاته‌وه ئه‌وه پرۆژانه‌ي كه له‌به‌ر ده‌ستيه‌تي ديسان له‌سه‌رۆكايه‌تي ديراسه‌ت ده‌كرئ هه‌تا پيمان بكرئ له‌برياري ۹۸۶جي بكه‌ينه‌وه ئيمه هه‌رگيز داهاتي خۆمان بو‌ئوه‌وه جوهره‌ پرۆژانه سه‌رف ناكه‌ين به‌لكو بو‌ئوه‌وه شتانه‌ي تر سه‌رف ده‌كه‌ين كه زور پتيويستن، زور سوپاس تيبينييه‌كانم هه‌ر ئه‌وه‌نده بوون.

به‌پژ سه‌ره‌رۆكي ئه‌نجومه‌ن:

سوپاس بو‌به‌پژ وه‌زيري كاروباري ئه‌نجومه‌ني وه‌زيران. وازمان به‌مه‌كو‌تايي بيت به‌تيبيني له‌سه‌ر راپۆرتي به‌پژ وه‌زيري دارايي و راپۆرتي ليژنه‌ي دارايي، ئيستا ده‌ست ده‌كه‌ين به‌گفتوگۆ كردن له‌سه‌ر بابه‌كاني بوجه‌تكا له‌به‌پژان ئه‌نداماني ليژنه‌ي دارايي نه‌كه‌ين كه له‌بابي يه‌كه‌مه‌وه ده‌ست پي بكه‌ن.

بهريتز جـمـيـل عـبـدـى سـنـدى:

بهريتز سهروكى نهجومه،

دهروازهى ژماره يهك بوجهى په رله مان بوو نه وه په سند كرا پيش چنه د روتيك ئيستا ديينه سر دهروازهى دووهم رئاسه مجلس الوزراء، نه قسامه كانيش ده خوينمه وه نه گهر مجالم پي بدهى. نه گهر بهرامبه ر نهو پارهى نه نووسرايى ماناي نه وديه كه توصييهى ليژنهى دارايى هه ر هى وه زاره تى دارايى و تابووريه ته نيا نه گهر ليژنهى دارايى بهرامبه رى نووسيبيت ماناي نه وديه كه جياوازيى هه يه يان توصييهى هه يه.

۱- ديوان رئاسة مجلس الوزراء ۳۷۶۹۸ ۰۰۰ دينار.

۲- رئاسة جامعة صلاح الدين ۸۳۲۷۳۰۰۰ دينار بوو توصيهى ليژنهى تابوورى له فهسلتى دووهم ماددهى (۰۵) نفقات الطبع المدون ۲۵۰۰ ۰۰۰ هاتبوو (نقترح تنزيها) مجموعى قسم رئاسة جامعه صلاح الدين به پتي ته وصيهى ليژنهى تابوورى ده كاته ۸۱ ۲۷۳ ۰۰۰ دينار

۴- رئاسة جامعة دهوك ۲۸۶۱۸۰۰۰ دينار.

۵- هيئة المعاهد الفنية ۲۰۴۳۲۰۰۰ دينار.

۸- دوائر الاحصاء في الاقليم ۱۱۸۷۰۰۰ دينار.

۹- دائرة القبول المركزي ۹۶۱۰۰۰ دينار.

۱۱- مطبعة جامعة صلاح الدين ۴۱۸۵۰۰۰ دينار.

۱۲- مؤسسة الشهيد ۹۳۹۵۱۰۰۰ دينار.

۱۴- مديريات المختبر الانشائي ۳۰۹۲۰۰۰ دينار.

۱۶- المجمع العلمي الكوردستاني ۲۳۶۵۰۰۰ دينار.

كوى گشتى دهروازه كه له وه زاره تى دارايى و تابوورى ده كاته ۲۷۵۷۶۲۰۰۰ له ليژنهى تابوورى ده كاته ۲۷۳۷۶۲۰۰۰ دينار ته نها جياوازيه كه دوو مليون دينار له قسمى دووهم (رئاسة جامعة صلاح الدين له نفقات الطبع).

بهريتز سهروكى نهجومه:

راى وه زيرى دارايى له سر نهو پيشنيارى ليژنهى دارايى تكايه.

بهريتز وه زيرى دارايى تابوورى:

بهريتز سهروكى نهجومه،

من ته ئيدى ليژنهى دارايى و تابوورى ده كه له كه مكردى نفقاتى (الطبع) به راستى له كاتى موناقه شه كردنى ميزانيه له گه ل سهروكايه تى زانكو له وئيش ته ئكيد كرابوو كه نه ده بووايه به بى موافقه تى پيشه كى ده ست به چاپ كردن بكن. ديار بوو نه وان به بى موافقه تى پيشه كى ده ستيان كردبوو به چاپ كردنى هه نديك مطبوعات بو به له گه ل راى ليژنهى دارايينه بو كه مكرده وهى، زور سوپاس.

بهريز سهروكي نه نجه موهن:

هيچ تيبيني هديه له سهر ته م بابه...؟ دياره تيبيني نيبه. ته نيا خالي ژماره دوو رئاسه جامعه صلاح الدين كه ليژنه دارايي توصيه دهكات له ۸۳۲۷۳۰۰۰ بکړي به ۸۱۲۷۳۰۰۰ ته ویش که وهزاره تی دارایی په سندی ته کا ته وه ته خهینه دنگدانه وه، تکا له وه نه دنامه بهريزانه ته کهم که پيشنياري ليژنه دارايي په سندی ده کهن له م بارهيه وه دهستيان بهرز بکه نه وه...؟ زور سوياس. تکا له وه نه دنامه بهريزانه ده کهم که ته وه پيشنياره په سندی ناکه دهستيان بهرز بکه نه وه...؟ پيشنياره که به گشتي دنگ وهرگيرا. دهر وازهی دوو هم سهروکايه تی نه نجه موهنی وهزيان همووی ته خه مه دنگدانه وه به پتي ته وه برياره یی که ئیستا وهرگيرا کو ی گشتي دهکاته ۲۷۳۷۶۲۰۰۰ تکا له وه نه دنامه بهريزانه ته کهم ته م دهر وازهی په سندی ته کهن دهستيان بهرز بکه نه وه...؟ زور سوياس. ته وه نه دنامه بهريزانه ی که په سندی ناکه دهستيان بهرز بکه نه وه...؟ دهر وازهی ژماره دوو به گشتي دنگ وهرگيرا.

بهريز حميد سليم ميران:

بهريز سهروكي نه نجه موهن،

الباب الثالث: وزارة التربية

الاقسام:

- ۱- ديوان الوزارة المبلغ المتفق عليه في وزارة المالية والاقتصاد ۹۷۴۲۰۰۰ دينار.
 - ۲- المديریات العامة للتربية ۳۷۹۲۴۲۰۰۰ دينار.
 - ۳- مطبعة الوزارة ۵۹۳۹۰۰۰ دينار.
 - ۴- المعاهد و دور اعداد المعلمين ۱۴۷۳۱۰۰۰ دينار.
- المجموع للباب الثالث ۴۰۹۶۵۴۰۰۰ دينار المبلغ الذي توصي به لجنتا نفس المبلغ.

بهريز سهروكي نه نجه موهن:

زور سوياس، هيچ تيبيني هديه له سهر بابی ستيه م...؟ تيبيني نيبه، رای ليژنه ی پروه رده له سهری؟ بهريز کاک د. ناصح فهرموو.

بهريز د. ناصح غفور رمضان:

بهريز سهروكي نه نجه موهن،

ئيتم له گهل پروژ که ين کهوا هاتووه. له گهل ريزماندا.

بهريز سهروكي نه نجه موهن:

زور سوياس، رای هموو ليژنه کان هاتووه رای ليژنه ی پروه رده نه هاتوته وه له م بارهيه وه، کهواته تيبيني نيبه ته خهينه دنگدانه وه، تکا له وه نه دنامه بهريزانه ته کهم که بوجهی وهزاره تی پروه رده په سندی ده کهن دهستيان بهرز بکه نه وه... زور سوياس. ته وه نه دنامه بهريزانه ی په سندی ناکه

دهستيان بهرز بکه نه وه... بوجهی وه زاره تی په روه رده به گشتی دهنګ وه رګیرا، دهر وازهی چواره م.

به رتیز حمید سلیم میران:

به رتیز سه روکی نه نجومه ن،

الباب الرابع:

وزارة الاشغال والاسكان

۱- دیوان الوزارة ۳۸۳۳۰۰۰ دینار.

۲- مدیریات الاشغال ۱۳۷۸۴۰۰۰ دینار.

۳- مدیریات الطرق والجسور ۲۲۰۷۵۰۰۰ دینار.

کۆی گشتی دهر وازهی چواره م ۳۹۶۹۲۰۰۰ دینار لیژنه که مان هیچ گۆرانکاری تیا نه کردووه هر هه مان مه بله غ داوا نه کات.

به رتیز سه روکی نه نجومه ن:

زۆر سوپاس، هیچ تبیینی هه یه لهم باره یه وه...؟ لیژنه ی ناوه دانکردنه وه راتان؟.

به رتیز حمید سلیم میران:

به رتیز سه روکی نه نجومه ن،

نیمه له گه ل رای لیژنه ی دارایی ن.

به رتیز سه روکی نه نجومه ن:

زۆر سوپاس، دهر وازهی چواره م نه خه یه دهن گدانه وه، تکا له و نه ندانه به رتیزانه نه که م که دهر وازهی چواره م په سندنه که ن دهستیان بهرز بکه نه وه... زۆر سوپاس. نه و نه ندانه به رتیزانه که دهر وازهی چواره م په سندنه که ن دهستیان بهرز بکه نه وه... دهر وازهی چواره م به گشتی دهنګ وه رګیرا، دهر وازهی پیتنجه م.

به رتیز حمید سلیم میران:

به رتیز سه روکی نه نجومه ن،

الباب الخامس:

وه زاره تی کشتوکال و ناودیری

دیوان الوزارة ۳۳۶۲۰۰۰ دینار.

المديرية العامة للزراعة في اربيل ۸۶۹۳۰۰۰ دینار.

المديرية العامة للزراعة في دهوك ۶۹۸۴۰۰۰ دینار.

المديرية العامة للبحوث والارشاد الزراعي والتبوع ۴۰۹۶۰۰۰ دینار.

مديریات المياه الجوفية في المحافظات ۵۲۴۵۰۰۰ دینار.

المديرية العامة للري والسدود ۷۲۵۵۰۰۰ دینار.

المديرية العامة للبيطرة والثروة الحيوانية ٩٣٧٣٠٠٠ دينار.
المديرية العامة للبستنة والغابات ١٢٠٥٣٠٠٠ دينار.
كۆى گشتى بابى پىنجه ٥٧٠٦١٠٠٠ دينار، سوپاس.
داواى لىبوردين نه كه م ليژنه كه مان داواى هيچ گۆرانكار بيه كى نه كردووه.

بهريز سهروكى نه نجه م:

زۆر سوپاس، ليژنه كشتوكال و ئاودىرى راتان چيه؟

بهريز كاكرهش محمد نقشبندي:

بهريز سهروكى نه نجه م،

ئيمه له گه ل راي ليژنه ي ئابورين.

بهريز سهروكى نه نجه م:

زۆر سوپاس، هيچ تىببىنى نيه...؟ دهروازه ي پىنجه م نه خه ينه دهنگدانه وه، تكا له و نه دنامه
بهريزانه نه كه م كه په سەندى نه كه ن دهستيان بهرز بكه نه وه...؟ زۆر سوپاس. نه و نه دنامه بهريزانه ي
كه دهروازه ي پىنجه م په سەند ناكەن دهستيان بهرز بكه نه وه...؟ دهروازه ي پىنجه م به گشتى دهنگ
وه رگيرا. دهروازه ي شه شه م.

بهريز حميد سليم ميران:

بهريز سهروكى نه نجه م،

الباب السادس

وزارة الداخلية

ديوان الوزارة ١٧٩٨٧٠٠٠ دينار.

الادارات العامة في المحافظات ١٢٥١٩٠٠٠ دينار.

الادارات المحلية في المحافظات ٤٣٧٠٠٠٠ دينار.

ادارة العامة في المحافظات (١٢٥٠٠٠٠٠) دينار، الادارات المحلية في المحافظات

(٤٣٧٠٠٠٠) دينار، المديرية العامة للأسايش (٦١٨١٦٠٠٠) دينار، المديرية العامة

للجنسية والاحوال الشخصية (٥١٧٣٠٠٠) دينار، المديرية العامة للشرطة (١١٣٥٥٩) دينار،

المديرية العامة للمرور (١٨٦٧٢٠٠٠) دينار، كلية الشرطة (٨٣١٥٠٠٠) دينار.

كۆى گشتى دهروازه ي شهش ده كاته (٢٤٢ ٤١١ ٠٠٠) دينار، ليژنه كه مان داواى هيچ

گۆرانكارى نه كردووه، سوپاس.

بهريز سهروكى نه نجه م:

ليژنه ي كاروبارى ناوخو، فهرموو.

بهريتز شيروان ناصح حيدري:

بهريتز سهروكي نهنجومه،
تييمهش تهئیدی لیژنه که دهکهین.

بهريتز سهروکی نهنجومه:

زور سوپاس، دهروازی شهشهم دهخهینه دنگدانهوه، تکا لهو ئەندامه بهريتزانه دهکهیم که دهروازی شهشهم پهسند دهکهین دهستیان بهرز بکهنهوه، زور سوپاس، ئەو ئەندامه بهريتزانهی که پهسندی ناکهین دهستیان بهرز بکهنهوه، دهروازی شهشهم به گشتی دنگ وەرگیرا. دهروازی ههوتهم.

بهريتز جهمیل عبيدی سندی:

بهريتز سهروکی نهنجومه،
الباب السابع: وزارة البلديات والسياسة.
١- ديوان الوزارة (٣٣٠٤٠٠٠) دينار.
٢- الهيئة العامة للسياسة والمصايف (٢٣٨٣٠٠٠) دينار.
٣- المديرية العامة للبلديات (٣٩٨٠٠٠٠) دينار.
٤- المديرية العامة للماء والمجاري (٦٢٣٣٨٠٠٠) دينار.
٥- المديرية العامة للتخطيط العمراني (٢٣١٩٠٠٠) دينار.
٦- مديرية الدفاع المدني (١٨١٢٧٠٠٠) دينار.
کۆی گشتی (٩٢٣٨٩٠٠٠) دينار، لهم دهروازیه تييمه تييبينييمان نيه و، تهئیدی وهزارهتی دارایی و ئابووری دهکهین، زور سوپاس.

بهريتز سهروکی نهنجومه:

رای لیژنه شارهوانیهکان و گواستنهوهوگهیانندن، تهنیا لهسه دهروازی ههوت.

بهريتز لیژنه شارهوانی و گواستنهوهوگهیانندن:

تييمه پهسندمان کردووه به نووسراوی ژماره (١٦) ی له ١٢/٢٨، به گشتی لیژنه کهمان پهسندی بودجه مان کردووه، له گهڵ ریزمان.

بهريتز سهروکی نهنجومه:

یهعنی تییبینیستان نیه، زور سوپاس، هیچ تییبینی تر هیه؟ زور سوپاس، دهروازی ههوتهم دهخهینه دنگدانهوه، تکا لهو ئەندامه بهريتزانه دهکهیم که دهروازی ههوتهم پهسند دهکهین دهستیان بهرز بکهنهوه، زور سوپاس، ئەو ئەندامه بهريتزانهی که پهسندی ناکهین دهستیان بهرز بکهنهوه، دهروازی ههوتهم به گشتی دنگ وەرگیرا. دهروازی ههشتم.

بهريتز جهمیل عبيدی سندی:

بهريتز سهروکی نهنجومه،

الباب الثامن : وزارة النقل والمواصلات :

١- ديوان الوزارة (٤٢٠٧٠٠٠) دينار.

٢- مديريات البريد والاتصالات (٢٠٦٤٧٠٠٠) دينار.

كۆى گشتى (٢٤.٨٥٤.٠٠٠) دينار، ليژنهى ئابوورى تهئيدى وهزارهتى دارايى و ئابوورى دهكات، زۆر سوپاس.

بهريز سهروكى نهجومه:

هيچ تيبينى ههيه؟، راي ليژنهكهشى لهگهله، ليژنهى گواستنهوهو گهيانندن، تكا لهو نهندامه بهريزانه دهكهم كه دهروازهى ههشتهم پهسند دهكهن دهستيان بهرز بكهنهوه، زۆر سوپاس، ئهو نهندامه بهريزانهى كه پهسندى ناكهن دهستيان بهرز بكهنهوه، دهروازهى ههشتهم به گشتى دهنگ وهرگيرا. دهروازهى نۆيهم.

بهريز حميد سليم ميران:

بهريز سهروكى نهجومه،

الباب التاسع : وزارة الثقافة :

١- ديوان الوزارة (٤١٠٦٠٠٠) دينار.

٢- مؤسسة الطباعة والصحافة والتوزيع والنشر (٣١٤٦٠٠٠) دينار.

٣- المديرية العامة للاعلام (٣٤٣٧٠٠٠) دينار.

٤- المديرية العامة للثقافة والفنون (١٥١٨٢٠٠٠) دينار.

٥- المديرية العامة للرياضية والشباب (١١٨٢٠٠٠) دينار.

٦- المديرية العامة للآثار (٣٧٦٣٠٠٠) دينار.

كۆى گشتى دهروازهى نۆيهم (٤١٤٥٤٠٠٠) دينار، راي ليژنهى ئابوورى لهگهله راي وهزارهتى دارايى و ئابوورى دايه، زۆر سوپاس.

بهريز سهروكى نهجومه:

زۆر سوپاس، راي ليژنهى پهيوهنديهكان و كاروبارى روشنبيري.

بهريز احمد سالار عبدالواحد:

بهريز سهروكى نهجومه،

وهك له نووسراوى ليژنهكهماندا هاتوه، ليژنهى روشنبيري و پهيوهنديهكان، لهگهله ئهو بودجه پيشنيار كراوهى حكومهت دايه، لهگهله ريزو سوپاسم.

بهريز سهروكى نهجومه:

زۆر سوپاس، تيبينى ههيه دياره تيبينى نيه، تكا لهو نهندامه بهريزانه دهكهم كه دهروازهى نۆيهم پهسند دهكهن دهستيان بهرز بكهنهوه، زۆر سوپاس، ئهو نهندامه بهريزانهى كه پهسندى ناكهن

دهستان بهرز بکهنه وه، دهر وازهی نۆیه م به گشتی دهنگ وهرگیرا. دهر وازهی دهیه م.

به رتیز جه مـیل عـبـدی سندی:

به رتیز سه رۆکی نه نجومهن،

الباب العاشر: وزارة الصحة والشؤون الاجتماعية:

۱- دیوان الوزارة (۷۱۲۵۰۰۰) دینار.

۲- دوائر الخدمات الصحية للوزارة (۱۹۸۰۶۷۰۰۰) دینار.

تیبینیمان ههیه فهسلی دووهم ماددهی ۰,۵ (نفقات الطبع)، (۳۰۰۰۰۰) دینار هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۱۰۰۰۰۰) دینار و، فهسلی سییه م ماددهی ۰,۶ (الاغذية)، (۲۰۰۰۰۰۰) دینار هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۱۴۰۰۰۰۰۰) دینار، به م شتیه به.

۳- (دوائر الخدمات الصحية) له لیژنه ی دارایی و نابووری دهیته (۹۱۸۶۷۰۰۰) دینار.

۴- (المديرية العامة للرعاية الاجتماعية) (۲۰۱۹۵۰۰۰) دینار، گله ییمان نیه.

۵- (المديرية العامة للعمل والضمان الاجتماعي) (۳۶۷۶۰۰۰) دینار، ئه ویش په سندی دهکهن.

۶- (المديرية العامة للإصلاح الاجتماعي) (۱۱۰۸۶۰۰۰) له وه زارته هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۱۰۱۹۶۰۰۰) دینار، چونکه سئ تیبینیمان ههیه:

یهکه م/ له فهسلی سییه م ماددهی (۰,۵)، پیشان جلویه رگ (۵۵۰۰۰۰) هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۲۵۰۰۰۰) دینار.

دووهم/ له فهسلی چواره م ماددهی (۰,۴)، سییانه ی تهئسیساتی مه وادی کاره بایی (۵۰۰۰۰۰) دینار هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۱۰۰۰۰۰) دینار.

سییه م/ له فهسلی چواره م ماددهی ۱۱، سییانه ی هه دائیق (۲۰۰۰۰۰) دینار هاتووه، ئیمه داوا دهکهن ببیته (۱۰۰۰۰۰) دینار، چونکه له بنه رته دا (۱۰۰۰۰۰) دینار بوو، پاریش (۱۰۰۰۰۰) دینار بوو.

به رتیز سه رۆکی نه نجومهن:

زۆر سوپاس، ئایا وه زیری دارایی تیبینی ههیه؟

به رتیز سه رگیس ئاغا جان مامه ندۆ:

به رتیز سه رۆکی نه نجومهن،

به رتیز وه زیری ته ندروستی ته وزیحاتی دا له م باره به وه، بریاره که ش بۆ په رله مان ده مینیتته وه، گرنگ ئه وه بوو هه ده فه که مادم له هه ر شوتنیک که م کردن بیت، ئیمه سوپاسی لیژنه ی دارایی دهکهن، زۆر سوپاس.

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن:

راي ليژنهى كاروبارى تهنـدروستى وكـومهـلايهـتى، فهرموو.

بهريز شـفـيـق امين مـحـمـد:

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن،

ئيـمه له گهـل راي بودجه كه داين، زور سوپاس.

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن:

هيچ تيـبينيهـك ههـيه؟، بهريز كاك شيخ يهـيا، فهرموو.

بهريز يحيى مـحـمـد عبدالكريم:

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن،

دوو تيـبينى بهريز وهـزيرى تهنـدروستى ئيشارهـتى بهـوه كرد، وابزانم ليـره نيه، به ههر حال دهـستى خوـش بيـت، من ئيشارهـت بو دووانيان دهـكهـم، بو مهـوزوعى خواردنه، جگه له خهـفهـرهـكان و دكتور و نهـوانه، بهـراستى خواردن پتـويستـه موراـعات بكـريت و، نهـو مهـبلهـغهـى كه هاتـوه، من به زورى نازانم و، پيشنيار دهـكهـم ههـروهـكو خوـى بمـيتـيتهـوه.

مهـوزوعى جلوـهـرگ ههـر ههـمان شته، جلوـهـرگيش، بو نهـوهـى نيه قاتى جوانى پىـ بكـريت، رهـنگه ههـر بو سهـدرهـوه ههـندىـك بهـكار هـينهـرى نهـوى بيـت، يان بو نهـخوـشهـكان بيـت، لهـبهـر نهـوه پيشنيار دهـكهـم نهـو دوو فهـسلهـى با بـليـتين، فهـسلهـى جلوـهـرگ لهـگهـل فهـسلهـى نهـغـذيه، كهـم نهـكـريتـهـوه و وهـكو خوـى بمـيتـيتهـوه، زور سوپاس.

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن:

ليژنهى دارايى فهرموو وهـلامى تيـبينيهـكانى بهريز وهـزيرى تهنـدروستى بدهـرهـوه.

بهريز جـمـيـل عـبـدى سـنـدى:

بهريز سهرووكى نهنجـومـهـن،

ديوانى وهـزارهـتى ئيـمه چ نهـم تهـئـيده و، ههـروهـكى هاتى چـون وهـزارهـتى دارايى و ئابوورى بـكهـين قيسـمى دووـى دوو تيـبينىـت ههـين، دهـبيـتن تيـبينى بهـشى دووـم لهـگهـل تيـبينى بهـشى پـينـجهـم نهـبيـتن، چونـكه بهـش بهـشه، بهـشى دووـم (نفقات الطبع) (٣٠٠٠٠٠) دينار هاتـوه، ئيـمه داوا دهـكهـين بيـيته (١٠٠٠٠٠) دينار و، نهـغـذيه (٢٠٠٠٠٠٠٠) دينار هاتـوه، ئيـمه داوا دهـكهـين بيـيته (١٤٠٠٠٠٠٠) دينار، نهـوه له بهـشى دووـم.

بو چـوونـهـكانى ئيـمهـش لهـبهـر چيه؟

بهريز وهـزيرى تهنـدروستى باسى زور وسـولاـتى كرد، ئيسـتيمـارات و، چـون چاپ بـكات و، تهـكـليفه لهـسهـر وهـزارات، بهـلام نهـگهـر وسـولاـتى داراييه، وهـزارهـتى دارايى، تهـزوـيدى وهـزارهـتى تهنـدروستى و كاروبارى كوـمهـلايهـتى دهـكات، بهريز وهـزيرى داراييش ليـرهـيه، ههـر له كابينهـى سيـيهـمهـوه

وسولانی دارایی بۆته شتیکی مهرکه زی، ئه وه یهک.

دووه ئیستیما راتی ترو، هه ره یه که و ئیستیما راتی هه بیته، لیته هه تا ۶/۳۰، ته نیا له به شی دووه له ده وائیری هه ده مات (۱۵۱۱۶) دینار سه رف بووه، له شه ش مانگ، با شه ش مانگی تریش (۲۰۰۰۰) دینار سه رف بکریته، با پینج هه زار زیاتر بیته، ئیمه ده لئین با بیته (۱۰۰۰۰۰) دینار، یه عنی سی قات و چوار قات به رامبه ری ئه وه یهک، دووه م/ له وانه یه به ریز وه زیری ته ندروستی و ته سه ور ده کات چاپه مه نی هه موویان له م به شه دایه، نه خیر، له دیوانی وه زارته به ریز وه زیری ته ندروستی (۳۰۰۰۰۰۰) دینارته هه یه بۆ چاپکردن و، ده ستیشمان لی نه داوه، چونکه ئیمه ده زانین وسولات زیاتر مهرکه زیه، یان له وه زارته دارایی وه ده گریت، یانیش دیوانی وه زارته پاره ی چاپه که ی ده دات، لیته شتیکی سانه وی و زیاده یه، ئه وه ده رباره ی چاپه مه نی له به شی دووه مدا، ئیمه دئینه سه ر نه غذیه، نه غذیه پار (۱۱۰۰۰۰۰) دینار بوو، له په سند کراوی په رله مان و به پیتی داواکاری وه زارته ته ندروستی و وه زارته دارایی ته ئیدی کرد بوو، فعله ن پاش ۶/۳۰ (۵۳۷۶۸۴۰) دینار، یه عنی که متر، نه گه ر کۆبکریته وه و جارانی دوو بکریته، هه تا کۆتایی سال ته قریبه ن ده بیته (۱۰۵۰۰۰۰۰) دینار، یه عنی نابیته (۱۱۰۰۰۰۰۰) دینار، له گه ل نه وه شدا با بلئین (۳۰۰۰۰۰۰) دیناری تریش له سه ری دانئین، هه رچه نده (۱۲۰۰۰۰۰۰) دینار کافیه، به قه ناعه تی ئیمه، به لام زۆریه ی نه دامانی لیژنه گوتیان (۱۴۰۰۰۰۰۰) دینار، بووه (۱۴۰۰۰۰۰۰) دینار، یه که م خواردن گرانتتر بۆ یان دیت، ئیمه ده بیته زۆر هه ول به دین بۆ بریاری ۹۸۶، چونکه مونه زه مات زۆر زۆر یارمه تی نه خوشخانه کان ده دن، خواردن دین، نه م خواردنه نه بوو بۆ دکتۆر، به س خواردن بۆ نه خوشه، زیاتریش مونه زه مات یارمه تیان ده دات، جگه له وه ش پاره ی وه زارته دارایی شه، داوایه که له جیگای خو به تی، سه رجه مه که ی سال ته واه ده بیته، ته قریبه ن (۱۰۵۰۰۰۰۰) دیناره، ئیمه ده یکه یه (۱۴۰۰۰۰۰۰) دینار، یه عنی ۳۰٪ زیاد کسراوه، ئه وه له بۆ به شی دووه م، زۆر سوپاس.

به ریز سه روکی نه بجومه ن:

هیچ تبیینی هه یه؟، باسی به شی پینجه م بکه.

به ریز جمل عیله دی سندی:

به ریز سه روکی نه بجومه ن،

به شی پینجه م: (مدیرية العمل للإصلاح الاجتماعي).

له ماده ی (۰۵) جلویه رگ هاتوو (۵۵۰۰۰۰) دیناریان نووسیوو، ئیمه داوا ده که یه بیته (۲۵۰۰۰۰) دینار.

۱- مه فروزه دابه ش کرا بووایه، بۆ غوونه جلویه رگی پۆلیسه، هی خزمه تکاره، هی دکتۆره، نه وه ش جۆره ها جۆری هه یه، به پیتی میزانیه، لیته نه وه یان دابه ش نه کردوو.

پاریش (۲۰۰۰۰) دینار بوو، په‌سند کرا بوو له‌لایه‌ن په‌رله‌مان پاش توسییه‌تی وه‌زاره‌تی دارایی، تا ۶/۳۰ (۶۴۰۰) دینار سهرف کرا بوو، پار (۲۰۰۰۰) بوو، ئیمه‌ش ئه‌م سال ده‌لټین با (۲۰۰۰۰) بیت، با ۲۵٪ زیاد بکه‌ین، ببیته (۲۵۰۰۰) دینار، له‌بهر ئه‌وه ئیمه ده‌لټین (۵۵۰۰۰) دینار زور زوره، به‌تاییه‌تی بۆچوونی داراییش ئه‌وه‌یه، ئه‌وه‌نده ئه‌رقام زیاد نه‌کرت، ئه‌رقام گونجاو بیت عه‌جزی هه‌یه، له‌بهر ئه‌وه داوامان کردوه، ئه‌وه ببیته (۲۵۰۰۰) دینار.

سییانه‌ی ته‌ئسیساتی ئاو و کاره‌بایی، هاتووه (۵۰۰۰۰) دینار، ئیمه داوا ده‌که‌ین ببیته (۱۰۰۰۰) دینار، پار (۶۰۰۰) دینار بوو، تا ۶/۳۰ (۶۵۷۶) دینار سهرف کرا بوو، یه‌عنی تا کو‌تایی سالی‌ش ناگاته (۱۳۰۰۰) دینار، له‌گه‌ل زانی‌نیش په‌سند کراوه‌که‌ی (۶۰۰۰) دینار بوو، ئیمه نه‌ک له ۵۰٪، به‌لکو له ۶۰٪ زیادی بکه‌ین، ئه‌گه‌ر بکاته (۱۰۰۰۰) دینار، به‌لام (۱۰۰۰۰) دیناره‌که‌ش ئیمه ده‌لټین زوره، به‌لام زوریه‌ی نه‌ندامانی لیژنه به‌ په‌سندیان زانیوه. به‌رتیز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن،

پاش ئه‌وه دټینه سهرفه‌سلی چواره‌م/ ماده‌ی (۱۱) سییانه‌ی هه‌دائیک.

پار (۱۰۰۰۰) دینار بوو، ئیمه داوا ده‌که‌ین ئه‌م سالی‌ش هه‌ر (۱۰۰۰۰) دینار بیت، هه‌تا ۶/۳۰ یه‌ک فلس سهرف نه‌بووه، ئه‌م (۲۰۰۰۰) له‌ش رایه‌ک هه‌بوو له لیژنه، گوتم به‌لکو ئه‌م سفره له‌وانه‌یه زیاد له کو‌مپیوته‌ر رو‌یشتبیت، یه‌عنی (۲۰۰۰۰) دیناره، له کو‌مپیوته‌ر سفریک زیاتر رو‌یشتووه، بووه به (۲۰۰۰۰) دینار، به‌لام ئیمه ئه‌وه نالټین (۱۰۰۰۰) بیت یان (۲۰۰۰۰) دینار، ئیمه هه‌ر داوا ده‌که‌ین، وه‌کو سالی رابردووی لی بیت و، ببیته (۱۰۰۰۰) دینار، زور زور سوپاس،

به‌رتیز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن:

فه‌رموو به‌رتیز وه‌زیری دارایی.

به‌رتیز سه‌رکس ئاغاجان مامه‌ندۆ:

به‌رتیز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن،

ئیمه پټیش تریش گوتمان مادام مه‌به‌ست له‌ که‌م کردنه‌وه بیت، ئیمه له‌گه‌ل که‌م کردنه‌وه‌ین، به‌لام هه‌ندیک گۆرانکاری که‌ باس کرا، ئه‌وه‌ی هه‌دائیک و سییانه‌و جلویه‌رگ و که‌ گوترا سفر زیاد بووه، به‌راستی له‌ کو‌مپیوته‌ر سفر زیاد نه‌بووه، هه‌روه‌کو به‌رتیزتان ئاگادارن، ئیستا هه‌موو به‌ندیخانه‌کان ته‌حویل ده‌کرتین بۆ ئیسلامی کۆمه‌لایه‌تی به‌یاریکی وا ده‌رچووه، ئه‌وجا مه‌ساریفه‌کان زیاد ده‌بن، هی جلویه‌رگ، هه‌ر یه‌ک دوو جلویه‌رگی پټیوسته، ئه‌وه‌ی سییانه‌ی هه‌دائیک هیچ نه‌کرا بوو، به‌لام ئیستا که‌ گرنگی دراوه به‌ هه‌دائیک بۆ به‌ندیخانه‌کان و ده‌وائیر و ئه‌وانه‌ بووه، بۆیه له‌سه‌ر ئه‌ساسی ئه‌وه‌ی که‌ به‌رنامه‌مان هه‌بیت بۆ سالی ۲۰۰۲ دوو باخچه‌ی

گه وره يان هه يه كه چاكي بكه ينده وه، به لام ديسان ئيمه هه ره گهل ليژنه ي دارايي كي شه مان نيه،
موته فيقين له گهل وه زيري ته ندروستي له سه ره ئه م مه وزوعه، بهس ته وزيحه كه ده ده ين، نه گه رنا
له گهل ليژنه ي دارايين، زور سوپاس.

به ريز سه ره روكي نه نجه ومه نه:

به ريز وه زيري ته ندروستي فهرموو.

به ريز د. جمال عبدالحميد:

به ريز سه ره روكي نه نجه ومن،

به راستي له قسه ي پيشووم سوپاسي ليژنه كه م كرد بو خه م خوربان كه هه وليان داوه شته كه كه م
بكرتته وه، به لام من حزم لي بوو گرنگي نه و دوو بابته پيشان بدهم، كه مه سه له ي چاپه مه ني و
خواردن بوو، له هه مان كاتيشدا گوتم برياري كو تا يي بو نه داما ني په ره له ما ني به ريزه، به لام بو
ته وزيح نه وه ره قامانه ي كه پيشان دران، ئيمه سه رفمان نه كردووه، نه مه ده ليليكه وه كو به ريز كا ك
شه و كه ت ئا مازه ي پي كرد، ئيمه هه ره ره قه مي تك دا بنديت سه رقي نا كه ين، له هه مان كاتيشدا
ئيمه سه ريسين، له به ره نه وه ي كه م ترين شت سه رف بكرت به پتي پتيو ست، يه عني نه وه ي
دا بنديت، مه رج نيه سه رف بكرت و، له هه مان كاتيشدا هه ره ري گايه كي تر به ري گاي برياري
٩٨٦ پهيدا بيت، به دي لي نه م ميزانيه بيت، ئيمه حه قه ن نه وه به كا ر دي نين نه وه پا ره يه ي كه ته رخا ن
كرا وه سه رف نا كر يت.

به نيس به ت لايه ني ئيسلاحي كو مه لايه تيه وه، گرنگيه كي زور درا وه به قه زيه ي كو مه لايه تي، ئيمه
ده لتي ن نه وانه به ندي خا نه نين نه وانه ئيسلا حين، نه گه ره پيشان پا ره دا نه ترا وه، به لام ئيس تا له
به رنامه مان هه يه، كه وه زعيان چاك بكرت، حه دي قه به نيس به ت به ندي خا نه وه زور گرنگه، وه كو
وه سائي لي ته رف يه ي بو يان و، نه گه ره پيشان پا ره يان بو دا نه ترا وه، ئيس تا دا نرا وه، مه به ست نه وه يه
و، جلو به رگ به حه قيه قه ت بو به ندي كرا وه كا نه له گهل كا ر مه نده كا ن، وه كو به ريز وه زيري دارايي
ئا مازه ي پي كرد، ئيس تا به ندي خا نه به نيس به ت وه زا ره تي ئيمه وه، بهس نه حداس و ئا فره تا ن سه ر
به وه زا ره تي ئيمه ن، به لام بريار درا له نه نجه ومه ني وه زي ران و گه وه ره كا نيش بدر ته وه زا ره تي
ته ندرو ستی، له به ره نه وه پتيو سته پا ره يه ك ته رخا ن بكرت بو وه زعي چاكسازي چاك بكه ينده وه،
هه مو ومانيش هه ول ده ده ين كه شتي با شتر بكه ين، نه گه ره پا ره يه كا مان دا نا وه بو شتي كي باش،
ما نا ي نه وه نيه ته بزير كرايه، به لكو له پينا وي نه وه ي با شتر خزه تي نه وه شه ري حه يه بكه ين، زور
سوپاس.

به ريز سه ره روكي نه نجه ومه نه:

زور سوپاس، خالي دووهم بيخوتنه وه جاري كي تر، پيشنباري حكومت و پيشنباري خوتان.
به ريز جميل عبدي سندی: (دوائر الخدمات الصحیه) (١٩٨٠٦٧٠٠٠) ديناره، هي وه زا ره ت،

لیژنه که مان ته و سیه ده کات بیته (۱۹۱۸۶۷۰۰۰) دینار.

ته و سیه لیژنه دارایی ده خینه ده گدانه وه، تکا له و نه دنامه به ریزانه ده کم که پیشنیاری لیژنه دارایی په سند ده کهن ده ستیان به رز بکه نه وه، زور سوپاس، نه و نه دنامه به ریزانه که پیشنیاری لیژنه دارایی په سند ناکهن ده ستیان به رز بکه نه وه، (سی به شانزده) پیشنیاری لیژنه دارایی په سند ناکریت، دره وازه ی پینجه میان بو بخوینه وه تکایه.

به ریز سید سلیم عبدی سندی:

المادة الخامسة: (المديرية العامة للإصلاح الاجتماعي) (۱۱۰۸۶۰۰۰) دیناره هی وه زارته، نیمه داوا ده کهن بیته (۱۰۱۹۶۰۰۰) دینار.

به ریز سید سهرکی نه نجه و مهن:

تکا له و نه دنامه به ریزانه ده کم که پیشنیاری لیژنه دارایی په سند ده کهن ده ستیان به رز بکه نه وه، زور سوپاس، نه و نه دنامه به ریزانه که پیشنیاری لیژنه دارایی په سندی ناکهن ده ستیان به رز بکه نه وه، به زور بهی دهنگ پیشنیاری لیژنه دارایی په سند نه کرا. تکا له و نه دنامه به ریزانه ده کم که دره وازه (دهیم) ی وه زارته ته ندروستی و کاروباری کومه لایه ته په سند ده کهن ده ستیان به رز بکه نه وه، زور سوپاس، نه و نه دنامه به ریزانه که په سندی ناکهن ده ستیان به رز بکه نه وه، دره وازه دهیم هشت نه دنامی به ریز په سندی ناکهن، به زورینه دهنگ دره وازه دهیم وه رگیرا. دره وازه یازده.

به ریز سید سلیم میران:

به ریز سهرکی نه نجه و مهن،

الباب الحادي عشر: وزارة الاعمار والتنمية:

۱- دیوان الوزارة (۲۷۶۲۰۰۰) دینار.

۲- المديرية العامة للاعمار والتنمية (۲۲۶۴۶۰۰۰) دینار.

کوی دره وازه یانزده (۲۵۴۰۸۰۰۰) دینار، لیژنه دارایی پشتگیری له پای وه زارته تابووری ده کات، هروه ها لیژنه کارو ثاوه دانه کردنه وه پشتگیری له پای وه زارته تابووری ده کات، له گهل ریزمدا.

به ریز سید سهرکی نه نجه و مهن:

هیچ تیبینی تر هیه؟، تیبینی نیه، دره وازه یانزده ده خینه ده گدانه وه، تکا له و نه دنامه به ریزانه ده کم که دره وازه یانزده په سند ده کهن ده ستیان به رز بکه نه وه، زور سوپاس، نه و نه دنامه به ریزانه که په سندی ناکهن ده ستیان به رز بکه نه وه، دره وازه یانزده به گشتی دهنگ وه رگیرا. دره وازه یانزده.

بهريتز حميد سليم ميران:

بهريتز سهروكي نهنجومه،

الباب الثاني عشر: وزارة المساعدات الانسانية والتضامن:

۱- ديوان الوزارة (۳۵۶۰۰۰) دينار.

۲- مديرية سفر دهوك (۲۲۵۸۰۰۰) دينار.

كۆي دهروازهي دوانزدهم (۵۸۲۶۰۰۰) دينار، ليژنهي ئابووري پشتگيري له راي وهزارهتي ئابووري دهكات، سوپاس.

بهريتز سهروكي نهنجومه:

هيچ تيبيني ههيه لهسه دهروازهي دوانزده؟، تيبيني نيبه، تكا لهو ئەندامه بهريتزانه دهكههه كه دهروازهي دوانزدهم پهسند دهكههه دهستيان بهرز بكههههه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامه بهريتزانهي كه پهسندی ناكههه دهستيان بهرز بكهههههه، دهروازهي دوانزدهم به گشتي دهنگ وهگيرا. دهروازهي سيزدهم. وهزارهتي ئهوقاف و كاروباري ئيسلامي.

بهريتز حميد سليم ميران:

بهريتز سهروكي نهنجومه،

الباب الثالث عشر: وزارة الاوقاف والشؤون الاسلامية:

۱- ديوان الوزارة (۸۶۷۳۰۰۰) دينار.

۲- مديرية الاوقاف اربيل (۳۲۸۶۷۰۰۰) دينار.

۳- مديرية أوقاف دهوك (۱۴۰۴۲۰۰۰) دينار.

كۆي دهروازهي سيزدهم (۵۵۵۸۲۰۰۰) دينار، ليژنهي ئابووري پشتگيري له راي وهزارهتي ئابووري دهكات، سوپاس.

بهريتز سهروكي نهنجومه:

زۆر سوپاس، راي ليژنهي ئهوقاف و كاروباري ئيسلامي.

بهريتز شايخ محسن خالد مفتي:

بهريتز سهروكي نهنجومه،

ليژنهي ئهوقاف پشتگيري له راي وهزارهتي ئهوقاف و ئەو ريكهوتنه دهكات لهگهه وهزارهتي دارايي كه لهسه ري بوون، لهگهه ريزمان.

بهريتز سهروكي نهنجومه:

زۆر سوپاس، تكا لهو ئەندامه بهريتزانه دهكههه كه دهروازهي سيانزدهم پهسند دهكههه دهستيان بهرز بكههههه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامه بهريتزانهي كه پهسندی ناكههه دهستيان بهرز بكهههههه، دهروازهي سيانزدهم به گشتي دهنگ وهگيرا. دهروازهي چواردهم.

بهريتز جـمـيـل عـبـدى سـنـدى:

بهريتز سهروكى نه نجومهن،

الباب الرابع عشر: وزارة المالية والاقتصاد:

١- ديوان الوزارة (٥٤٨٨٠٠٠) دينار.

٢- المديرية العامة للايرادات (٢٨٤٦٨٠٠٠) دينار.

٣- المديرية العامة للمالية لوزارة المالية (٥١١٤١١٠٠٠) دينار.

ليژنهى تابوورى له فہسلى شہشم له ماددهى (٠٨) له (منح البلديات) هاتووه (١٠٠٠٠٠٠٠٠) دينار، كه پيشنيار دهكهن بيته خوارهوه، بيتته (٥٠٠٠٠٠٠٠٠).

له ماددهى حهقدهمين (منح الاتحادات والتقابات)، (٣٠٠٠٠٠٠٠٠) دينار هاتووه، پيشنيار دهكهن كه بيتته (٢٥٠٠٠٠٠٠٠) دينار، وهكوسالى رابردوو.

كوى دهروازهى بهشى ستيهه: (المديرية العامة للمالية) (٤٥٦٤١١٠٠٠) دينار له ليژنهى دارايى و تابووريدا.

٤- المديرية العامة للتجارة (١٢٨٥٤٠٠٠) دينار.

٥- المديرية العامة لشرطة الحدود والجمارك (٢٣٧٩٧٠٠٠) دينار.

٦- المديرية العامة للتقاعد (٨٥٠١١٠٠٠) دينار.

٧- رئاسة المحكمة الكمركية (٣٥٩٠٠٠) دينار.

٨- شركات التأمين (٧٥٨٠٠٠) دينار.

٩- البنوك الاختصاصية (٤٠٣٧٠٠٠) دينار.

كوى گشتى دهروازهى چواردهم (٦٨٢١٨٣٠٠٠) دينار، ليژنهى دارايى دهليتيت بيتته (٦٢٧١٨٣٠٠٠) دينار.

بهريتز سهروكى نه نجومهن:

راى بهريتز وهزيرى دارايى فهرموو.

بهريتز سهركيس ئاغاجان مامهन्दو:

بهريتز سهروكى نه نجومهن،

پشتگيرى له راى ليژنهى دارايى دهكهن، له بهر چهند هو:

١- بهنيسبت كهه كردنهوهى (منح الاتحادات والتقابات)، ئيمه تهقريبهه مهعدهل له سنوورى (١٧٥٠٠٠٠٠) دينارتيك سهرف دهكهن، كهواته هو (٢٥٠٠٠٠٠٠٠) دينار بهشى ساليكمان

دهكات، نه گهر تووزتيك هي نويتش له سهرى دابترت، يه عنى بهشى نهوهش دهكات.

بهنيسبت (منح البلديات) ههر چهند جه دوه له كه لاي منه، لاي كاك جه ميل رهنگه ههبيت، وابزانم خودى وهزارهتى شاره وانيش (١٠٠٠٠٠٠٠٠) دينارى پيشنيار نه كردوو،

(۵۰۰۰۰۰۰۰) دیناری پیشنیار کردووه، پاشان وهزارهتی دارایی (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) دیناره‌که‌ی له پیشنیاری خو‌ی هاتووه، نه‌ک له پیشنیاری وهزارهتی شاره‌وانی، ئه‌وه له لایه‌ک، هه‌رچه‌نده به‌راستی شاره‌وانییه‌کان ژماره‌یان زۆر بووه، به‌لام هه‌ولیش بدریٲ له‌سه‌ر بریاره‌که‌ی ۹۸۶ هه‌ندیک شت بکریٲ و، داهاته‌کانیش کۆبکریٲه‌وه، بۆیه له‌به‌ر ئه‌و دوو هۆیه‌ پشتگیری له‌و که‌م کردنه‌وانه ده‌که‌م.

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن:

باشه هۆی پیشنیار کردنی (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) دینار له لایه‌نی ئیٲه‌وه بۆ چی بووه؟

به‌ریٲز سه‌ره‌کیس ئاغا جان مامه‌ندۆ:

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن،

له‌سه‌ر ئه‌و ئه‌ساسه بووه، که ژماره‌ی شاره‌وانییه‌کان زیاد بووه، گه‌یشٲۆته ۸۵ شاره‌وانی، که‌واته ٲیٲویسته منحه‌یان بۆ زیاد بکه‌ین، ته‌بیعی ئه‌وه پیشنیاری وهزارهتی دارایی بووه، ئه‌گه‌رنا ٲیشنیاری وهزارهتی شاره‌وانی هه‌ر به‌و (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) دیناره ٲیشنیار کرا بوو، به‌لام له‌ حاله‌تیٲک ئه‌گه‌ر وهزارهتی شاره‌وانی ئیراداتی زۆر بوو، ئیعتیادییه عه‌جزی میزانیه‌ی نابٲ و، ٲیٲویست ناکات ئه‌وه‌نده له‌ میزانیه‌ی وهزارهتی داراییه‌وه ده‌عم بکریٲ، له‌گه‌ل رٲزمد.

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن:

زۆر سوپاس، هیچ تیٲینی هه‌یه، به‌ریٲز کاک عبدالخالق فه‌رموو.

به‌ریٲز عبدالخالق محمد رشید زه‌نگه‌نه:

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن،

به‌راستی من له‌گه‌ل ئه‌وه‌م به‌نیسه‌بت شاره‌وانییه‌وه، ده‌وریٲکی گرنگی هه‌یه و تازه‌شن و، بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر بتوان خزمه‌ت بکه‌ن، له‌به‌ر ئه‌وه من له‌گه‌ل ئه‌وه‌م (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) دیناره‌که به‌نیٲته‌وه، هه‌روه‌ها به‌نیسه‌بت (منح الاتحادات والنقابات)، وه‌کو خو‌ی به‌نیٲته‌وه، ئیمه ده‌بیٲ ده‌فعیٲکیان بده‌ینی، راسته وه‌زعی میزانیه‌شمان خراپه، موته‌ئکیدم که ئیمه به‌ نه‌زه‌ری ئیعتیباری وه‌رده‌گیرین، به‌س ئه‌و دوو موئه‌سه‌سه‌یه زۆر زه‌روورین له‌ ژبانی کۆمه‌لگای کوردستاندا، زۆر سوپاس.

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن:

زۆر سوپاس، رای لیٲژنه‌ی دارایی ده‌خه‌ینه ده‌نگدانه‌وه، به‌رامبه‌ر به‌ خالی سیٲیه‌م، تکه‌یه بیخوٲینه‌وه، ٲیشنیاری وهزارهتی دارایی بخوٲینه‌وه و هی خوشتان بخوٲینه‌وه.

به‌ریٲز جمیل عه‌بدی سندی:

به‌ریٲز سه‌ره‌ۆکی ئه‌نجومه‌ن،

(المديرية العامة للمالية)، سه‌ره‌می وهزارهتی دارایی و ئابووری ده‌کاته (۵۱۱۴۱۱۰۰)

دینار، لیژنه‌ی ئابووری ده‌لیتن (٤٥٦٤١١٠٠٠) دینار له به‌شی سییه‌مدا.

به‌ریز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن:

تکا له‌و نه‌ندامه به‌ریزانه ده‌که‌م که پیشنیاری لیژنه‌ی دارایی و ئابووری ده‌ریاره‌ی به‌شی سییه‌م په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، نه‌و نه‌ندامه به‌ریزانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه، به‌ زۆریه‌ی ده‌نگ په‌سند کرا. ده‌روازه‌ی چوارده‌مین ده‌خه‌ینه ده‌نگدانه‌وه، تکا له‌و نه‌ندامه به‌ریزانه ده‌که‌م که بودجه‌ی وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، نه‌و نه‌ندامه به‌ریزانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه. فهرموو کاک بورهان.

کاک برهان علی جفاف:

به‌ریز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن،

الباب الخامس عشر: وزارة شؤون المشمرکه، دیوان وزاره (٢٩٧٣٢٠٠٠٠) دینار کۆی گشتی (٢٩٧٣٢٠٠٠٠) وه‌کو لیژنه‌ی دارایی هیچ تییینه‌کمان له‌سه‌ر نه‌و مه‌بله‌غه‌ی که وه‌زاره‌تی دارایی دایناوه نییه و، زۆر سوپاس.

به‌ریز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن:

تییینه‌ی هیه به‌ زیاد کردنی پیشمه‌رگه، چونکه باوه‌ر ناکه‌م که‌س تییینه‌ی له‌سه‌ر وه‌زاره‌تی پیشمه‌رگه هیه، تییینه‌تان هیه لیژنه‌ی پیشمه‌رگه، نه‌خیر نییه، تکا له‌و که‌سانه ده‌که‌م که بودجه‌ی وه‌زاره‌تی پیشمه‌رگه په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، تکا له‌و نه‌ندامانه ده‌که‌م که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رز بکه‌نه‌وه، بودجه‌ی وه‌زاره‌تی پیشمه‌رگه به‌ گشتی ده‌نگ وه‌رگیرا. بودجه‌ی وه‌زاره‌تی پیشمه‌سازی و وزه.

کاک برهان جفاف:

به‌ریز سه‌روکی نه‌نجومه‌ن،

الباب السادس عشر: وزارة الصناعة والطاقة.

- ١- دیوان الوزارة (٣٠١٠٠٠٠) دینار.
 - ٢- مدیریات المسح الجیولوجی (٢٠١١٠٠٠) دینار.
 - ٣- مدیریات شرطة كهرباء المحافظات (٩٣١٠٠٠٠) دینار.
 - ٤- شبكات كهرباء (٥٢٥٦٠٠٠) دینار.
 - ٥- المديرية العامة للكهرباء (١٠٥٥٠٠٠) دینار.
 - ٦- المديرية العامة للنفط والمعادن (١٢٩٨٠٠٠) دینار.
 - ٧- المديرية العامة للتكنيك والانتاج (٤٤٠٥٠٠٠) دینار.
- به‌ریز سه‌روکی په‌رله‌مان کۆی گشتی (٢٦٨٤٥٠٠٠) دینار، وه‌کو لیژنه‌ی دارایی هیچ

تییینه کمان نییه لهسه ره مهبلهغی که وهزارهتی دارایی دایناوه و، زۆر سوپاس.

به‌پێژ سه‌ره‌روکی نه‌نجومه‌ن:

زۆر سوپاس، هه‌یج تییینی هه‌یه لهسه ره‌روازه‌ی شازده‌م؟، دياره نییه ده‌یخه‌ینه ده‌نگدانه‌وه، تکه له‌و نه‌ندامه به‌پێژانه ده‌که‌ین که بودجه‌ی وهزارهتی پیشه‌سازی و وزه په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، نه‌و نه‌ندامه به‌پێژانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه، بودجه‌که به‌ گشتی ده‌نگ وهرگیرا. بودجه‌ی وهزارهتی داد.

به‌پێژ شه‌فیقه فقی عبدالله:

الباب السابع عشر: وزارة العدل.

١- دیوان الوزارة (٦٣٦٩٠٠٠) دینار.

٢- محكمة التميز (١٧٠٦٠٠٠) دینار.

٣- محاکم (١٥٢٧٠٠٠٠) دینار.

٤- المديرية العامة للتسجيل العقاري (٦٧٠١٠٠٠) دینار.

٥- مديرية رعاية القاصرين (٨٢٧٠٠٠) دینار.

٦- رئاسة الإدعاء العام (١٦٠٦٠٠٠) دینار، کۆی گشتی (٣٢٥٣٣٠٠٠) و، لیژنه‌که‌مان له‌گه‌ل وهزارهتی دارایی و ئابووریه و، زۆر سوپاس.

به‌پێژ سه‌ره‌روکی نه‌نجومه‌ن:

رای لیژنه‌ی یاسای.

به‌پێژ شه‌یروان ناصح حیدره‌ری:

به‌پێژ سه‌ره‌روکی نه‌نجومه‌ن،

ئیمه‌ش ره‌ئی خۆمان ده‌رپریوه و، په‌سندی ده‌که‌ین.

به‌پێژ سه‌ره‌روکی نه‌نجومه‌ن:

زۆر سوپاس، هه‌یج تییینی هه‌یه لهسه ره‌ثم ده‌روازه‌یه، بودجه‌ی وهزارتی داد ده‌خه‌ینه ده‌نگدان، تکه له‌و نه‌ندامه به‌پێژانه ده‌که‌م که په‌سندی ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، نه‌و نه‌ندامانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه، بودجه‌ی وهزارهتی داد ده‌روازه‌ی هه‌قده‌م به‌گشتی ده‌نگ په‌سه‌ند کرا.

به‌پێژ شه‌فیقه فقی عبدالله:

به‌پێژ سه‌ره‌روکی نه‌نجومه‌ن،

الباب الثامن عشر: ديوان الرقابة المالية (٦٣٤١٠٠٠) دینار و، کۆی گشتی (٦٣٤١٠٠٠)

دیناره، ئیمه له‌گه‌ل ره‌ئی وهزارهتی دارایی و ئابوورین له‌گه‌ل ریزماندا.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، هیچ تێبینی هەیە لەسەر دیوانی چاودێری دارایی، دیارە نییه بودجەى دیوانی چاودێری دارایی دەخەینە دەنگدانەوه، تکا لەو ئەندامە بەرپزانه دەکەم کە پەسندی دەکەن دەستی خۆیان بەرز کەنەوه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى کە پەسندی ناکەن دەستیان بەرز کەنەوه، بەگشتی دەنگ دەروازەى هەژدە پەسند کرا. تکایە گشتی میزانیه‌که‌مان پێی بلێن.

بەرپز جەمیل عەبدى سەدى:

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن،
گۆرانکاری تەنها لە دوو دەروازەى، مەجموعەى موازەنەى دێتێن هاتە تەسدىق کەن میزانیه ئیعتیادیه یان میزانیه جارىه (٢٤٩٨٤٢٣٠٠٠) دینار.

بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، تکا لەو ئەندامە بەرپزانه دەکەم کە هەموو میزانیهى حکومەت پەسند دەکەن دەستی خۆیان بەرز کەنەوه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى کە پەسندی ناکەن دەستیان بەرز کەنەوه بەگشتی دەنگ پەسند کرا.
تکایە میزانیهى پلانى حکومەتى هەرێم بۆ سالى (٢٠٠٢).

بەرپز بطرس سەخەریا هەرمز:

- بەرپز سەرۆکی ئەنجومەن،
- ١- خلاصة موازنة الخطة لحكومة الإقليم لعام (٢٠٠٢).
 - ١- وزارة الداخلية (٢٢٤٠٠٠٠٠) دینار.
 - ٢- وزارة المالية والاقتصاد (٤١٥٠٠٠٠٠) دینار.
 - ٣- وزارة الصناعة والطاقة (٧٤٠٥٠٠٠) دینار.
 - ٤- وزارة النقل والمواصلات (٢٤٥٠٠٠٠٠) دینار.
 - ٥- وزارة الزراعة والري (٣٥٠٥٠٠٠) دینار.
 - ٦- وزارة البلديات والسياحة (١١٥٣٨٠٠٠٠) دینار.
 - ٧- وزارة التربية (٥٤٥٠٠٠٠) دینار.
 - ٨- جامعتي صلاح الدين ودهوك (٣٤١٠٠٠٠٠) دینار.
 - ٩- رئاسة المعاهد الفنية (٩٠٠٠٠٠٠) دینار.
 - ١٠- وزارة الاشغال والاسكان (٤٠٦٦٩٠٠٠) دینار.
 - ١١- وزارة الاعمار والتنمية (٢٤٨٥١٠٠٠) دینار.
 - ١٢- وزارة العدل (١٦٥٠٠٠٠٠) دینار.
 - ١٣- وزارة الثقافة (٩٤١٤٠٠٠) دینار.

١٤- وزارة الاوقاف والشؤون الاسلامية (٣٣٥٥٠٠٠) دينار .
المجموع الكلي (٣٨٨٢٢٤٠٠٠) دينار. ئيمه وهكولىژنه كه مان له گهـل وهزارهـتى دارايى و
ئابوورين.

بهريز سهـرۆكى نهـنجـومـهـن:

ههچ تيبينى ههيه دهريارهـى بودجهـى پلان؟، دياره نيبه، بودجهـى پلان دهـخهـينه دهـنگـدانهـوه، تـكا
لهـو نهـندامه بهريزانه دهـكهـم كه پهـسندى دهـكهـن دهـستيان بهريزهـنهـوه، زۆر سوپاس، تـكا لهـو
نهـندامه بهريزانه دهـكهـم كه پهـسندى ناكهـن دهـستيان بهريزهـنهـوه، بهـگشتى دهـنگ وهـرگـيرا.
ميزانيهـى تهـمويلى زاتى.

بهريز سهـرۆكى نهـنجـومـهـن:

- بهريز سهـرۆكى نهـنجـومـهـن،
موازنه التمويل الذاتى لعام ٢٠٠٢م
أ/ موازنة المصانع والمعامل والدوائر الممولة ذاتيا التابعة لوزارة الصناعة والطاقة
١- معمل الغزل والنسيج في اربيل (٢٠٥٥٥٠٠٠) دينار .
٢- معمل رخام اربيل (٣٢٤٨٠٠٠) دينار .
٣- معمل الغاز في اربيل (١٨ ٨٥٦٠٠٠) دينار .
٤- معمل سكاير اربيل (٢٣١٧٤٠٠٠) دينار .
٥- مديرية توزيع كهرباء اربيل (٩١٣٤٨٠٠٠) دينار .
٦- مديرية مقالع حجر اربيل (٣٠٣٩٠٠٠) دينار .
٧- مديرية توليد الطاقة الكهربائية في اربيل (٤٣٩٧١٠٠٠) دينار .
٨- مديرية توزيع نفط اربيل (٦٠٦٢٠٠٠٠) دينار .
٩- مديرية توزيع كهرباء سوران (٨ ٥١٤ ٠٠٠) دينار .
١٠- مديرية توزيع نفط دهوك (٤٠١٣٨٠٠٠) دينار .
١١- معمل الغزل والنسيج الصوفي/ دهوك (٤٧٩٠٠٠) دينار .
١٢- مديرية توزيع كهرباء دهوك (٦٥ ٨٣٣٠٠٠) دينار .
المجموع للمعامل والمصانع والدوائر اعلاه (٣٧٩٧٧٥٠٠٠) دينار .
ب - موازنة المصارف التجارية الممولة ذاتيا (١٧٣٦٧٠٠٠) دينار .
المجموع الكلي للموازنة الممولة ذاتيا للعام (٢٠٠٢)م (٣٩٧١٤٢٠٠٠) دينار، ههچ تيبينيمان
لهـسهـر نيبهـ.

بهريز سهـرۆكى نهـنجـومـهـن:

ههچ تيبينى لهـسهـر نهـم دهـروازهـيه ههـيه؟ موازنهـى تهـمويلى زاتى نهـخهـينه دهـنگـدانهـوه. تـكا لهـو

ئەوندامە بەرپزانه دەكەم كە پەسندى دەكەن دەستيان بەرزكەنەو، زۆر سوپاس ، ئەو ئەندامە بەرپزانهى كە پەسندى ناكەن دەستيان بەرزكەنەو، بەگشتى دەنگ وەرگىرا. جەدوھلى ئىراداتى تەخمىنى.

به ریز حمید سلیم میران:

به ریز سہرؤ کی تہ نجومہن،

جدول إيرادات حكومة الإقليم لعام (٢٠٠٢)م

- ١- رئاسة مجلس الوزراء (٣٣٨١٩٠٠٠) دينار.
 - ٢- وزارة التربية (١٢٢٥٠٠٠) دينار.
 - ٣- وزارة الاشغال والاسكان (٥٠٠٠٠٠) دينار.
 - ٤- وزارة الزراعة والري (١٦١٧٦٥٠٠) دينار.
 - ٥- وزارة الداخلية (٣٠٣٢٢٠٠٠) دينار.
 - ٦- وزارة البلديات والسياحة (٣٦٢٤٩٠٠٠) دينار.
 - ٧- وزارة النقل والمواصلات (٦٤٤٣١٠٠٠) دينار.
 - ٨- وزارة الثقافة (٢٢٣٥٣٦٠) دينار.
 - ٩- وزارة الصحة والشؤون الاجتماعية (١١٦٢٣٠٠٠) دينار.
 - ١٠- وزارة الاعمار والتنمية (—) دينار.
 - ١١- وزارة المساعدات الانسانية والتضامن (٤٥٠٤٠٠٠٠) دينار.
 - ١٢- وزارة الاوقاف والشؤون الاسلامية (٢٠١١٥٠٠) دينار.
 - ١٣- وزارة المالية والاقتصاد (١٥٣٩١٧٩٠٠٠) دينار.
 - ١٤- وزارة شؤون البيشمه رگه (—) دينار.
 - ١٥- وزارة الصناعة والطاقة (٤١٤٦٦٢٢) دينار.
 - ١٦- وزارة العدل (٤١٠٨٨٠٠٠) دينار.
 - ١٧- ديوان الرقابة المالية للاقليم (—) دينار.
- المجموع الكلي للإيرادات (١٨٢٨٠٤٥٩٨٢) دينار.

بەريز سەھەرۆكى ئەنجۇمەن:

هیچ تیبینی هیه له سهر ئهم تهخمینه، ئهو جه دوه له به عهده ده ته صوبت ده کرت و، تهخمینی نییه، تکا لهو به پرتزانه ده کهم که په سندی ده کهن ده ستیان بهرز که نه وه، زۆر سوپاس، تکا لهو به پرتزانه ده کهم که په سندی ناکه ن ده ستیان بهرز که نه وه، تهخمینه که به گشتی دهنگ په سندر کرا. زۆر سوپاس بۆ ئه ندامانی لیژنه ی دارایی و ئابووری ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان، تکا له دوو ئه ندامی به پرتزی لیژنه ی یاسای ده کهم فهرموون بۆ سهر مونه سه که.

بهريز شيروان ناصح حيدري:

بهريز سهروكي نهنجومه،

((بسم الله الرحمن الرحيم))

بسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

استنادا الى أحكام المادة (٥٣) والفقرتين (١) و (٥) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءً على ما عرضه وزير المالية والاقتصاد ووافق عليه مجلس الوزراء قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة بتاريخ (٣١/١٢/٢٠٠١) تشريع القانون الآتي:

القانون رقم (١٩) لسنة ٢٠٠١

قانون الموازنة لإقليم كوردستان العراق لعام ٢٠٠٢

المادة الأولى:

١- يرصد للنفقات الجارية للمجلس الوطني لكوردستان العراق والوزارات وإدارات الأقليم لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها (٢٥٣٦٦٧٤٠٠٠) دينار مع (١٨٠٠٠٠) دولار امريكي.
أ- المجلس الوطني لكوردستان العراق مبالغ مجموعها (٣٨٢٥١٠٠٠) دينار مع (١٨٠٠٠٠) دولار امريكي.

ب- الوزارات و ادارات الأقليم مبالغ مجموعها (٢٤٩٨٤٢٣٠٠٠) دينار.

٢- يرصد لموازنة المعامل والمصانع والدوائر والشركات و المصارف التجارية والاختصاصية ذات التمويل الذاتي لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها (٣٩٧١٤٢٠٠٠) دينار
أ- المعامل والدوائر والمصانع والدوائر والشركات مبالغ مجموعها (٣٧٩٧٧٥٠٠٠) دينار.
ب- المصارف التجارية مبالغ مجموعها (١٧٣٦٧٠٠٠) دينار.

٣- يرصد لموازنة الخطة لعام ٢٠٠٢ مبالغ مجموعها (٣٨٨٢٢٤٠٠٠) دينار.

٤- تعتمد التخصيصات المصدقة في ميزانية الأقليم لعام ١٩٩٧ بالنسبة للمناطق الخارجة عن سيطرة حكومة إقليم كوردستان - العراق.

بهريز سهروكي نهنجومهن:

تكا لهو نهندامه بهريزانه كه تيبينيان ههيه لهسه ماددهي يهك دهستيان بهرز كه نه وه بۆ نه وهي ناو نوسيان كهين.

بهريز سر كريس ناغا جان مامه ندۆ:

بهريز سهروكي نهنجومه،

تيبينييه كم ههيه لهسه بانكي بازرگاني و ئيختصاصي، تهنيا بانكي بازرگاني داخيلي ته مويلي

زاتی کراوه، ئیختصاصی لسه‌ر میزانییه‌ی بودجه‌ی و‌ه‌زاره‌تی دارایی داخلی بووه، نه‌گه‌ر بنوکی
ئیختصاصی هه‌لب‌گیرئ له‌ یاساکه، چونکه ته‌مویل زاتی نینه، به‌س بازرگانی بمینی، له‌گه‌ل
ریتز‌مدا.

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن:

ئیه‌و لیژنه‌ی یاسایی هیچ معاره‌زه‌تان هه‌یه له‌سه‌ر ئه‌و تیتبینیه‌؟.

به‌ریتز شه‌ی‌روان ناصح ح‌ی‌د‌ری:

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن،

۲- یرصد لموازنه‌ المعامل والمصانع والدوائر والشركات و المصارف التجارية ذات التمويل
الذاتي لعام ۲۰۰۲ مبالغ مجموعها (۱۸۲۸۰۴۵۹۸۲) دینار.

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن:

زۆر سوپاس، تکا له‌و نه‌ندامه به‌ریتزانه ده‌که‌م که ماده‌ی یه‌که‌م په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان
به‌رزکه‌نه‌وه، زۆر سوپاس، ئه‌و نه‌ندامانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه.
ماده‌ی یه‌که‌م به‌گشتی ده‌نگ وه‌رگیرا. ماده‌ی دووه‌م.

به‌ریتز شه‌ی‌روان ناصح ح‌ی‌د‌ری:

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن،

المادة الثانية :

تخمن ايرادات إقليم كردستان العراق بمبالغ مجموعها (۱۸۲۸۰۴۵۹۸۲) دینار لعام ۲۰۰۲.

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن:

هیچ تیتبینی هه‌یه له‌سه‌ر ماده‌ی دووه‌م؟، دیاره تیتبینی نییه، ماده‌ی دووه‌م ده‌خه‌ینه ده‌نگدانه‌وه،
تکا له‌و نه‌ندامه به‌ریتزانه ده‌که‌م که ماده‌ی دووه‌م په‌سند ده‌که‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه، زۆر
سوپاس، ئه‌و نه‌ندامانه‌ی که په‌سندی ناکه‌ن ده‌ستیان به‌رزکه‌نه‌وه.
ماده‌ی دووه‌م به‌گشتی ده‌نگ وه‌رگیرا. ماده‌ی سییه‌م.

به‌ریتز شه‌ی‌روان ناصح ح‌ی‌د‌ری:

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن،

المادة الثالثة

تتولى وزارة المالية والاقتصاد لإقليم كردستان العراق تمويل حسابات الوزارات والادارات وفق
الموارد المالية المتاحة.

به‌ریتز سه‌روکی نه‌نج‌وم‌ه‌ن:

هیچ تیتبینی هه‌یه له‌سه‌ر ماده‌ی سییه‌م؟، دیاره تیتبینی نییه، ماده‌ی سییه‌م ده‌خه‌ینه

دهنگدانهوه، تكا لهو ئەندامه بهرپزانه دهكهم كه ماددهى سێيهه پەسند دهكهن دهستيان بهرزكه نهوه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانهى كه پهسندى ناكهن دهستيان بهرز كه نهوه. ماددهى سێ بهگشتى دهنگ وەرگیرا. ماددهى چوارهم.

بهرپز شـيـروان ناصح حـيـدرى:

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن،

المادة الرابعة :

لرئيس المجلس الوطني لكودرستان العراق إجراء المناقلة ضمن الميزانية الخاصة بالمجلس.

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن:

ههچ تيبينى ههيه له سههر ماددهى چوارهم؟، دياره تيبينى نيهه، ماددهى چوارهم دهخهينه دهنگدانهوه، تكا لهو ئەندامه بهرپزانه دهكهم كه ماددهى چوارهم پەسند دهكهن دهستيان بهرزكه نهوه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانهى كه پهسندى ناكهن دهستيان بهرز كه نهوه. ماددهى چوار بهگشتى دهنگ وەرگیرا، ماددهى پێنجهم.

بهرپز شـيـروان ناصح حـيـدرى:

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن،

المادة الخامسة :

يخول وزير مالية والاقتصاد صلاحية المناقلة بين إعمادات الباب الواحد بإستثناء فصل الرواتب حيث يجوز النقل اليه ولا يجوز النقل منه.

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن:

ههچ تيبينى ههيه له سههر ماددهى پێنجهم؟، دياره تيبينى نيهه، ماددهى پێنجهم دهخهينه دهنگدانهوه، تكا لهو ئەندامه بهرپزانه دهكهم كه ماددهى پێنجهم پەسند دهكهن دهستيان بهرزكه نهوه، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانهى كه پهسندى ناكهن دهستيان بهرز كه نهوه. ماددهى پێنجهم بهگشتى دهنگ وەرگیرا، ماددهى شهشم.

بهرپز شـيـروان ناصح حـيـدرى:

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن،

المادة السادسة :

لوزير المالية والاقتصاد إجراء المناقلة بين إعمادات أبواب الميزانية لأغراض توفير إمكانيات الصرف للادارات التي يتقرر كارتباطها من وزارة وألحاقها بوزارة أخرى.

بهرپز سهرووكى ئەنجومهن:

ههچ تيبينى ههيه له سههر ماددهى شهشم؟، دياره تيبينى نيهه، ماددهى شهشم دهخهينه دهنگدانهوه، تكا لهو ئەندامه بهرپزانه دهكهم كه ماددهى شهشم پەسند دهكهن دهستيان

بەرزكەنەو، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى كە پەسندى ناكەن دەستيان بەرزكەنەو.
ماددەى شەشەم بەگشتى دەنگ وەرگىرا، ماددەى حەوتەم.

بەريز شەيروان ناصح حيدرى:

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن،

المادة السابعة:

يخول وزير المالية والاقتصاد إضافة إعمادات إجمالية مصدقة للميزانية للعام (٢٠٠٢) بنسبة ١٪ من إجمالي الإعمادات المصدقة للميزانية للأغراض التالية:
١- إعماد المبالغ اللازمه لميزانيات الإدارات المستحدثة خلال العام المذكور اعلاه.
٢- إضافة إعمادات جديدة في ميزانيات الوزارات والإدارات للحالات الطارئة والتي يقررها مجلس الوزراء.

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن:

ههچ تيبينى ههيه لهسەر ماددەى حەوتەم؟، دياره تيبينى نيهه، ماددەى حەوتەم دەخهينه دەنگدانەو، تکا لهو ئەندامه بەريزانه دەکەم كە ماددەى حەوت پەسند دەکەن دەستيان بەرزكەنەو، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى كە پەسندى ناكەن دەستيان بەرزكەنەو.
ماددەى حەوتەم بەگشتى دەنگ وەرگىرا، ماددەى هەشتەم.

بەريز شەيروان ناصح حيدرى:

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن،

المادة الثامنة:

تتولى وزارة المالية والاقتصاد إعداد مفردات ملاكات جميع وزارات إقليم كردستان العراق للعام (٢٠٠٢) والمصادقة عليها وعلى ضوء كلفة الرواتب المصدقة في الميزانية.

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن:

ههچ تيبينى ههيه لهسەر ماددەى هەشتەم؟، دياره تيبينى نيهه، ماددەى هەشتەم دەخهينه دەنگدانەو، تکا لهو ئەندامه بەريزانه دەکەم كە ماددەى هەشتەم پەسند دەکەن دەستيان بەرزكەنەو، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى كە پەسندى ناكەن دەستيان بەرزكەنەو.
ماددەى هەشتەم بەگشتى دەنگ وەرگىرا، ماددەى نۆيەم.

بەريز شەيروان ناصح حيدرى:

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن،

المادة التاسعة:

يخول وزير المالية والاقتصاد إصدار تعليمات لازمة لتحديد صلاحيات الصرف للإدارات الحكومية خلال فترة لا تتجاوز اسبوعين من تاريخ إصدار هذا القانون.

بەريز سەرۆكى ئەنجىمەن:

هېچ تېبىنى ھەيە لەسەر ماددەى نۆيەم؟، ديارە تېبىنى نيبە، ماددەى نۆيەم دەخەينە دەنگدانەو،
تکا لەو ئەندامە بەريزانە دەکەم کە ماددەى نۆيەم پەسند دەکەن دەستيان بەرزکەنەو، زۆر
سوپاس، ئەو ئەندامانەى کە پەسندى ناکەن دەستيان بەرزکەنەو.
ماددەى نۆيەم بەگشتى دەنگ وەرگيرا، ماددەى دەيەم.

بەريز شەيروان ناصح حیدرى:

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن،
المادة العاشرة:

لوزير المالية والاقتصاد إصدار تعليمات لازمة لتسهيل تنفيذ أحكام هذا القانون.

بەريز سەرۆكى ئەنجىمەن:

هېچ تېبىنى ھەيە لەسەر ماددەى دەيەمين؟، ديارە تېبىنى نيبە، ماددەى دەيەم دەخەينە
دەنگدانەو، تکا لەو ئەندامە بەريزانە دەکەم کە ماددەى دەيەم پەسند دەکەن دەستيان بەرزکەنەو،
زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى کە پەسندى ناکەن دەستيان بەرزکەنەو.
ماددەى دەيەم بەگشتى دەنگ وەرگيرا، ماددەى يازدەم.

بەريز شەيروان ناصح حیدرى:

بەريز سەرۆكى ئەنجومەن،
المادة الحادية عشرة:

يعتبر هذا القانون نافذاً اعتباراً من ٢٠٠٢/١/١ وينشر في جريدة وقائع كردستان.

بەريز سەرۆكى ئەنجىمەن:

هېچ تېبىنى ھەيە لەسەر ماددەى يازدەم؟، ديارە تېبىنى نيبە، ماددەى يازدەم دەخەينە
دەنگدانەو، تکا لەو ئەندامە بەريزانە دەکەم کە ماددەى يازدەم پەسند دەکەن دەستيان
بەرزکەنەو، زۆر سوپاس، ئەو ئەندامانەى کە پەسندى ناکەن دەستيان بەرزکەنەو.
ماددەى يازدەم بەگشتى دەنگ وەرگيرا، ياسای بودجه ھەموو دەخەينە دەنگدانەو، تکا لەو
ئەندامە بەريزانە دەکەم کە ھەموو ياساکە پەسند دەکەن دەستيان بەرزکەنەو، زۆر سوپاس، ئەو
ئەندامە بەريزانەى ياساکە پەسند ناکەن دەستيان بەرزکەنەو، ياسای بودجهى ھەرتمى کوردستانى
عيراق بۆ سالى (٢٠٠٢) بەگشتى دەنگ پەسند کرا.

بەريزان ئەمرۆ (٢٠٠١/١٢/٣١) ھ دوا دانىشتنى خولى دووھى سالى دەيەمى ئەنجومەنى
نيشتمانى کوردستانى عيراق، بۆ ئەمسالمان پاش ئەم دانشتنە ئينشاء الله لەسالى تازە لە
سالى (٢٠٠٢) لە مانگى (٣) دانىشتنەکانى خولى يەكەمى سالى يازدەمى ئەنجومەنى
نيشتمانى کوردستانى عيراق دەست پى ئەکاتەو و، بە بۆنەى سەرى سالى تازەو پيروز بايى